

НАЦІОНАЛЬНА РАДА УКРАЇНИ
З ПИТАНЬ ТЕЛЕБАЧЕННЯ І
РАДІОМОВЛЕННЯ

ЗВІТ НАЦІОНАЛЬНОЇ РАДИ УКРАЇНИ З ПИТАНЬ
ТЕЛЕБАЧЕННЯ І РАДІОМОВЛЕННЯ
ЗА 2021 РІК

ЗМІСТ

Вступ.....	5
1. Загальні положення.....	16
• Про Національну раду.....	16
2. База обміну телевізійним контентом «Media Change Ukraine» – допомога мовникам під час пандемії.....	18
3. Впровадження плану розвитку національного телерадіоінформаційного простору.....	19
3.1. Захист вітчизняної телерадіоінформаційної сфери:	
• Опрацювання питань забезпечення оповіщення населення в надзвичайних ситуаціях.....	19
• Забезпечення мовлення українських телерадіокомпаній на територіях Донецької, Луганської областей і Автономної Республіки Крим.....	20
3.2. Розвиток суспільного мовлення.....	27
3.3. Розвиток каналів і мереж мовлення:	
• Розширення ефірних телерадіомереж.....	34
• Розвиток мереж цифрового телевізійного мовлення.....	38
• Вивільнення смуг цифрового дивіденду для впровадження технологій мобільного зв'язку.....	41
3.4. Стан використання багатоканальних кабельних мереж, мереж МІТРС.....	44
3.5. Стан розвитку супутникових каналів мовлення.....	46
4. Підсумки ліцензування.....	46
• Підсумки ліцензування телерадіомовлення у звітному періоді.....	46
• Обсяги ліцензійного збору у 2021 році.....	48
• Ефірне та багатоканальне мовлення.....	49
• Супутникове мовлення.....	50
• Кабельне мовлення.....	50
• Проводове мовлення.....	51
• Ліцензування провайдерів програмної послуги.....	52
5. Офіційний моніторинг телерадіопрограм. Здійснення наглядових повноважень.....	53
5.1. Інформація про дотримання телерадіоорганізаціями ліцензійних умов, умов ліцензії та вимог законодавства:	
• Проведення тематичних моніторингів програм і передач загальнонаціональних телерадіоорганізацій, розрахованих на дитячу аудиторію.....	53
• Проведення цільових моніторингів щодо обсягу національного і європейського аудіовізуального продукту.....	54
• Дотримання радіомовниками норм щодо ведення програм і обсягу пісень українською мовою.....	55
• Моніторинг телекомпаній щодо дотримання обсягу мовлення державною мовою.....	56
• Моніторинг гендерного балансу.....	57
5.2. Наглядова діяльність і перевірки Національної ради.....	61

• Тимчасові відступи від умов програмної концепції або інших умов ліцензії.....	64
• Позасудове скасування санкції «оголошення попередження».....	65
5.3. Ретрансляція телепрограм іноземних мовників.....	66
5.4. Виконання загальнонаціональними телерадіоорганізаціями законодавства України у сфері захисту суспільної моралі, використання позначок класифікації відеопродукції.....	67
5.5. Дотримання телерадіоорганізаціями вимог законодавства про рекламу.....	67
• Моніторинг загальнонаціональних телерадіоорганізацій щодо виконання вимог Закону України «Про рекламу» в частині трансляції спонсорства і порядку розповсюдження реклами на телебаченні й радіо.....	67
• Моніторинг загальнонаціональних телерадіоорганізацій щодо виконання вимог Закону України «Про рекламу».....	68
5.6. Звернення громадян і запити на отримання публічної інформації.....	69
6. Законодавчі зміни і нормотворча робота Національної ради.....	71
7. Стан дотримання вимог законодавства щодо участі іноземного капіталу в статутних капіталах телерадіоорганізацій та вимог до установчих і статутних документів телерадіоорганізацій, засновників (власників) телерадіоорганізацій; оцінка стану конкуренції і рівня монополізації телерадіоінформаційного ринку.....	73
8. Стан виконання ліцензіатами вимог щодо розкриття інформації про кінцевих бенефіціарних власників (контролерів), пов'язаних осіб та структуру власності.....	75
9. Міжнародне співробітництво.....	76
10. Завдання і пріоритети діяльності на 2022 рік.....	79
Додатки.....	82

ВСТУП

Національна рада України з питань телебачення і радіомовлення (далі – Національна рада, регуляторний орган, національний регулятор, регулятор) у звітний період працювала над виконанням повноважень, покладених на неї державою.

В умовах запроваджених заходів із запобігання поширенню респіраторного інфекційного захворювання COVID-19 Національна рада з дотриманням вимог, встановлених нормативно-правовими актами, розглядала всі питання, які були визначені нагальними і невідкладними. Засідання відбувалися в онлайн-режимі з одночасною їх трансляцією на youtube-каналі державного органу та у фейсбуці. Представники ліцензіатів мали змогу брати участь в онлайн-засіданнях регуляторного органу, відвідавши офіс представника Національної ради у відповідній області.

2021 року з метою підтримки телерадіомовників регулятор відповідно до законодавчої норми про тимчасовий відступ від умов ліцензії на період дії карантинних заходів надав змогу скористатися такою можливістю 26 ліцензіатам. Завдяки цьому певні преференції надано тим компаніям, які не могли повною мірою виконати свою програмну концепцію чи умови ліцензії або ж не мали можливості вчасно – упродовж року після отримання ліцензії – розпочати мовлення. Із завершенням карантинних заходів телерадіоорганізації повинні повернутися до виконання умов ліцензій і програмних концепцій у всьому обсязі.

- *Проект «Media Change Ukraine» – підтримка для місцевих мовників*

Значною підтримкою для регіональних і місцевих мовників став започаткований Національною радою 2020 року проєкт «Media Change Ukraine». Це – всеукраїнська платформа обміну телевізійним контентом, яка дає змогу компаніям-учасникам поділитися своїми програмами і передачами, а також отримати контент колег безоплатно. Такий спосіб співпраці у період карантинних заходів задовольнив потребу мовників у новому контенті, наповнив їхні ефіри різноманітними якісними програмами. У базі «Media Change Ukraine» чимало передач, що розповідають про особливу красу природи, туристичні й культурні особливості різних куточків України, і таке змістове наповнення є особливо цінним, адже завдяки йому відбувається розширення знань глядачів про свою країну, посилюються патріотичні почуття.

Станом на грудень 2021 року до проєкту «Media Change Ukraine» було залучено 173 телерадіоорганізації-учасниці, його база містить 209 одиниць телевізійного контенту, яким поділилися учасники, а це становить 2304 години. До проєкту доєдналася низка громадських ініціатив, міжнародних інституцій і приватних продакшенів.

- *Нові виклики й загрози у сфері інформаційної безпеки*

2021 року Національна рада приділяла велику увагу захисту інформаційної безпеки держави, що в умовах ведення проти України гібридної війни є надважливим завданням. З припиненням мовлення в кабельних мережах

російських пропагандистських телеканалів в останні роки посилюються внутрішні процеси нав'язування проросійських поглядів українським громадянам через вітчизняних мовників. Тут не йдеться про плюралізм думок, мовиться саме про потужні інформаційні вливання, спрямовані на розхитування суспільно-політичної ситуації в країні, дезорієнтацію населення, посилення розбрату і ненависті між людьми окремих територіальних груп і конфесій, розпалювання міжнаціональної неприязні, нетерпимість до осіб, що мають ті чи інші політичні вподобання. Саме така інформація є надзвичайно небезпечною і створює в країні політичний хаос, що ставить під сумнів суверенітет держави і може призвести до повного нівелювання національних цінностей.

Регулятор у межах, визначених чинними нормами законодавства, здійснював постійний нагляд за мовленням телерадіокомпаній та реагував на будь-які прояви порушення статті 6 Закону України «Про телебачення і радіомовлення України» та статті 28 Закону України «Про інформацію». Оскільки не відбулося зміни профільного законодавства, Національна рада мусила впливати на порушників цих вимог лише у визначений застарілими нормами спосіб. Більшість санкційних рішень регулятора оскаржуються ліцензіатами в судах, а системні порушення деяких мовників тривають упродовж тривалого часу.

У звітному році регуляторний орган регулярно проводив моніторинг мовлення телерадіокомпаній і в разі виявлення порушень законодавства застосовував до ліцензіатів санкції – оголошення попередження, накладення штрафу, а при системних і неодноразових порушеннях – звернення до суду про анулювання ліцензії. Зокрема, за результатами позапланових перевірок 2021 року було застосовано 7 санкцій штрафу до ТОВ «Наш 365» (логотип «НАШ») через поширення закликів до розв'язання агресивної війни або її пропаганди та/або розпалювання національної, расової чи релігійної ворожнечі та ненависті. За аналогічні порушення 5 штрафних санкцій отримала інша юридична особа – ТОВ «Наша Прага» (логотип «Максі-ТВ»), що ретранслювало передачі ТОВ «Наш 365».

Через систематичне порушення відповідних норм Національна рада ухвалила 4 рішення зі зверненням до суду щодо анулювання ліцензії на супутникове мовлення ТОВ «Наш 365». Позов до суду щодо анулювання ліцензії ТОВ «Наша Прага» Національна рада подала ще 2019 року, адже компанія неодноразово порушувала свою програмну концепцію і умови ліцензії, працюючи під логотипом «НАШ». Нині ці справи перебувають на розгляді в судах, а компанії і далі регулярно порушують українське законодавство.

Рішенням Ради національної безпеки і оборони України (далі – РНБО) від 2 лютого 2021 року до низки юридичних осіб – ТОВ «Аріадна ТВ», ТОВ «Новий формат ТВ», ТОВ «Лідер ТВ», ТОВ «ТВ Вибір», ТОВ «Партнер ТВ», ТОВ «Телерадіокомпанія «112-ТВ», ТОВ «Новини 24 години», ТОВ «Нові комунікації» – застосовано персональні спеціальні економічні та інші обмежувальні заходи (санкції) терміном на п'ять років. Ліцензії ТОВ «Телерадіокомпанія «112-ТВ» (логотип «112 Україна»), ТОВ «Новини 24

години» (логотип «NewsOne»), ТОВ «Нові комунікації» (логотип «Zik») Національна рада не анулювала, а тому продовжувала розгляд попередньо проведених перевірок їхньої діяльності і поширеного ними в ефірі контенту. Через зафіксовані порушення ухвалено рішення про стягнення штрафів із цих компаній – по дві такі санкції отримав кожен із ліцензіатів.

Чимало інформації, що посилює деструктивні впливи, шириться у мережі Інтернет, однак цей простір в Україні на відміну від багатьох європейських країн має досить обмежене регулювання. Зокрема, немає регулювання і не визначено статусу онлайн-медіа, платформ спільного доступу до інформації та відео, немає регулятора, який міг би реагувати на випадки порушень законодавства у контенті онлайн.

▪ *Мовлення українських телерадіоорганізацій на території ООС*

Для забезпечення мовлення українських теле- і радіоканалів на територіях із особливим режимом мовлення Національна рада 2021 року й далі провадила роботу з видачі дозволів на тимчасове мовлення. Упродовж звітнього періоду було ухвалено 92 рішення із цих питань. Загалом станом на кінець 2021 року налічується 70 чинних дозволів (рішень Національної ради) на тимчасове мовлення на територіях проведення операції Об'єднаних сил (далі – ООС), які надають право 32 телерадіоорганізаціям на використання 166 частотних присвоєнь.

Найактивніше свої програми в Донецькій, Луганській і Херсонській областях поширює Національна суспільна телерадіокомпанія України (далі – НСТУ, суспільний мовник) на підставі дозволів на тимчасове мовлення на 42 радіочастотах і 48 телевізійних каналах.

2021 року на територіях ООС завершено розбудову цифрового наземного телевізійного мовлення, так званого цифрового поясу безпеки. Цей проєкт втілювався за сприяння і з наданням технічної допомоги від Агентства США з міжнародного розвитку (USAID). Нині мовлення відбувається на 11 локальних мультиплексах.

Підсилило позиції України в інформаційному просторі поблизу лінії розмежування введення в експлуатацію нової 150-метрової радіотелевізійної передавальної вежі у смт Комишувасі Луганської області. Для тимчасового мовлення із цієї вежі виділено 14 частотних присвоєнь, а також 4 телевізійні канали для мовлення чотирьох загальнонаціональних мультиплексів ТОВ «Зеонбуд». Наразі почали мовлення 5 FM-радіостанцій, 33 телевізійних канали у цифровому стандарті й 1 телевізійний канал в аналоговому стандарті.

Цього ж року із веж у с. Бахмутівці та смт Комишувасі розпочав мовити телеканал «ДОМ». Його мовлення здійснюється у 12 населених пунктах, мережа складається із 16 каналів: 5 – аналогового мовлення і 11 – цифрового телевізійного мовлення у форматі DVB-T2. Модуляція QPSK (4QAM) дозволяє забезпечити сигналом домогосподарства на непідконтрольних територіях окремих районів Донецької і Луганської областей (далі – ОРДЛО) за умови відповідного спрямування передавальної антени.

Важливою подією 2021 року стало отримання радіостанцією «Армія FM – військове радіо» Центральної телерадіостудії Міністерства оборони України дозволу на тимчасове мовлення в СХ-діапазоні з використанням частоти 0,810 МГц у м. Гірнику Донецької області. Мовлення радіостанція розпочала в грудні. Потужність передавача 10 кВт гарантує 100% охоплення окупованих територій Донецької та Луганської областей українськими програмами. Також мовник зараз опрацьовує пропозицію Національної ради щодо використання інших вільних СХ-частот. У найближчій перспективі задля покращення ситуації з доступом громадян України до програм українських мовників заплановано запуск телерадіомовлення у смт Станиці Луганській.

Загалом на кінець 2021 року для розповсюдження українського телерадіомовлення на підставі чинних ліцензій на мовлення і дозволів на тимчасове мовлення на території Донецької та Луганської областей, а також мовлення на територію Автономної Республіки Крим із півдня Херсонської області залучено 399 частотних присвоєнь. У резерві частот для тимчасового мовлення наявні 54 частоти.

- *Виїзні наради та співпраця з місцевою владою для покращення локального мовлення*

Для того, щоб глибше вивчити ситуацію із поширенням сигналу українських мовників у районах, близьких до лінії розмежування, і на прикордонних із Російською Федерацією територіях, зрозуміти потреби і проблеми, з якими мовники стикаються щодня, Національна рада 2021 року здійснила виїзні робочі поїздки до Донецької і Чернігівської областей. У багатьох населених пунктах цих прикордонних регіонів населення приймає сигнал російських ЗМІ, які нав'язують українським громадянам свій порядок денний і кремлівську пропаганду.

Робочі наради відбувалися за участі представників місцевих органів влади, правоохоронних органів, підприємств телекомунікаційної інфраструктури, місцевих мовників і провайдерів програмної послуги. Регіональні та місцеві мовники беруть на себе основний тягар протистояння засиллю російських передач у цих місцевостях. Саме тому мовники і провайдери цих територій потребують підтримки держави, особливо беручи до уваги кризові явища, що були спровоковані пандемією COVID-19.

Значною підтримкою для локальних мовників і провайдерів, що працюють на прикордонні, стала реалізація ініціативи Національної ради щодо запровадження знижки за видачу і переоформлення ліцензій. Зміни, що були внесені до Методики розрахунків розмірів ліцензійного збору, визначили, що для кабельних, аналогових і цифрових телевізійних мовників розмір ліцензійного збору зменшується на 70%. Також на 70 відсотків зменшено розмір ліцензійного збору для провайдерів програмної послуги, які працюють на території проведення ООС і в районах, що межують з Російською Федерацією. Для провайдерів програмної послуги, які використовують технологію OTT, розмір ліцензійного збору зменшено на 80 відсотків.

Під час виїзних нарад місцеві медіа серед найбільших труднощів називали нестачу якісного контенту, складність його виготовлення, а також доступність для населення російських програм, зокрема і через інтернет. Оскільки ці території не є комерційно привабливими, то більш надійну фінансову підтримку місцевим мовникам повинна забезпечити держава. Необхідно також чітко визначити перелік прикордонних районів для надання їм статусу «територій з особливим режимом мовлення».

Спілкування з місцевими фахівцями спонукає до висновку – щоб забезпечити належне мовлення українських телеканалів і радіостанцій на територіях, що межують з країною-агресором, у тому числі тих, що є нею окуповані, має бути серйозна координація і відповідальність цілої низки державних органів влади. Національна рада при всьому своєму бажанні не може вирішити ці проблеми лише власними зусиллями, адже регулятор не наділений ні відповідними ресурсами, ні відповідними повноваженнями.

За результатами виїзних нарад Національна рада провела робочу зустріч із представниками Міністерства з питань реінтеграції тимчасово окупованих територій України, Українського державного центру радіочастот (далі – УДЦР), Служби безпеки України (далі – СБУ) та Міністерства оборони України. Було сформовано перелік заходів, які необхідно реалізувати задля забезпечення жителів прикордоння вільним доступом до українського радіо і телебачення. Наступним кроком сприяння держави мовникам на територіях проведення ООС і територіях із особливим режимом мовлення стане спільна розробка пропозицій щодо можливої компенсації витрат на телекомунікаційні послуги і доступ до об'єктів інфраструктури.

2021 року Національна рада співпрацювала також з іншими державними органами щодо реалізації заходів з оповіщення населення про надзвичайні ситуації. Зокрема, налагоджено контакти і визначено завдання з місцевим і центральним органом виконавчої влади Київщини. Для мовників області проведено роз'яснювальну роботу про встановлення на об'єктах радіокомпаній спеціальних технічних засобів для передачі сигналу та інформації через програми радіомовлення.

Очевидно, що вирішення питань інформаційної безпеки країни потребує законодавчих змін. Національна рада й далі наполягатиме на необхідності ґрунтовного оновлення медіазаконодавства, бо й самі медіа нині не обмежуються рамками традиційних радіо і телебачення.

- *Удосконалення законодавчих норм і процедур регулювання сфери медіа*

Проблемні питання медіагалузі не отримали торік комплексного законодавчого вирішення, однак 2021 рік таки приніс позитивні зрушення у цьому полі. Відновлення можливості проводити конкурси на мовлення чекала не лише Національна рада, а й насамперед індустрія. Закон України «Про внесення змін до деяких законів України щодо забезпечення незалежності Національної ради України з питань телебачення і радіомовлення» (далі – Закон № 1556-IX), що набув чинності 21 липня, розблокував призупинену на період встановлених

у державі карантинних заходів процедуру проведення конкурсів на мовлення. Відтак Національна рада оголосила 7 конкурсів для телевізійних і радіомовників і до кінця 2021 року підбила підсумки чотирьох із них.

Цей Закон також удосконалив процедуру подання кандидатур на посади членів Національної ради, оновив положення про вимоги до членів Національної ради, їхні права та обов'язки, врахував гендерну складову тощо.

Певні зміни були внесені й до Закону України «Про Суспільне телебачення і радіомовлення України», вони дали змогу усунути колізії в питанні призначення та звільнення членів Наглядової ради НСТУ депутатськими фракціями і групами.

З метою напрацювання нових положень, які б відповідали викликам сучасності й допомогли усунути наявні нині в Законі України «Про телебачення і радіомовлення» неточності, Національна рада 2021 року працювала над низкою питань, що стосуються інформаційної безпеки, виборчого процесу, рекламної діяльності телерадіоорганізацій тощо. На виконання вимог частини третьої статті 10 Закону України «Про запобігання загрозам національній безпеці, пов'язаним із надмірним впливом осіб, які мають значну економічну та політичну вагу в суспільному житті (олігархів)», регулятор спільно з іншими державними органами розробив проєкт Порядку проведення перевірки ділової репутації покупця (потенційного покупця) засобу масової інформації. Після публічних консультацій та узагальнення пропозицій громадськості він буде доопрацьований і затверджений рішенням Національної ради.

Також розроблено проєкт Правил титрування та/або перекладу на українську жестову мову матеріалів передвиборної агітації з використанням електронних (аудіовізуальних) засобів масової інформації, що має значно поліпшити доступ людей із порушеннями зору і слуху до таких матеріалів.

2021 року були внесені зміни до чотирьох регуляторних актів Національної ради, які удосконалюють наявні процедури виконання тих чи інших законодавчих вимог, що стосуються сфери регулювання медіа.

На думку Національної ради, невідкладного законодавчого узгодження потребують норми Законів України «Про кінематографію», «Про забезпечення функціонування української мови як державної» та «Про телебачення і радіомовлення». У цьому напрямі проводиться відповідна робота. Спільно з іншими державними органами та галузевими організаціями і громадськістю фахівці Національної ради працювали ще над цілою низкою законопроектів, які мають удосконалити, зокрема, регуляторну діяльність Національної ради, сприятимуть дерегулюванню сфери медіа і наблизатимуть українське законодавство до європейських стандартів.

- *Конкурси на радіо- і телевізійне мовлення*

Після тривалої перерви через запроваджений карантин Національна рада в липні 2021 року отримала можливість знову проводити конкурси. Вони були вкрай необхідними з огляду на потребу забезпечити перехід низки місцевих телевізійних мовників на цифровий стандарт мовлення, місцевих радіокомпаній – від проводового до ефірного мовлення, а також для розбудови радіомереж

суспільного та інших загальнонаціональних і місцевих мовників. Із семи оголошених конкурсів вже підбито підсумки чотирьох із них.

Конкурс на цифрове ефірне мовлення пропонував частоти в 43 населених пунктах 17 областей України. Він дав змогу визначити 37 переможців, серед яких 18 телекомпаній, що здійснюють аналогове мовлення, 9 регіональних і 4 місцеві телекомпанії, 6 нових місцевих телекомпаній.

Ще три конкурси стосувалися вільних радіочастот – 186 FM-частот і 1 частоти УКХ-діапазону. За їх результатами 84 нові частоти отримала НСТУ, зокрема радіопроекти «Українське радіо», «Радіо «Промінь» і «Радіо «Культура». 16 частот отримали 5 загальнонаціональних мовників, 7 частот FM-діапазону і одну УКХ-частоту отримали 5 регіональних компанії. 29 частот додатково отримали 15 місцевих компаній, і 10 частот – 9 нових мовників. Крім того, деякі компанії на певних частотах змогли перейти до 24-годинного обсягу мовлення.

Серед тих конкурсів, підсумки яких Національна рада підбиватиме вже 2022 року, – два конкурси на цифрове мовлення для місцевих телерадіоорганізацій і ще один конкурс на радіомовлення також для місцевих компаній.

- *Українська мова в ефірі телерадіомовників*

Дотримання телерадіоорганізаціями норм закону щодо обов'язкової частки звучання української мови в ефірі залишається питанням, до якого постійно прикута увага громадськості. Національна рада проводить постійний моніторинг виконання телерадіоорганізаціями норм статті 10 Закону України «Про телебачення і радіомовлення», яка встановлює норми звучання української мови в програмах і передачах. Моніторинги ефіру 14 загальнонаціональних радіостанцій проводилися щомісяця. Упродовж року також було проведено п'ять моніторингів 28 загальнонаціональних телеканалів, два моніторинги 157-ми супутникових, регіональних і місцевих телекомпаній, а також 238-ми регіональних і місцевих радіостанцій.

При аналізі радіоефірів визначався обсяг (частка) україномовних пісень від загальної їх кількості і від загального хронометражу пісень. У телевізійних ефірах у часовому проміжку із 7 до 22 години увага зверталася на такі ознаки мовної ідентифікації передач і фільмів: україномовні передачі (повністю озвучені чи дубльовані державною мовою), російськомовні передачі (передачі та фільми, які озвучені чи дубльовані російською мовою, а також такі, що субтитровані українською мовою).

За результатами моніторингу серед загальнонаціональних радіостанцій порушників статті 9 цього Закону не зафіксовано. В ефірі двох місцевих компаній Харківщини було зафіксовано частку пісень українською мовою, що не відповідає вимогам закону. Ліцензіати отримали за це порушення санкцію «стягнення штрафу» у розмірі 5% суми ліцензійного збору.

Загальнонаціональні телевізійні мовники також виконали ці законодавчі вимоги. Проте ознаки порушення цих норм були зафіксовані в ефірі ТОВ «Наша Прага» і ТОВ «Наш 365», що ведуть супутникове мовлення. Української мови в

передачах цих ліцензіатів у день моніторингу було 8,68% і 8,71% відповідно. Компаніям були призначені позапланові безвізні перевірки.

В ефірі місцевих і регіональних телевізійних мовників порушень щодо частки української мови не зафіксовано.

16 липня 2021 року набули чинності окремі норми Закону України «Про забезпечення функціонування української мови як державної», що стосуються вимог до розповсюдження і демонстрування фільмів державною мовою. Між двома законами, які регулюють мовне питання, є колізія щодо компетенції державних інституцій реагувати на виявлені ознаки порушень профільних законів. Національна рада згідно з визначеними повноваженнями може застосовувати санкції лише за недотримання телерадіоорганізаціями положень Закону України «Про телебачення і радіомовлення». Дотримання положень Закону України «Про забезпечення функціонування української мови як державної» і здійснення контролю за вживанням державної мови належить до компетенції Уповноваженого із захисту державної мови. Тому Національна рада у другому півріччі, фіксуючи ознаки порушень цього закону, інформувала Уповноваженого про виявлені факти відповідно до Порядку взаємодії Уповноваженого із захисту державної мови з Національною радою України з питань телебачення і радіомовлення, що був затверджений 8 квітня 2021 року.

Законодавча колізія не дала змоги державним інституціям повноцінно забезпечити реалізацію нової законодавчої норми. Однак, незважаючи на певні неоднозначності і розбіжності, для Національної ради залишається пріоритетним питання забезпечення дотримання телерадіоорганізаціями тих положень Закону України «Про телебачення і радіомовлення», які спрямовані на забезпечення поширення української мови, її розвиток і популяризацію. Водночас очевидно, що нагальною є потреба вдосконалити законодавство і внести до нього зміни, яких бракує для унормування відносин між державними інституціями і медіаіндустрією.

▪ *Розширення напрямів моніторингу Національної ради*

2021 року Національна рада започаткувала два нові напрями моніторингу – щодо поширення дезінформації і фейків про COVID-19 і щодо гендерного балансу в медіа. Ці теми обумовлені викликами й актуальними проблемами, з якими стикається сучасний світ, і рівнем відповідальності, який беруть на себе медіа під час висвітлення цих питань.

Запровадивши моніторинг щодо поширення дезінформації про COVID-19, регулятор наприкінці жовтня звернувся до мовників і застеріг їх від недобросовісного виконання своїх журналістських обов'язків та нагнітання негативних настроїв серед громадян щодо вакцинації. Адже від правдивості поширеної інформації про пандемію залежить не тільки здоров'я людей, а й безпека і довіра до держави в цілому. Крім того, Національна рада підготувала роз'яснення телерадіомовникам, як слід перевіряти матеріали про пандемію, щоб уникнути свідомого чи випадкового поширення фейків.

За період проведення моніторингу було зафіксовано кілька фейків на тему пандемії в ефірах телеканалів «UKRLIVE» і «НАШ», Національна рада вже

відреагувала на ці факти. Подальший аналіз ефірів мовників свідчить про те, що ліцензіати зробили висновки, поширення дезінформації щодо теми COVID-19 більше не фіксувалося.

Для того, щоб охарактеризувати стан із дотриманням гендерного балансу і поширенням стереотипів у ЗМІ й українському суспільстві, Національна рада започаткувала тематичний моніторинг. Ініціативу регулятора підтримав Національний демократичний інститут (США) і Посольство Швеції в Україні. За їх сприяння було розроблено методологію моніторингу гендерних питань у медіа. За допомогою цієї методології регулятор не лише виявляє негативні тенденції у медіасфері, а й показує медіаспільноті позитивні приклади.

2021 року Національна рада проаналізувала рекламу і випуски новин у прайм-тайм на загальнонаціональних телеканалах щодо дотримання гендерного балансу. Отримані результати дають змогу виокремити певні тенденції. Серед позитивних – значний прогрес у використанні фемінітивів у новинах. Водночас спостерігається незбалансоване співвідношення експертів та експерток (67% і 33%), залучених до коментування певних подій і явищ, і стереотипний розподіл тем.

Також очевидним стало неоднорідне відображення в новинах вікової структури суспільства. Адже беззаперечно перевагу на телеекранах мають люди у віці 36 – 60 років, тоді як громадяни до 18 років або ж 60+ отримують значення на рівні статистичної похибки.

Аналіз рекламних роликів також дає підстави говорити про наявність стійких стереотипів щодо розподілу обов'язків представників обох статей.

Загалом підсумки моніторингу дотримання гендерного балансу в медіа констатують, що кількість гендерних стереотипів поки перевищує кількість егалітарних прикладів і підходів до журналістської творчості.

Методологія, за якою працює Національна рада, дає змогу оцінювати 6 видів контенту – рекламу, фільми, передачі новин, розважальні, пізнавальні та інформаційно-аналітичні програми. Вона оприлюднена на сайті Національної ради, і представники телерадіоорганізацій можуть використовувати її для аналізу власних матеріалів і самоперевірки, щоб уникати стереотипних підходів і гендерних упереджень.

▪ *Нові можливості суспільного мовника*

Національна рада упродовж усіх років від часу розробки і ухвалення Закону України «Про Суспільне телебачення і радіомовлення України» (2014 року) підтримує становлення і розвиток цього мовника. Пріоритетним напрямом роботи для національного регулятора залишається розбудова трьох мереж суспільного радіо для забезпечення покриття якомога більшої території України.

Наразі для НСТУ забезпечено мовлення з використанням 476 частотних присвоєнь у трьох діапазонах: FM (87,5 – 108 МГц), УКХ (65,8 – 74 МГц), СХ (0,525 – 1,605 МГц). На жаль, 50 частотних присвоєнь не використовуються, бо вони наявні на територіях ОРДЛО і Автономної Республіки Крим. Триває спільна робота для можливості відновлення використання суспільним мовником середніх хвиль в обсязі, передбаченому ліцензіями, на 6 частотах. Однак

реалізація цих планів залежить від обсягів фінансування НСТУ. Також передачі трьох програм суспільного радіо – «Українське радіо», «Радіо «Промінь» і «Радіо «Культура» – можна слухати в цифровому стандарті T-DAVB у м. Києві.

Телеканали «УЛ: ПЕРШИЙ», «УЛ: КУЛЬТУРА» та 24 регіональні телеканали НСТУ здійснюють мовлення в багатоканальних цифрових телемережах МХ-1, МХ-2, МХ-3, МХ-5 із використанням 523 каналів (за винятком каналів у 5 населених пунктах ОРДЛО та 18 населених пунктах тимчасово окупованої території АРК).

На Національну раду законодавством покладено також обов'язок організації і проведення процедури формування наглядового органу НСТУ. Наглядова рада – один із ключових механізмів, покликаний забезпечити незалежність і прозорість роботи суспільного мовника, його відкритість, підзвітність і розвиток. Найбільша частина зусиль у цьому напрямі пов'язана із проведенням конференцій громадських об'єднань та асоціацій, що діють у законодавчо визначених сферах. Саме на них обираються 9 членів наглядового органу від громадськості.

Процес ротації першого складу членів Наглядової ради НСТУ розпочався навесні 2020 року, він тривав і 2021 року. У цей період було проведено 8 конференцій від суспільних сфер і рейтинговим голосуванням визначено їхніх представників у Наглядову раду.

2021 року також відбулася зміна членів цього наглядового органу від фракцій і груп політичних партій Верховної Ради України. З ухваленням Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про Суспільне телебачення і радіомовлення України» (набув чинності 12 лютого 2021 року) усунуто колізію щодо делегування представників у Наглядову раду від Парламенту. Таким чином, повноваження членів Наглядової ради, делегованих депутатами попереднього скликання Верховної Ради, були припинені, натомість 7 нових членів від Парламенту IX скликання увійшли в оновлену Наглядову раду НСТУ.

У липні 2021 року Національна рада розпочала процес переобрання ще одного члена Наглядової ради НСТУ від сфери правозахисту, оскільки його повноваження завершувалися 6 грудня 2021 року. Проведено всю процедуру відбору й оцінки громадських об'єднань та асоціацій, а також кандидатів, висунутих ними. Через впровадження карантинних заходів у Києві, що відповідали червоному рівню епідеміологічної небезпеки, проведення самої конференції було відтерміновано. Згідно з рішенням Національної ради обрання члена Наглядової ради від цієї сфери заплановане на період із 24 по 28 січня 2022 року. Після проведення конференції обрання нового (другого) складу наглядового органу буде повністю завершено.

У Наглядовій раді суспільного мовника працюють 16 членів, 9 з яких обрані представниками громадських об'єднань та асоціацій, а 7 – делеговані депутатськими фракціями і групами Верховної Ради України.

- *Міжнародна діяльність*

Упродовж 2021 року Національна рада традиційно брала активну участь у міжнародних заходах за участі партнерів, платформ та організацій, які

опікуються питаннями регулювання медіасфери, безпеки журналістів, свободи слова тощо. Через тривалі карантинні заходи в багатьох країнах Європи і світу події міжнародного рівня часто відбувалися онлайн. Загалом у звітному періоді регулятор був залучений до 81 заходу, де обговорювалися актуальні для міжнародної спільноти виклики, пов'язані із поширенням дезінформації і мови ворожнечі, відновленням довіри до медіа, використанням штучного інтелекту та інші теми.

Голова Національної ради Ольга Герасим'юк представляла Україну в Керівному комітеті Ради Європи з питань медіа та інформаційного суспільства, забезпечуючи виконання зобов'язань України щодо діяльності в міжвідомчих робочих органах Ради Європи. Таким чином, національні інтереси держави відстоювалися при формуванні стандартів Ради Європи щодо принципів управління медіа та комунікацією, протидії мові ненависті, визначення пріоритетів контенту, який становить суспільний інтерес, впливу цифрових технологій на свободу вираження поглядів, виборчої комунікації та висвітлення у медіа виборчих кампаній.

Обмін досвідом і поглядами на розвиток сфери медіа відбувався з регуляторними органами Європи в рамках Європейської платформи регуляторних органів (EPRA). Крім того, Національна рада брала участь у підготовці до роботи Всесвітньої конференції радіозв'язку 2023 року (WCR-23) Міжнародного союзу електрозв'язку, взаємодіяла в питаннях розвитку цифрового радіо у стандарті DAB/DAB+ із Асоціацією цифрового радіо «WorldDAB». Члени Національної ради послідовно висловлювали підтримку медіареформи в Україні під час обговорень, організованих Європейським Союзом, НАТО, Радою Європи, Організацією з безпеки та співробітництва в Європі.

2021 року представники Національної ради серед учасників Восьмого засідання Спільної міжурядової українсько-вірменської комісії з питань економічного співробітництва відвідали з офіційним візитом Вірменію. Медіарегулятори обох країн підписали Меморандум про співробітництво у сфері регулювання телерадіомовлення між Національною радою та Комісією з питань телебачення і радіо Республіки Вірменії.

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Про Національну раду

Національна рада – конституційний, постійно діючий державний колегіальний орган, основним завданням якого є нагляд за дотриманням законів у сфері телерадіомовлення, а також здійснення регуляторних повноважень, визначення перспектив розвитку телерадіомовлення в Україні.

Регуляторний орган виконує покладені на нього обов'язки відповідно до Законів України «Про телебачення і радіомовлення» і «Про Національну раду України з питань телебачення і радіомовлення».

До складу Національної ради входять вісім осіб – чотири від Верховної Ради України і чотири від Президента України.

Наразі членами Національної ради є:

- **Бурмагін Олександр Олександрович** (постанова Верховної Ради України від 15 грудня 2021 року № 1956-IX);
- **Герасим'юк Ольга Володимирівна** (постанова Верховної Ради України від 15 грудня 2021 року № 1958-IX);
- **Зіневич Юрій Михайлович** (Указ Президента України від 5 березня 2020 року № 67/2020);
- **Коваль Валентин Юрійович** (Указ Президента України від 5 березня 2020 року № 68/2020);
- **Ніцко Олена Анатоліївна** (Указ Президента України від 15 квітня 2020 року № 147/2020);
- **Онопрієнко Максим Валентинович** (постанова Верховної Ради України від 30 травня 2019 року № 2730-VIII);
- **Руденко Тетяна Сергіївна** (Указ Президента України від 12 травня 2020 року № 171/2020);
- **Черниш Олег Миколайович** (постанова Верховної Ради України від 15 грудня 2021 року № 1957-IX).

2021 року було завершено конкурс на посади членів Національної ради за квотою Верховної Ради України, який з огляду на обмежувальні протиепідемічні заходи, пов'язані з поширенням гострої респіраторної хвороби COVID-19 та іншими особливостями роботи законодавчого органу, тривав із 2019 року.

У жовтні 2019 року постановами Парламенту було припинено повноваження трьох членів Національної ради – Ольги Герасим'юк, Олександра Ільяшенка і Олега Черниша. Вони виконували свої обов'язки аж до дня призначення Верховною Радою України нових членів Національної ради (передбачено частиною першою статті 5 Закону України від 2 жовтня 2019 року № 138-IX «Про внесення змін до Закону України «Про Національну раду України з питань телебачення і радіомовлення» щодо вдосконалення процедури звільнення та призначення членів Національної ради України з питань телебачення і радіомовлення»).

Влітку 2021 року Комітет Верховної Ради України з питань гуманітарної та інформаційної політики поновив цей конкурс і 17 листопада розглянув

кандидатури на заміщення вакантних посад членів Національної ради та рекомендував Парламенту до розгляду 13 осіб.

За результатами рейтингового голосування 15 грудня 2021 року Верховна Рада України обрала нових членів Національної ради, а саме: Олександра Бурмагіна, Ольгу Герасим'юк і Олега Черниша. Таким чином, Ольга Герасим'юк і Олег Черниш призначені на ці посади повторно, що дозволено частиною четвертою статті 4 Закону України «Про Національну раду України з питань телебачення і радіомовлення». Далі продовжує виконувати обов'язки члена Національної ради за квотою Верховної Ради України Максим Онопрієнко, за якого парламентарі проголосували у травні 2019 року. Інші чотири члени Національної ради, а саме: Юрій Зіневич, Валентин Коваль, Олена Ніцко і Тетяна Руденко призначені на ці посади Президентом України.

20 грудня 2021 року на позачерговому засіданні члени Національної ради обрали з-поміж себе керівний склад регуляторного органу. Головою Національної ради стала Ольга Герасим'юк. Першим заступником голови обрано Валентина Ковалья, заступником голови – Олега Черниша, відповідальним секретарем – Олену Ніцко.

Для виконання покладених на регуляторний орган обов'язків діє апарат Національної ради, який налічує 270 штатних одиниць, його очолює керівник апарату (станом на 31 грудня 2021 року посада вакантна).

Працівники Національної ради упродовж звітного періоду систематично підвищували професійний рівень державних службовців, зокрема:

- 171 державний службовець пройшов навчання за напрямками: основи кібергігієни; ділової української мови; гендерної рівності; персональної ефективності в публічному управлінні та ін.

- У рамках співпраці з Українською школою урядування створено і працюють дві групи з підвищення працівниками Національної ради рівня володіння англійською мовою у сфері публічного адміністрування. Така співпраця триває вже другий рік і спрямована на розвиток ключових компетенцій в умовах інтеграції та глобалізації, а також реалізації положень Стратегії сталого розвитку України в межах «Концепції популяризації України у світі та просування інтересів України у світовому інформаційному просторі». Ці навчальні програми передбачають також посилення інституційної спроможності національного регулятора, який на постійній основі провадить міжнародні стратегічні комунікації, та сприяють більшій представленості фахівців України на міжнародних майданчиках сфери медіа.

Упродовж року Національна рада провела 35 засідань і ухвалила 2146 рішень щодо діяльності ліцензіатів та з інших питань.

Регуляторний орган відповідно до статті 16 Закону України «Про Національну раду України з питань телебачення і радіомовлення» щорічно готує звіт про свою діяльність і подає його на розгляд Верховної Ради України і Президента України.

2. БАЗА ОБМІНУ ТЕЛЕВІЗІЙНИМ КОНТЕНТОМ «MEDIA CHANGE UKRAINE» – ДОПОМОГА МОВНИКАМ ПІД ЧАС ПАНДЕМІЇ

«Media Change Ukraine» – це всеукраїнська платформа обміну телевізійним контентом. Серед учасників бази – майже дві сотні телеканалів та продакшенів зі всієї України. Проект був започаткований у березні 2020 року за ініціативи члена Національної ради Максима Онопрієнка. Платформа стала ключовим інструментом допомоги регіональним мовникам під час пандемії, оскільки чимало телеканалів були змушені зупинити виробництво власного контенту й перевести працівників на дистанційну роботу. До Національної ради почали надходити листи від мовників про неможливість виконувати програмні концепції – так з'явився проект «Media Change Ukraine», і був налагоджений обмін контентом між телеканалами.

Принцип роботи бази:

- телерадіоорганізація реєструється на сайті «Media Change Ukraine»;
 - обирає потрібний контент у каталозі;
 - відправляє заявку на отримання контенту;
 - менеджер «Media Change Ukraine» сконтактовує телерадіоорганізацію-користувача з телерадіоорганізацією-власником контенту;
 - наповнення бази контентом відбувається завдяки самим телекомпаніям-учасникам;
 - контент надається тільки для трансляцій, без передачі авторських прав.
- Таким чином і відбувається обмін.

Юридичні аспекти обміну телевізійним контентом

Під час реєстрації регламентується право на використання контенту, без оплати, без передачі третім особам, без використання в інтернеті – лише засобами, передбаченими ліцензіями Національної ради, на період офіційно встановленого центральними органами влади терміну карантину чи надзвичайної ситуації/стану.

Наповнення бази станом на 31 грудня 2021 року:

- 173 зареєстрованих телерадіоорганізації-учасниці;
- 209 одиниць телевізійного контенту, яким поділилися учасники бази;
- 2304 годин телевізійного контенту в базі проекту;
- 1989 опрацьованих заявок на отримання контенту.

Важливо, що 2021 року до бази доєдналася низка громадських ініціатив, міжнародних інституцій та приватних продакшенів. Зокрема, громадська організація «Безбар'єрність» додала до бази проект «Безбар'єрні історії, які надихають». У рамках ініціативи першої леді Олени Зеленської був відзнятий цикл історій про людей, які успішно долають суспільні бар'єри під час пересування, працевлаштування, в освіті та спілкуванні. Проект закликає спрямувати зусилля держави і громадськості на розбудову безбар'єрного суспільства в Україні.

Також за підтримки Міжнародного республіканського інституту (International Republican Institute) у базі «Media Change Ukraine» з'явився проєкт «PROЗміни». Це соціально-просвітницький тижневик про успішні громадські ініціативи та зміни в суспільстві, громадах і медіа. Кожного випуску автори приділяли увагу протидії фейкам, зокрема розвінчували міфи навколо вакцинації та інших профілактичних заходів проти COVID-19. Також протидіяли маніпуляціям в українському інформаційному полі з боку країни-агресора. Проєкт висвітлював громадські ініціативи в усіх областях України, просував демократичні цінності, медіаграмотність, дотримання гендерної рівності і прав людини. Він налічував 30 випусків, що значно допомогло ліцензіатам у плануванні сітки мовлення і дотриманні програмної концепції.

Окрім того, «Media Change Ukraine» має і патріотичне спрямування. Серед контенту бази є тревел-шоу, які популяризують внутрішній туризм, телеверсії концертів українських музичних виконавців і дитячі анімаційні програми, що створювалися зокрема й на основі українських народних коліскових пісень. Таким чином, платформа об'єднує медійників і глядачів зі сходу й заходу, півдня і півночі України, популяризуючи культурні особливості різних регіонів та протидіючи російській пропаганді.

Освітня складова проєкту «Media Change Ukraine»

Проєкт «Media Change Ukraine» сприяє і професійному розвитку учасників бази. Так, після серії онлайн-медіатренінгів 2020 року практика обміну досвідом тривала і 2021-го. Під час робочих візитів членів Національної ради в Донецьку, Закарпатську та Чернігівську області були проведені тренінги та медіабранчі, присвячені протидії дезінформації, роботі із соціальними медіа, гендерній рівності в медіа та конкуренції традиційних мовників із інтернет-ЗМІ. Окрема увага під час цих заходів була приділена необхідності нового медійного законодавства в Україні.

3. ВПРОВАДЖЕННЯ ПЛАНУ РОЗВИТКУ НАЦІОНАЛЬНОГО ТЕЛЕРАДІОІНФОРМАЦІЙНОГО ПРОСТОРУ

3.1. Захист вітчизняної телерадіоінформаційної сфери

Опрацювання питань забезпечення оповіщення населення в надзвичайних ситуаціях

Національна рада 2021 року, окрім виконання своїх законодавчо закріплених повноважень, доклала всіх можливих зусиль для реалізації заходів, покликаних захистити населення, території, навколишнє природне середовище і майно від надзвичайних ситуацій шляхом запобігання таким ситуаціям, ліквідації їх наслідків і надання допомоги постраждалим у мирний час та в особливий період.

Регуляторний орган відгукнувся на звернення Київської обласної державної адміністрації і Державної служби України з надзвичайних ситуацій щодо

виконання плану заходів з реалізації Концепції розвитку та технічної модернізації системи централізованого оповіщення про загрозу виникнення або виникнення надзвичайних ситуацій, затвердженого розпорядженням Кабінету Міністрів України від 11 липня 2018 р. № 488-р. У рамках виконання вимог статті 49 Закону України «Про телебачення і радіомовлення», статті 30 Кодексу цивільного захисту України та Положення про організацію оповіщення про загрозу виникнення або виникнення надзвичайних ситуацій та зв'язку у сфері цивільного захисту, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 27 вересня 2017 р. № 733, Національна рада провела для радіомовників Київщини додаткову роз'яснювальну роботу щодо необхідності неухильного дотримання вимог відповідних нормативно-правових актів. Йшлося про встановлення на об'єктах радіокомпаній, які залучаються до системи оповіщення, спеціальних технічних засобів для передачі сигналів та інформації через програми радіомовлення. Завдяки проведеній роботі налагоджено також тісну співпрацю з місцевим органом виконавчої влади і центральним органом виконавчої влади з питань цивільного захисту, захисту населення і територій від надзвичайних ситуацій та запобігання їх виникненню. Ця співпраця триватиме й далі.

Забезпечення мовлення українських телерадіокомпаній на територіях Донецької, Луганської областей і Автономної Республіки Крим

Видача дозволів на тимчасове мовлення на територіях з особливим режимом мовлення

Упродовж звітнього періоду Національна рада видавала дозволи на тимчасове мовлення на територіях із особливим режимом мовлення згідно з Порядком видачі та анулювання дозволу на тимчасове мовлення, умовами дозволу та порядком здійснення нагляду за додержанням законодавства про телебачення і радіомовлення телерадіоорганізаціями, що здійснюють тимчасове мовлення на територіях із особливим режимом мовлення на підставі відповідного дозволу (далі – Порядок видачі та анулювання дозволу на тимчасове мовлення). Цей документ затверджений рішенням Національної ради від 01.03.2018 № 288, зареєстрований у Міністерстві юстиції України 29.03.2018 за № 386/31838 (зі змінами).

Було ухвалено 92 рішення з питань тимчасового мовлення на територіях з особливим режимом мовлення:

- 9 рішень про видачу нових дозволів на тимчасове мовлення;
- 5 рішень про анулювання дозволу на тимчасове мовлення;
- 17 рішень про внесення змін до чинних дозволів на тимчасове мовлення в частині умов дозволу (зокрема технічних характеристик каналу мовлення, місця встановлення передавача, оператора телекомунікацій тощо);
- 61 рішення про видачу (продовження) дозволів на тимчасове мовлення телерадіоорганізаціям, які відповідно до п. 9 розділу III Порядку видачі

дозволу на тимчасове мовлення заявили про наміри отримати дозвіл на наступний період (2021–2022 рр.).

Станом на кінець 2021 року налічується 70 дозволів (рішень Національної ради) на тимчасове мовлення на територіях із особливим режимом мовлення, які надають право 32 телерадіоорганізаціям на використання 166 частотних присвоєнь.

У Донецькій області дозволи на тимчасове мовлення видано на використання:

- 45 радіочастот – для радіомовлення у FM-діапазоні;
- 2 радіочастоти – для радіомовлення в AM-діапазоні;
- 19 телеканалів – для аналогового телевізійного мовлення;
- 6 телеканалів – для цифрового наземного телевізійного мовлення.

У Луганській області дозволи на тимчасове мовлення видано на використання:

- 49 радіочастот – для радіомовлення у FM-діапазоні;
- 12 телеканалів – для аналогового телевізійного мовлення;
- 7 телеканалів – для цифрового наземного телевізійного мовлення.

Для мовлення на територію Автономної Республіки Крим на півдні Херсонської області дозволи на тимчасове мовлення видано на використання:

- 11 радіочастот – для радіомовлення у FM-діапазоні;
- 1 радіочастота – для радіомовлення в AM-діапазоні;
- 10 телеканалів – для аналогового телевізійного мовлення;
- 4 телеканали – для цифрового наземного телевізійного мовлення.

Негативно вплинув на ситуацію у сфері телерадіомовлення, зокрема на фінансову спроможність деяких мовників, спалах епідемії гострої респіраторної хвороби COVID-19. Проте на відміну від минулого року упродовж 2021-го лише один мовник (ТОВ «Сорок дев'ята паралель») повідомив Національну раду про фінансову неспроможність здійснювати надалі тимчасове мовлення після завершення терміну дії дозволу на 2-х із 5-ти частот. Ці 2 частоти перенесено до резерву для тимчасового мовлення, на інші 3 частоти дозвіл на тимчасове мовлення було продовжено.

Крім того, упродовж звітнього періоду телерадіоорганізації ТОВ «Донбас Онлайн» («Донбас Онлайн») і ПГО «Громадське радіо» «ТРК «Громадське радіо» («Громадське радіо») короткостроково призупиняли мовлення у зв'язку з фінансовими труднощами.

Водночас 2021 року 8 телерадіоорганізацій: Центральна Телерадіостудія Міністерства Оборони України («Армія FM – військове радіо»), ТОВ «Телебачення «Капрі» («КАПРІ»), ТОВ «Сорок дев'ята паралель» («Радио 49 паралель наша музыка ваше удовольствие»), ТОВ «Донбас Онлайн» («Донбас Онлайн»), ТОВ «Гравіс-Кіно» («2+2»), КП «ТРК «Перший західний» («ПЕРШИЙ ЗАХІДНИЙ»), ТОВ «АРС Магна продакшн» («8 КАНАЛ», «8 CHANNEL»), ТОВ «Телевізійна компанія «Орбіта» («телекомпанія ОРБИТА») виявили бажання розширити своє мовлення на територіях із особливим режимом

мовлення. Національна рада видала їм дозволи на тимчасове мовлення з використанням у загальній кількості 9-ти радіочастотних присвоєнь.

Загалом станом на кінець 2021 року для розповсюдження українського телерадіомовлення на підставі діючих ліцензій на мовлення і дозволів на тимчасове мовлення на території Донецької та Луганської областей і Автономної Республіки Крим із півдня Херсонської області залучено 399 частотних присвоєнь. З них для мовлення:

- у Донецькій області – 86 FM-частот (для мовлення 29 радіостанцій), 2 AM-частоти (для мовлення 2 радіостанцій), 26 телевізійних каналів у цифровому стандарті (для трансляції 40 телепрограм) і 57 телевізійних каналів в аналоговому стандарті (для трансляції 23 телепрограм);

- у Луганській області – 73 FM-частоти (для мовлення 20 радіостанцій), 33 телевізійні канали у цифровому стандарті (для трансляції 36 телепрограм) і 62 телевізійні канали в аналоговому стандарті (для трансляції 11 телепрограм);

- у Херсонській області – 25 FM-частот (для мовлення 15 радіостанцій), 1 AM-частота (для мовлення 1 радіостанції), 17 телевізійних каналів у цифровому стандарті (для трансляції 38 телепрограм) і 17 телевізійних каналів в аналоговому стандарті (для трансляції 7 телепрограм).

2021 року Національна рада завершила розбудову цифрового наземного телевізійного мовлення на територіях із особливим режимом мовлення, так званого цифрового поясу безпеки, розпочату ще 2019 року в рамках роботи Комісії з питань забезпечення стабільного функціонування системи національного телебачення і радіомовлення при Міністерстві інформаційної політики України, за сприяння і з наданням технічної допомоги від Агентства США з міжнародного розвитку (USAID). Завдяки цьому відбувається мовлення на 11 локальних мультиплексах із використанням передавачів потужністю 1 кВт у містах Волновасі, Гірнику, Краматорську, Маріуполі Донецької області, Старобільську (с. Підгорівка) та у селі Бахмутівці Щастинського району, селищі міського типу Комишувасі Северодонецького району, селищі Широкому Щастинського району Луганської області, у місті Скадовську, селищі міського типу Чаплинці, селі Чонгарі Генічеського району Херсонської області.

Серед інших програм у цифровому поясі безпеки транслюються 5 програм суспільного мовника – «УА: ПЕРШИЙ», «УА: КУЛЬТУРА», «УА: ДОНБАС», «УА: ХЕРСОН» «УА: КРИМ», а також програма ДП «Мультимедійна платформа іномовлення України» («ДОМ»).

Однією з найважливіших подій 2021 року стало введення в експлуатацію нової 150 метрової радіотелевізійної передавальної вежі в смт Комишувасі Луганської області, що своєю чергою посилює позиції України в інформаційному просторі регіону, наближеному до лінії розмежування.

Нагадаємо, що 2018 року спільними зусиллями Національної ради, УДЦР, оператора телекомунікацій КП «Інноваційно-інформаційний центр» та інших відомств було заплановано будівництво нової радіотелевізійної передавальної вежі в Северодонецькому районі Луганської області. Наприкінці 2020 року на

розбудову станції було виділено державне фінансування. Завдяки цьому, а також залученню коштів з обласного бюджету і власних коштів виконавця проекту вдалося завершити будівництво і урочисто відкрити вежу 23 серпня 2021 року.

Для мовлення з вежі в Комишувасі виділено 14 частотних присвоєнь для тимчасового мовлення і 4 телевізійні канали для мовлення чотирьох загальнонаціональних мультиплексів МХ-1, МХ-2, МХ-3 та МХ-5 ТОВ «Зеонбуд».

Наразі розпочали мовлення: 5 FM-радіостанцій («Радіо «Промінь», «Українське радіо», «Радіо «Культура», «Українське радіо. Пульс» «Армія FM – військове радіо»), 33 телевізійні канали у цифровому стандарті («УЛ: ДОНБАС», «УЛ: КУЛЬТУРА», «УЛ: ПЕРШИЙ», «1+1», «2+2», «4 Канал», «5», «X-SPORT», «ZOOM», «Ентер-фільм», «ЕСПРЕСО», «ICTV», «Індиго», «ІНТЕР», «ІРТА», «К1», «К2», «Мега», «М1», «Новий канал», «НЛЮ.TV», «НТН», «ПКСЕЛЬ», «ПЛЮС-ПЛЮС», «ПРЯМИЙ», «РАДА», «СТБ», «ТЕТ», «УКРАЇНА 24», «УКРАЇНА», «УНІАН», «ДОМ», «ПЕРШИЙ ЗАХІДНИЙ») та 1 телевізійний канал в аналоговому стандарті («УЛ: ДОНБАС»). Згодом, після вирішення фінансових питань, розпочнеться мовлення радіостанції і телеканалу «Донбас Онлайн» відповідно до виданих дозволів.

Також до важливих подій звітного періоду можна віднести початок мовлення телеканалу «ДОМ» ДП «Мультимедійна платформа іномовлення України» в модуляції QPSK (4QAM) із веж у с. Бахмутівці та смт Комишувасі Луганської області, що дозволяє забезпечити сигналом домогосподарства на непідконтрольних територіях ОРДЛО за умови відповідного спрямування передавальної антени.

Загалом телевізійна мережа каналу «ДОМ» на територіях Донецької, Луганської та півдня Херсонської областей складається із 16 каналів, із них 5 – канали аналогового мовлення і 11 – канали цифрового телевізійного мовлення в форматі DVB-T2. Цей мовник транслює свої програми у 12 населених пунктах: м. Волновасі, м. Гірнику, м. Краматорську, м. Маріуполі, м. Покровську Донецької області, у с. Бахмутівці, смт Комишувасі, м. Старобільську, с-щі Широкому Луганської області, у м. Скадовську, смт Чаплинці, с. Чонгарі Херсонської області.

Ще однією важливою подією 2021 року стало отримання радіостанцією «Армія FM – військове радіо» (Центральної телерадіостудії міністерства оборони України) дозволу на тимчасове мовлення в СХ-діапазоні з використанням частоти 0,810 МГц у м. Гірнику Донецької області, трансляцію програм розпочато в грудні. Мовлення на цій частоті з потужністю 10 кВт гарантує 100% охоплення окупованих територій Донецької та Луганської областей українськими програмами.

У найближчій перспективі задля покращення ситуації з доступом громадян України до програм українських мовників у межах розвитку телерадіоінфраструктури Луганської області заплановано запуск телерадіомовлення у смт Станиці Луганській, над цим завданням активно працює і Національна рада.

Відповідно до своїх повноважень упродовж 2021 року Національна рада замовляла УДЦР прорахунок нових каналів і частот для здійснення тимчасового мовлення, а також збільшення потужності діючих засобів мовлення для покращення покриття.

У Донецькій області для аналогового звукового мовлення в діапазоні 87,5 – 108,0 МГц замовлено прорахунок радіочастот у двох населених пунктах: у Маріуполі (1,0 кВт) і Покровську (0,5 кВт), а також підвищення потужності РЕЗ мовлення в Маріуполі на частотах 107,3 та 103,2 МГц – до 1,0 кВт.

У Луганській області для аналогового звукового мовлення замовлено прорахунок 5 радіочастот у діапазоні 87,5 – 108,0 МГц у двох населених пунктах, зокрема 2 частоти у Старобільську і 3 частоти у Станиці Луганській. Для цифрового телебачення замовлено прорахунок 2 каналів (по 200 Вт) у Станиці Луганській.

У Херсонській області для аналогового звукового мовлення в діапазоні 87,5 – 108,0 МГц замовлено прорахунок однієї радіочастоти в Генічеську (0,25 кВт), а також підвищення потужності РЕЗ мовлення у Херсоні на частотах 88,1 і 105,6 МГц – до 2 кВт, а також у смт Іванівці на частоті 100 МГц – до 100 Вт.

У цілому Національна рада продовжує наполегливо працювати в інтересах держави задля захисту вітчизняної телерадіоінформаційної сфери і забезпечення мовлення українських телерадіокомпаній на територіях Донецької, Луганської областей і територію Автономної Республіки Крим. Основною проблемою розвитку, розбудови, розширення та наповнення телерадіопростору на територіях із особливим режимом мовлення є фінансова криза, спровокована пандемією COVID-19. Це своєю чергою ставить у так званій глухий кут мовників, які, з одного боку, мають велике бажання допомогти зміцненню інформаційного простору країни, а з другого, – внаслідок скрутного власного фінансового становища змушені оптимізувати свої мережі шляхом відступів від ліцензійних умов, щоб хоч якось залишитися серед мовників.

Також до проблемних і нагальних питань, що потребують розв'язання, можна зарахувати організацію мовлення українських програм на незадіяних (звільнених) частотах/каналах для тимчасового мовлення, які наразі наявні в резерві Національної ради.

Станом на кінець 2021 року в резерві частот для тимчасового мовлення наявні 54 частотних присвоєння:

- у Донецькій області: 12 – для радіомовлення у FM-діапазоні, 3 – в СХ-діапазоні, 3 – для аналогового телевізійного мовлення;
- у Луганській області: 4 – для радіомовлення у FM-діапазоні, 5 – в СХ-діапазоні, 3 – для аналогового телевізійного мовлення;
- у Херсонській області: 8 – для радіомовлення у FM-діапазоні, 5 – в СХ-діапазоні, 11 – для аналогового телевізійного мовлення.

У жовтні 2021 року під час робочої поїздки членів Національної ради на прифронтові території в місті Краматорську було проведено зустріч з обласними керівниками державної влади та ліцензіатами Донецької і Луганської областей. Під час зустрічі обговорили проблемні питання, з якими стикаються мовники і

провайдери програмної послуги, що працюють на цих територіях. Зокрема, порушувалося одне з найважливіших питань про проникнення на підконтрольну територію України сигналу мовників із окупованих територій. Саме це найбільше ускладнює роботу і місцевих мовників, і місцевих провайдерів, оскільки агресор таким чином звужує аудиторію українських ліцензіатів, а потужними передавачами створює завади, що значно зменшують можливості покриття ефірним сигналом українських мовників.

Також обговорено фінансові питання організації телерадіомовлення і можливість сприяння держави в частині субвенцій від неї. Водночас наголошувалося і на проблемі нестачі якісного регіонального (місцевого) контенту.

Питання захисту українського інформаційного простору в умовах російської окупації частин Донецької та Луганської областей напряму залежить від технологічного забезпечення, а воно наразі недостатньо потужне. До прикладу, телевежу на підконтрольній Україні території, неподалік від Слов'янська, знищили під час військових дій. Зараз її відновили, але вона удвічі нижча за донецьку вежу, яка перебуває під контролем агресора. Окрім того, окремою проблемою є розповсюдження російського контенту через інтернет-ресурси. Вирішення цього глобального питання можливе спільними зусиллями різних державних органів та з ухваленням відповідних законодавчих норм.

Обговорення всього комплексу проблем інформаційної окупації на регіональних рівнях підтверджують неможливість їх одномоментного вирішення, але Національна рада у цьому процесі взяла на себе зобов'язання провадити діалог між державою, мовниками і населенням (аудиторією). За результатами робочої поїздки регулятор організував зустріч із відповідними державними органами, в тому числі Міністерством з питань реінтеграції тимчасово окупованих територій України, УДЦР, СБУ та Міністерством оборони України.

На цій зустрічі в комплексі обговорено питання покриття територій Донецької та Луганської областей сигналом українських мовників та можливості його покращення. Ішлося, зокрема, про придбання нових передавачів і збільшення потужностей уже діючих, зменшення економічного навантаження на мовників, операторів і провайдерів прифронтових територій. Розглядалося багато суміжних питань, що дало змогу розробити подальший план дій задля покращення ситуації в регіоні.

Враховуючи актуальність цих питань і необхідність ухвалення вкрай важливих рішень для зміцнення безпеки держави, Національна рада далі наполягатиме на оновленні медійного законодавства, оскільки це базова необхідність для протистояння пропаганді агресора.

Питання забезпечення стабільного українського мовлення на тимчасово окуповані та прикордонні території України було темою слухань, які відбулися 2 квітня 2021 року в Комітеті Верховної Ради України з питань гуманітарної та інформаційної політики. За результатами обговорення ухвалено рекомендації, якими Національній раді визначено низку завдань для покращення розвитку

телерадіомовлення на прикордонних територіях і територіях із особливим режимом мовлення.

Так, Національній раді необхідно:

- внести зміни до Плану розвитку національного телерадіоінформаційного простору з урахуванням завдань забезпечення стабільного українського мовлення на тимчасово окуповані та прикордонні території України;

- вжити заходів для забезпечення доступу населення на тимчасово окупованих територіях до супутникового мовлення популярних українських загальнонаціональних телевізійних каналів, які наразі закодовані, сприяти забезпеченню відновлення ліцензіатами аналогового телевізійного мовлення у прикордонних районах і прилеглих до лінії розмежування районах з урахуванням реальних потреб населення цих територій;

- вирішити питання забезпечення доступу до цифрового телевізійного сигналу першого мультиплексу багатоканальної телемережі ТОВ «Зеонбуд» жителів міста Очаків і прикордонної території Миколаївської області шляхом встановлення додаткової передавальної станції;

- замовити в УДЦР розрахунки максимального збільшення потужності FM-передавачів комерційних і суспільних мовників у Донецькій і Луганській областях, у населених пунктах уздовж лінії розмежування та «сірої» зони, а також у районах Херсонської області на межі з тимчасово окупованим Кримом;

- розглянути питання надання Центральній телерадіостудії міністерства оборони України, яка є ліцензіатом радіостанції «Армія ФМ», ліцензії на мовлення в діапазоні середніх хвиль на технічних засобах Концерну радіомовлення, радіозв'язку та телебачення (далі – Концерн РРТ), розташованих у с. Лучі Вітовського району Миколаївської області, с. Красному Золочівського району Львівської області, с. Часовому Ярі Донецької області, с. Коритняках Ужгородського району Закарпатської області;

- сприяти забезпеченню відновлення СХ-мовлення НСТУ в обсязі, передбаченому ліцензіями на мовлення;

- замовити в УДЦР прорахунок радіочастот для організації місцевого мовлення у Волинській та інших прикордонних областях.

Зауважимо, що більшість із визначених завдань певний час уже були на контролі й опрацьованні Національної ради, однак деякі ініціативні звернення до зацікавлених органів державної влади завдяки цим рекомендаціям отримали новий поштовх і набули додаткової ваги.

На кінець 2021 року більшість із визначених для Національної ради завдань опрацьовані, задля їх реалізації відповідним органам державної влади надані необхідні пропозиції і розрахунки.

Зокрема, в грудні ухвалено й надіслано до Міністерства юстиції на погодження рішення Національної ради про внесення змін до Плану розвитку національного телерадіоінформаційного простору. Далі триває робота з видачі дозволів на тимчасове аналогове телевізійне мовлення, ліцензії з використанням

аналогових телеканалів на прикордонні з Російською Федерацією продовжують свою дію. 20 жовтня 2021 року постановою Кабінету Міністрів України № 1154 «Про внесення змін до Методики розрахунків розмірів ліцензійного збору за видачу або продовження строку дії ліцензії на мовлення, ліцензії провайдера програмної послуги, визначення розміру плати за переоформлення ліцензії та видачу дубліката ліцензії на мовлення, ліцензії провайдера програмної послуги» затверджено пропозиції Національної ради щодо зменшення на 70% ліцензійного збору за видачу ліцензій провайдерам програмної послуги, що працюють на території проведення ООС, у прикордонних із РФ районах, на територіях із особливим режимом мовлення. Наступний крок сприяння держави мовникам на територіях проведення ООС і територіях із особливим режимом мовлення – розробка пропозицій з можливої компенсації витрат на телекомунікаційні послуги, доступу до об'єктів інфраструктури тощо, ці напрацювання перебувають на стадії узгодження.

Триває прорахунок частотних присвоєнь на прикордонних територіях, проводяться конкурси на місцеве радіомовлення. Спільно з УДЦР опрацьовується питання підвищення потужності та зміни технічних характеристик діючих засобів мовлення в населених пунктах уздовж лінії розмежування і «сірої» зони, а також у районах Херсонської області на межі з тимчасово окупованим Кримом.

Розпочато освоєння Центральною Телерадіостудією Міністерства оборони України («Армія FM – військове радіо») середньохвильового мовлення, компанія опрацьовує пропозицію Національної ради щодо використання вільних СХ-частот. Регулятор відкритий до співпраці та зі свого боку готовий у рамках визначених повноважень всебічно сприяти відновленню СХ-мовлення НСТУ в обсязі, передбаченому ліцензіями на мовлення.

Залишається на контролі питання розширення мовлення багатоканальних телемереж ТОВ «Зеонбуд» на прикордонні території, а також ті, де наразі покриття незадовільне. Це завдання заплановано виконати після переналаштування телеканалів унаслідок вивільнення смуг цифрових дивідендів. Також спільно з мовниками, провайдерами програмної послуги та операторами багатоканальних телемереж вивчаються можливості забезпечення доступу населення на територіях проведення ООС до супутникового мовлення популярних українських загальнонаціональних телевізійних каналів, сигнали яких поки що закодовані.

3.2. Розвиток суспільного мовлення

Національна рада послідовно підтримує розвиток Національної суспільної телерадіокомпанії України і в межах своїх повноважень сприяє її розбудові, робить усе від неї залежне, щоби програми суспільного мовника могли чути на всій території України. Ідеться про розширення мереж трьох програм суспільного радіо і збільшення території покриття цифрових телеканалів, зокрема на території проведення ООС.

Одним із механізмів, який покликаний забезпечити незалежність суспільного мовника і визначений чинним законодавством, є обрання незалежної Наглядової ради НСТУ. Цим питанням також опікується Національна рада.

2021 року Національна рада, як і в попередні роки, і далі активно сприяла розвитку національного суспільного мовлення країни. Упродовж року було проведено велику організаційну роботу для прорахунку нових 43 FM-частот у 35 населених пунктах 17 областей для розвитку трьох мереж суспільного радіомовлення та проведення конкурсів, на яких суспільне радіо отримало переконливу перемогу. Беручи до уваги зобов'язання мовника створювати контент для задоволення інформаційних потреб усього суспільства, інформувати населення про надзвичайні ситуації, а також його активну участь у розбудові мовлення на прикордонних територіях, Національна рада під час проведення конкурсів надавала перевагу при виділенні частот саме суспільному мовникові.

2021 року НСТУ розпочала мовлення ще на 5 FM-частотах. Таким чином, було завершено освоєння 88 FM-частот у 23 областях країни, які суспільний мовник виграв на конкурсах у 2019 році.

4 листопада 2021 року Національна рада підбила підсумки конкурсу на отримання ліцензії на мовлення з використанням 55 вільних FM-частот та/або вільних відрізків часу на каналах радіомовлення. НСТУ визнано єдиним переможцем конкурсу. Завдяки цьому мережі суспільного радіо збільшаться на 52 FM-частоти:

- «Українське радіо» – на 19 FM-частот;
- «Радіо «Промінь» – 16 FM-частот;
- «Радіо «Культура» – 17 FM-частот.

Крім того, цей конкурс дозволив НСТУ збільшити обсяг мовлення до 24 годин на трьох частотах: 102,0 МГц у м. Немирові Вінницької області, 106,9 МГц – у м. Львові («Українське радіо») і 101,1 МГц – у м. Вараші Рівненської області («Радіо «Промінь»). Раніше на цих частотах, окрім програм НСТУ, поширювали свої передачі місцеві комунальні радіостанції, які через певні обставини анулювали свої ліцензії.

18 – 19 листопада 2021 року Національна рада підбила підсумки конкурсу на отримання ліцензії на мовлення з використанням вільних радіоканалів, на який було виставлено 109 радіочастот. НСТУ подала на участь у конкурсі 51 заяву і за підсумками конкурсу отримала право мовлення на 32 FM-частотах:

- «Українське радіо» – 8 FM-частот;
- «Радіо «Промінь» – 11 FM-частот;
- «Радіо «Культура» – 13 FM-частот.

Таким чином, 2021 року НСТУ отримала для мовлення 84 FM-частоти, 2022 року програми «Українського радіо» і «Радіо «Промінь» у FM-діапазоні додатково з'являться на 27 частотах кожна, а «Радіо «Культура» – на 30 частотах.

Також НСТУ збільшує зону покриття сигналом і покращує якість сигналу завдяки збільшенню потужності передавачів. Так, упродовж 2021 року на звернення НСТУ Національна рада надіслала до УДЦР звернення щодо визначення в 17 областях можливості збільшення потужності 49 FM-передавачів

у таких населених пунктах: м. Ковель, м. Нікополь (2 частоти), м. Павлоград, м. Маріуполь (2 частоти), м. Житомир, м. Новоград-Волинський, м. Олевськ, смт Попільня (Житомирська область), с. Верхній Коропець (Закарпатська область), м. Рахів (2 частоти), с. Рокосово Закарпатської області (2 частоти), м. Бердянськ, м. Запоріжжя, м. Біла Церква, м. Богуслав, с. Андріївка Кіровоградської області (2 частоти), м. Кропивницький, м. Броди, м. Первомайськ, м. Гребінка, м. Красногорівка, м. Кременчук (2 частоти), м. Лохвиця, м. Миргород, м. Полтава, м. Білопілья (2 частоти), м. Охтирка, м. Ізюм, м. Куп'янськ, м. Первомайський, м. Харків (2 частоти), м. Херсон (2 частоти), м. Сміла, м. Новодністровськ, с. Соколій (Чернівецька область), м. Ніжин (2 частоти), м. Новгород-Сіверський, смт Холми (Чернігівська область), м. Чернігів. Щодо 24 РЕЗ 2021 року УДЦР надав позитивні висновки.

Загалом у звітному році на підставі висновків УДЦР щодо електромагнітної сумісності РЕЗ Національна рада переоформила ліцензії НСТУ у зв'язку зі збільшенням потужності передавачів і території розповсюдження програм на 27 частотах:

- «Українське радіо» – 9 FM-частот (смт Попільня, м. Ніжин, м. Гребінка, м. Нікополь, м. Борислав, м. Новгород-Сіверський, м. Чернівці, м. Богуслав, м. Первомайський);
- «Радіо «Промінь» – 9 FM-частот (м. Рахів, м. Біла Церква, м. Кременчук, м. Харків, м. Херсон, м. Бердянськ, м. Ізюм, м. Куп'янськ, м. Чернігів);
- «Радіо «Культура» – 9 FM-частот (м. Житомир, м. Кропивницький, м. Полтава, м. Ніжин, м. Олександрія, смт Холми, м. Сміла, м. Івано-Франківськ, м. Херсон).

У підсумку станом на грудень 2021 року радіопроекти суспільного мовника можуть розповсюджуватися з використанням 383 частот FM-діапазону:

- «Українське радіо» – 225 FM-частот;
- «Радіо «Промінь» – 84 FM-частоти;
- «Радіо «Культура» – 74 FM-частоти.

Загалом суспільний мовник відповідно до наявних ліцензій має право вести радіомовлення з використанням 476 частотних присвоєнь у трьох діапазонах: FM (87,5 – 108 МГц), УКХ (65,8 – 74 МГц), СХ (0,525 – 1,605 МГц). Проте наразі мовлення можливе лише на 426 частотах, оскільки 50 частотних присвоєнь є на тимчасово окупованих територіях АРК і ОРДЛО (Додаток № 1 «Розподіл частотних присвоєнь між трьома загальнонаціональними каналами ефірного радіомовлення НСТУ»).

Передачі трьох програм суспільного радіо – «Українське радіо», «Радіо «Промінь» і «Радіо «Культура» – можна також слухати і в цифровому стандарті T-DAV у м. Києві.

З огляду на пропозиції РНБО щодо відновлення СХ-мовлення, розгляд питання на засіданні Комісії з питань стабільного функціонування національного телебачення та радіомовлення на тимчасово окупованих територіях і прикордонних територіях України, зацікавленість Міністерства оборони

України в мовленні радіостанції «Армія FM – військове радіо» в діапазоні середніх хвиль відбулося певне впорядкування мереж СХ-мовлення суспільного радіо.

16 вересня 2021 року Національна рада ухвалила рішення №№ 1268, 1269, 1270, згідно з якими з ліцензії на мовлення НСТУ від 31.03.2017 НР № 01052-м, від 31.03.2017 № 01063-м, від 31.03.2017 № 01064-м вилучено 20 частот СХ-діапазону і 41 частоту УКХ-діапазону.

Зважаючи на те, що частотні присвоєння СХ-діапазону тривалий час не використовувалися НСТУ, а також на потребу уникнути колізій при відновленні СХ-мовлення, які можуть виникнути через відсутність міжнародно-правового статусу в деяких запланованих до включення передавачів СХ-мовлення, Національна рада звернулася до УДЦР щодо підтвердження можливості подальшого використання зазначених частот, а також до Концерну РРТ – щодо технічної можливості відновлення мовлення на цих частотах (наявність передавачів, антен тощо).

На сьогодні ліцензії НСТУ містять 15 частотних присвоєнь СХ-діапазону (із них АРК – 4 частоти, території ОРДЛО – 5 частот). Тобто фактично на сьогодні стоїть питання відновлення СХ-мовлення НСТУ в обсязі, передбаченому ліцензіями на мовлення, – на 6 частотах.

Національна рада відкрита до співпраці і зі свого боку готова в рамках своїх повноважень всебічно сприяти відновленню СХ-мовлення НСТУ в обсязі, визначеному ліцензіями на мовлення. Проте, напевно, вирішення цього питання здебільшого лежить у площині фінансування НСТУ, а також технічних і фінансових спроможностей Концерну РРТ відновити роботу СХ-передавачів, тобто модернізувати наявне обладнання чи закупити сучасні передавачі.

Ліцензії НСТУ на сьогодні налічують 78 частотних присвоєнь УКХ-діапазону, з яких 15 – на тимчасово окупованих територіях АРК і ОРДЛО. У процесі розширення FM-мереж НСТУ відмовляється від мовлення у цьому діапазоні.

НСТУ залишається найактивнішим мовником на територіях із особливим режимом мовлення. Її програми транслюються в Донецькій, Луганській і Херсонській областях на підставі дозволів на тимчасове мовлення на 42 радіочастотах і 48 телевізійних каналах.

Радіочастоти:

- 11 частот – «Українське радіо»
- 9 частот – «Радіо «Промінь»
- 5 частот – «Радіо «Культура»
- 6 частот – «ГОЛОС ДОНБАСУ»
- 11 частот – «Українське радіо. Пульс»

Телевізійні канали:

аналоговий стандарт мовлення:

- 7 каналів – «УА: ПЕРШИЙ»
- 8 каналів – «УА: ДОНБАС»
- 1 канал – «УА: КУЛЬТУРА»

- 2 канали – «УА: ХЕРСОН»
- 1 канал – «УА: КРИМ»
- цифровий стандарт мовлення:
- 9 каналів – «УА: ПЕРШИЙ»
- 6 каналів – «УА: ДОНБАС»
- 8 каналів – «УА: КУЛЬТУРА»
- 3 канали – «УА: ХЕРСОН»
- 3 канали – «УА: КРИМ»

Телеканали «УА: ПЕРШИЙ», «УА: КУЛЬТУРА» і 24 регіональні телеканали НСТУ здійснюють мовлення в багатоканальних цифрових телемережах МХ-1, МХ-2, МХ-3, МХ-5 із використанням 523 каналів (у тому числі канали у 5 населених пунктах ОРДЛО та 18 населених пунктах тимчасово окупованої території АРК).

Телеканали «УА: ПЕРШИЙ» і «УА: ДОНБАС», «УА: СУМИ», «УА: ХАРКІВ», «УА: ХЕРСОН», «УА: ЧЕРНІГІВ» продовжують аналогове телевізійне мовлення на прикордонні і територіях з особливим режимом мовлення з використанням 50 каналів у 37 населених пунктах (Додаток № 2 «Суспільне телебачення в аналоговому стандарті на територіях з особливим режимом мовлення та прикордонних територіях»).

2021 року з огляду на завершення терміну повноважень більшості членів Наглядової ради НСТУ відбулося кардинальне оновлення цього наглядового органу. Перший склад Наглядової ради було затверджено рішенням Національної ради від 17 грудня 2015 року, однак повноважень Наглядова рада набула лише в січні 2017 року, коли суспільну телерадіокомпанію було юридично зареєстровано. Таким чином, повноваження більшості членів наглядового органу НСТУ закінчилися 19 січня 2021 року.

Процедура обрання членів Наглядової ради суспільного мовника прописана в Законі України «Про Суспільне телебачення і радіомовлення України». Також вона деталізована в регуляторному акті «Порядок проведення конференцій громадських об'єднань та асоціацій, обрання членів Наглядової ради публічного акціонерного товариства «Національна суспільна телерадіокомпанія України» та припинення їхніх повноважень» (далі – Порядок), який затверджено рішенням Національної ради від 21.05.2015 № 707 (у редакції рішення Національної ради від 26 квітня 2018 року № 593). Цей документ передусім визначає процедуру обрання членів Наглядової ради від громадськості. Вона має кілька етапів і продумана до деталей з тією метою, щоб сам процес був відкритим і прозорим, щоб і Національна рада, й інші державні та недержавні інституції мали якомога менший вплив на обрання Наглядової ради.

Наприкінці січня – на початку лютого 2021 року було проведено 5 конференцій громадських об'єднань та асоціацій, на яких обрано членів Наглядової ради від таких суспільних сфер:

- освіти та науки;
- забезпечення прав національних меншин;
- захисту інтересів дітей та молоді;

- творчій;
- захисту прав осіб з особливими потребами.

Ще раніше, а саме у жовтні 2020 року, було обрано членів Наглядової ради зі сфери журналістики і сфери місцевого самоврядування. Вони прийшли на заміну тих, хто достроково припинив свої повноваження.

21 травня 2021 року Національна рада провела повторну конференцію представників громадських об'єднань та асоціацій, що діють у сфері фізичного виховання та спорту, і обрала членом Наглядової ради кандидата, який набрав найбільшу кількість балів. Повторну процедуру відбору довелося провести тому, що після проведення конференції у жовтні 2020 року було виявлено, що обраний кандидат не повністю відповідає вимогам Закону України «Про Суспільне телебачення і радіомовлення України». Тому Національна рада не мала належних підстав для затвердження його членом наглядового органу.

12 лютого 2021 року набув чинності Закон України «Про внесення змін до Закону України «Про Суспільне телебачення і радіомовлення України» щодо усунення колізії в питанні призначення та звільнення членів Наглядової ради НСТУ депутатськими фракціями і групами. Згідно з його положеннями Національна рада змогла оновити склад Наглядової ради і від Парламенту. Спочатку було виведено зі складу Наглядової ради осіб, які були обрані депутатськими фракціями чи групами Верховної Ради України попереднього скликання. Натомість Національна рада отримала подання семи депутатських фракцій і груп політичних партій IX скликання Парламенту. Рішення про затвердження нових членів наглядового органу було ухвалено 12 лютого 2021 року.

Ротацію члена наглядового органу від правозахисної сфери, що мала відбутися у листопаді 2021 року, через уведення суворих карантинних заходів було призупинено. Голосування на конференціях з обрання членів Наглядової ради від громадськості мають відбуватися за таємною процедурою, тому Національна рада змушена була перенести проведення конференції на пізніший термін. Вона має відбутися 25 січня 2022 року.

У підсумку на кінець 2021 року до Наглядової ради НСТУ входять 16 осіб, 9 із них обрані від громадських об'єднань і асоціацій і 7 рекомендовані політичними партіями та групами Верховної Ради України:

Дмитро Ананьєв – сфера забезпечення прав національних меншин;

Катерина Батенко – депутатська група «За майбутнє»;

Людмила Березовська – депутатська фракція політичної партії «Європейська солідарність»;

Віктор Бобиренко – сфера місцевого самоврядування;

Наталія Гарач – сфера захисту прав осіб з особливими потребами;

Євген Глібовицький – творча сфера;

Роман Горбань – сфера фізичного виховання та спорту;

В'ячеслав Козак – депутатська фракція політичної партії «Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»;

Максим Кречетов – депутатська фракція політичної партії «Слуга народу»;

Лаврентій Малазонія – депутатська фракція політичної партії «Опозиційна платформа «За життя»;

Вадим Міський – сфера захисту інтересів дітей та молоді;

Оксана Романюк – сфера журналістики;

Світлана Остапа – депутатська фракція політичної партії «Голос»;

Олександр Павліченко – правозахисна сфера;

Галина Титиш – сфера освіти та науки;

Олексій Харченко – депутатська група «Довіра».

Оскільки нині працює вже другий склад наглядового органу НСТУ, то він почав накопичувати інституційну пам'ять. Кілька його членів були переобрані чи делеговані на другий термін. Це, без сумніву, дає можливість зберегти попередні позитивні напрацювання і досвід, які слугуватимуть подальшому розвитку суспільного мовника.

16 лютого 2021 року новообраний склад Наглядової ради обрав нових голову і секретаря. Таємним голосуванням головою Наглядової ради обрано Світлану Остапу, секретарем – Вадима Міського. Олександр Павліченко до переобрання продовжує виконувати обов'язки заступника голови Наглядової ради.

У НСТУ 2021 року відбулися також вибори голови і членів правління. 2 березня Наглядова рада оголосила конкурс на посаду голови правління і затвердила умови його проведення. 27 квітня таємним голосуванням членів наглядового органу головою правління суспільного мовника обрано Миколу Чернотицького, який останні чотири роки обіймав посаду члена правління, відповідального за адміністративно-господарський напрям і регіональний розвиток.

Законодавчі зміни, що відбулися 2021 року, усунули колізії щодо обрання членів наглядового органу суспільного мовника від Верховної Ради України, а практична робота з проведення конференцій громадських об'єднань і асоціацій показала певні процедурні вади чинного Порядку їх проведення. Національна рада запланувала на наступний рік перегляд положень і внесення актуальних змін до Порядку. Оскільки цей документ розроблявся тоді, коли планувалося одночасне проведення всіх 9-ти конференцій, то залишилися процедурні прогалини, коли ротації членів від суспільних сфер відбуваються в різний час. Також у документі не передбачено моментів, пов'язаних із викликами пандемії коронавірусної хвороби COVID-19, і можливості проведення відповідних конференцій онлайн. Таким чином, на засіданні 8 грудня 2021 року ухвалено зміни до плану роботи Національної ради над регуляторними актами на 2022 рік. У ньому передбачено опрацювання й удосконалення процедур обрання членів Наглядової ради НСТУ від громадського сектору. Ця робота триватиме разом із громадськістю і Наглядовою радою.

3.3. Розвиток каналів і мереж мовлення

Розширення ефірних телерадіомереж

Розширення телевізійних і радіомереж мовників, що вже діють, а також створення нових телерадіоканалів можливе через проведення конкурсів на мовлення. Ухвалення Верховною Радою України 17 червня 2021 року Закону № 1556-IX дало змогу розблокувати цей процес, що був призупинений через протиепідемічні заходи.

Для оголошення конкурсів із розбудови радіомовлення враховуються такі чинники:

- наявність вільних радіочастот для потреб звукового мовлення внаслідок анулювання ліцензій на мовлення;
- не продовження строку дії ліцензії чи вилучення частот із чинних ліцензій на мовлення;
- радіочастоти, на які не було визначено переможця у попередніх конкурсах;
- нові частотні присвоєння, на які були отримані від УДЦР висновки щодо можливості та умов користування радіочастотним ресурсом України для потреб телерадіомовлення.

2021 року Національна рада ухвалила 4 рішення про оголошення конкурсу на отримання ліцензії на мовлення з використанням вільних радіоканалів:

- 05.08.2021 № 1088 – 55 частотних присвоєнь для розвитку загальнонаціональних мереж, зокрема суспільного мовлення;
- 12.08.2021 № 1118 – 109 частотних присвоєнь для розвитку радіомовлення усіх територіальних категорій;
- 19.08.2021 № 1150 – 23 частотних присвоєння для розвитку місцевого мовлення;
- 22.12.2021 № 2091 – 19 частотних присвоєнь для розвитку місцевого мовлення.

Загалом на конкурси було виставлено 186 FM-частот та 1 частота УКХ-діапазону. За результатами цих конкурсів у листопаді 2021 року визначено переможців на використання 155 частотних присвоєнь.

На 9 із 32 частотних присвоєнь було повторно оголошено конкурс для розвитку місцевого мовлення відповідно до рішення Національної ради від 22.12.2021 № 2091 (частоти, на які у попередніх конкурсах не було претендентів або ж не визначено переможця). Питання про оголошення конкурсу на решту вільних частот буде розглядатися наступного року.

Ці конкурси дали змогу як розширити мережі загальнонаціональних, регіональних, місцевих радіомовників, так і сприяли появі нових локальних радіостанцій.

Так, 100 частотних присвоєнь FM-діапазону для розширення своїх мереж отримали 6 загальнонаціональних компаній: АТ «НСТУ» (позивні «Українське радіо», «Радіо «Промінь», «Радіо «Культура»), ДП «Новий Обрій» (позивні «Радіо Пятниця», ПрАТ «ТРК Люкс» (позивні «Люкс ФМ»), ТОВ «ТРК «Медіа

Маркет» (позивні «ХІТ ФМ»), ТОВ «ТРК «Шансон» (позивні «Радіо Шансон»), ТОВ «ТРК Клас» (позивні «Перець FM», «Стильное»).

Крім того, отримавши на конкурсі відрізки мовлення на 4 частотах, компанії отримали повноцінне цілодобове мовлення: ТОВ «ТРК «Шансон» (позивні «Радіо Шансон») у м. Кропивницькому, АТ «НСТУ» – у м. Немирові, м. Турці («Українське радіо») та у м. Вараші («Радіо «Промінь»).

7 частотних присвоєнь FM-діапазону для розширення мереж отримали 4 регіональні компанії: ПП «Компанія «Нова хвиля» (позивні «Power FM»), ТОВ «Мюзік Радіо» (позивні «Легке та спокійне радіо релакс»), ТОВ «ТРК «Можливість» (позивні «радіо М»), ТОВ «ТРК Праймедіа» (позивні «Максимум ФМ») та 1 частоту УКХ-діапазону отримало ТОВ «ТРК «ІФ Медіа-Груп» (позивні «Радіо Марія»).

29 частотних присвоєнь FM-діапазону додатково отримали 15 місцевих компаній: ДП «Телерадіокомпанія «Аверс» ВАТ «Корпорація «Аверс» (позивні «Аверс»), КО «Голос Городищини» Городищенської міської ради (позивні: фрагмент пісні «Про Городище», муз. М. М. Русакова), КП «ТРО «Сокиряни» Сокирянської міської ради Чернівецької області (позивні: музичний твір «Позивні телерадіоорганізації «Сокиряни», автор Рудий Ю.А.), КП Старосамбірське радіомовлення «Голос Прикарпаття» (позивні: власна музична композиція Старосамбірського РМ «Голос Пприкарпаття»), ПП «Радіостудія «Сяйво» (позивні «Радіо «Сяйво» 106,8 FM»), ТОВ «Інді радіо» (позивні «Інді радіо»), ТОВ «Радіо Мікс» (позивні «Інформатор»), ТОВ «Радіо-Захід ФМ+» (позивні «Радіо-Захід ФМ+»), ТОВ «Рекламно-інформаційне агенство «Бліц» (позивні «Бліц – FM»), ТОВ «Студія «1. FM» (позивні «Onefm»), ТОВ «ТРК «Всім Радіо» (позивні «О'кей»), ТОВ «ТРК «ТІМ» (позивні «ТІМ»), ТОВ «Українська радіо група» (позивні «DJ FM»), ТОВ «Ч К» (позивні «Radio Jazz»), ТОВ РК «Західний полюс» (позивні «Радіо Західний полюс»).

10 частотних присвоєнь FM-діапазону отримали 9 нових компаній: ГО «Медіа-Центр «Третя столиця» (позивні «Радіо respect»), КП «Радіокомпанія «Тростянець FM» (позивні «Радіо Тростянець»), КП «Стрийське міське радіомовлення «Голос Стрия» (позивні «Голос Стрия»), КП Яворівської міської ради «Яворівське радіомовлення» (позивні «Явір FM»), ПП «Радіокомпанія «ТІС-FM» (позивні «ТІС-FM»), ТОВ «Авіс-Макарів» (позивні «Радіо-Макарів»), ТОВ «Золочівська інформаційна агенція» (позивні «Золочів FM»), ТОВ «Море. FM» (позивні «Море. FM»), ТОВ «ТРК «Матрікс+» (позивні «NovaLine»).

Також ДП «Новий Обрій», що здійснює загальнонаціональне мовлення з позивним «Радіо Пятниця», отримало 2 частоти для нової радіостанції – «Super Radio».

ТОВ «Ч К», окрім розвитку мережі радіостанції «Radio Jazz», отримало 1 частоту для розвитку нової радіостанції – «Класик радіо».

КП «ТРК «На своїй хвилі» (позивні «Говорить Новодністровськ»), що має ліцензію на мовлення у м. Новодністровську у відрізки часу обсягом 15 хвилин на добу в будні, отримало 1 частоту для переходу на цілодобове мовлення.

Для розвитку ефірного цифрового телебачення Національна рада 2021 року оголосила 3 конкурси на отримання ліцензій на багатоканальне мовлення з використанням радіочастотного ресурсу у стандарті DVB-T2:

- рішення від 05.08.2021 № 1086 – місцеве цифрове мовлення у 43 населених пунктах 17 областей України;
- рішення від 25.11.2021 № 1922 – місцеве цифрове мовлення у 25 населених пунктах 13 областей України та 2 синхронні мережі у 9 населених пунктах Львівської області;
- рішення від 25.11.2021 № 1920 – 57 вільних місцевих (регіональних) програм багатоканальної телемережі МХ-5 ТОВ «Зеонбуд» у стандарті DVB-T2 у 43 населених пунктах 12 областей України.

За підсумками конкурсу від 05.08.2021 можливість переходу на цифровий стандарт мовлення отримали 18 телерадіокомпаній, що здійснюють аналогове мовлення. 9 регіональних та 4 місцеві телерадіокомпанії, що мають ліцензії на мовлення у цифровій мережі МХ-5, отримали можливість розширити свої мережі шляхом мовлення в місцевих мультиплексах. Також завдяки цьому конкурсу в телерадіопросторі з'являться 6 нових місцевих компаній.

На жаль, на телевізійне мовлення у 7 населених пунктах претендентів на участь в конкурсі не виявилось. Ці населені пункти, а також ті, в яких за підсумками конкурсу не вдалося заповнити всі програми місцевого мультиплексу, увійшли до чергового конкурсу, про який Національна рада ухвалила рішення 25.11.2021.

Станом на кінець 2021 року ефірне телевізійне мовлення у стандарті DVB-T2 здійснюють 30 загальнонаціональних цифрових телекомпаній у складі МХ-1, МХ-2, МХ-3, МХ-5, із них 10 ведуть аналогове мовлення на території проведення ООС і на прикордонні з Російською Федерацією (Додаток № 3 «Перелік телерадіоорганізацій, що здійснюють загальнонаціональне ефірне телевізійне мовлення»), 74 регіональних телекомпаній, із них 73 – в цифровому стандарті DVB-T2, 19 – ведуть аналогове мовлення (Додаток № 4 «Перелік телерадіоорганізацій, що здійснюють регіональне ефірне телевізійне мовлення»), 99 місцевих телекомпаній в аналоговому стандарті та 88 у цифровому стандарті DVB-T2.

Ефірне радіомовлення здійснюють 15 загальнонаціональних радіокомпаній (Додаток № 5 «Перелік телерадіоорганізацій, які здійснюють загальнонаціональне ефірне радіомовлення»), 38 регіональних радіокомпаній (Додаток № 6 «Перелік телерадіоорганізацій, що здійснюють регіональне ефірне радіомовлення») і 289 місцевих радіокомпаній. Багатоканальне ефірне радіомовлення у стандарті DAB+ у м. Києві ведуть 12 телерадіоорганізацій, які транслюють 14 програм (Додаток № 7 «Перелік телерадіоорганізацій, що здійснюють цифрове ефірне радіомовлення у стандарті DAB+»).

Упродовж 2021 року до Національної ради надходили звернення від телерадіоорганізацій щодо прорахунку нових радіочастот для створення та/або розвитку каналів мовлення. З огляду на це, керуючись статтею 24 Закону України «Про радіочастотний ресурс України», Національна рада замовляла в

УДЦР висновки щодо можливостей та умов користування радіочастотним ресурсом України для потреб телерадіомовлення.

Загальна кількість замовлених для прорахунку частот/каналів – 74, а саме: для радіомовлення – 54 (з яких 3 частоти для тимчасового мовлення в Луганській області), для цифрового телебачення – 20 (7 каналів на замовлення КП «ТРК «Перший західний», м. Львів, 9 каналів – ТРО «Телефакт», м. Самбір, по одному каналу – ТОВ «ТРК 3-Студія», м. Івано-Франківськ, і Концерн РРТ, м. Київ, і для тимчасового мовлення – 2 канали на звернення КП «Інноваційно-інформаційний центр», м. Северодонецьк Луганської області).

Загальна кількість частот/каналів, заявлених із метою зміни технічних характеристик РЕЗ, становить 67.

Загальна кількість замовлених для прорахунку радіочастот/ТВ-каналів у 2021 році

Вид мовлення	Загальна кількість
Радіомовлення (аналогове звукове мовлення)	54 (з яких – 3 для тимчасового мовлення)
Телебачення (цифрове мовлення)	20 (з яких – 2 для тимчасового мовлення)
Всього:	74 (з яких – 5 для тимчасового мовлення)

Від УДЦР 2021 року отримано 115 висновків щодо можливості та умов користування радіочастотним ресурсом України для потреб телерадіомовлення для організації місцевого цифрового наземного телевізійного мовлення, для забезпечення потреб у цифровому наземному телевізійному мовленні на території з особливим режимом мовлення, а також для розвитку звукового мовлення.

Із загальної кількості отриманих висновків для цифрового наземного телевізійного мовлення прораховано 14 висновків, із них 11 висновків – для місцевого мовлення і 3 – для тимчасового мовлення; для розвитку й потреб звукового мовлення у FM-діапазоні прораховано 101 висновок.

Висновки щодо можливості та умов користування радіочастотним ресурсом України, отримані у 2019 – 2021 роках

Технологія	2019 рік	2020 рік	2021 рік
Звукове мовлення	137	20	101
Звукове мовлення тимчасове	26	2	-
Цифрове наземне телевізійне мовлення (тимчасове)	5	1	3
Цифрове наземне телевізійне мовлення у т.ч.:	26	464	11
- місцеве	12	45	11

- перепланування МХ-6	-	166	-
- перепланування МХ-1–МХ-3 та МХ-5	-	226	-
- розширення МХ-1	14	27	-
Аналогове телевізійне мовлення тимчасове	12	-	-
Всього:	206	487	115

Розвиток мереж цифрового телевізійного мовлення

Питання покращення покриття території країни цифровим сигналом, а також забезпечення цифровим мовленням населення, що проживає на територіях, де прийом цифрового сигналу є недостатнім, на прикордонних територіях, залишалося актуальним і впродовж звітнього року.

У жовтні 2020 року Національна рада продовжила строк дії ліцензій провайдера програмної послуги загальнонаціональних багатоканальних телемереж ТОВ «Зеонбуд» (рішення від 29.10.2020 № 1351). Ним було зобов'язано провайдера забезпечити введення в експлуатацію додаткових передавальних станцій багатоканальної телемережі МХ-1: 14 передавальних станцій – до 31.12.2020; 26 передавальних станцій – протягом чотирьох місяців після вимкнення аналогового телебачення. Також до 1 лютого 2021 року ТОВ «Зеонбуд» було зобов'язано подати заявки про зміну модуляції сигналу із 256 QAM на 64 QAM.

13 із 14 додаткових передавальних станцій у населених пунктах Кортеліси, Довге, Міжгір'я, Перечин, В. Бичків, Дубове, Калини, Верховина, Калуш, Річка, Яремче, Троїцьке, Воловець було своєчасно введено в експлуатацію. Передавальна станція у с. Глибокий Потік була введена в експлуатацію із затримкою – 27 липня 2021 року.

27 січня 2021 року ТОВ «Зеонбуд» повідомило Національну раду, що 19 січня 2021 року до УДЦР подано заяву про зміну модуляції цифрового сигналу із 256-QAM на 64-QAM для 685 передавальних станцій. При цьому разом із зміною модуляції сигналу змінювався також і коефіцієнт корекції помилок, що в підсумку зменшило очікуваний ефект покращення зони покриття багатоканальної телемережі МХ-1.

Розбудову мережі цифрового наземного телевізійного мовлення (далі – ЦНТВМ) здійснено провайдером ТОВ «Зеонбуд» на території проведення ООС і в районах, наближених до лінії розмежування в Луганській і Донецькій областях. Відповідно до ліцензії мовлення мало відбутися з вежі радіотелевізійної станції у м. Попасній. З огляду на те, що вона була пошкоджена в результаті бойових дій і стала непридатна до використання, було ухвалено рішення про перенесення мовлення на нову вежу у смт Комишувасі Сєверодонецького району Луганської області, будівництво якої тривало із 2018 року. Для цього Національна рада 10 грудня 2020 року ухвалила рішення № 1586 про замовлення в УДЦР розроблення відповідних висновків. Фахівці УДЦР розглянули подання і визначили низку передумов для можливості технічного переносу частотних присвоєнь РЕЗ ЦНТВМ МХ-1, МХ-2, МХ-3 і МХ-5 із м. Попасної в смт Комишуваха Луганської області.

ТОВ «Зеонбуд» заявило про готовність здійснити це технічне перенесення з чотирьох загальнонаціональних мультиплексів (МХ-1, МХ-2, МХ-3 і МХ-5) із м. Попасної у смт Комишуваха і забезпечувати синхронізацію з діючими РЕЗ ЦНТВМ на 23 ТВ-каналі в с. Бахмутівці Луганської області. Таким чином, 2 вересня 2021 року Національна рада на підставі висновків УДЦР щодо електромагнітної сумісності радіоелектронних засобів мовлення та заяви компанії ухвалила відповідні рішення (№№ 1255 – 1258) про переоформлення 4 ліцензій ТОВ «Зеонбуд».

12 лютого 2021 року Національна рада на виконання рішення Окружного адміністративного суду міста Києва від 12 жовтня 2020 року ухвалила рішення про продовження ліцензії ТОВ «Корона Санрайс» (логотип «4») на мовлення в багатоканальній цифровій мережі МХ-5. Попереднє рішення регулятора про непродовження строку дії ліцензії цього мовника судом було скасовано. Крім того, Національна рада отримала листа ТОВ «Зеонбуд» про те, що товариство має можливість модернізувати мультиплекс МХ-5 і виділити одне додаткове місце для розповсюдження у цій цифровій телемережі програми ТОВ «Корона Санрайс».

Також Національна рада 12 жовтня 2021 року отримала лист ТОВ «Зеонбуд» щодо можливості проведення модернізації мультиплексу МХ-3 для виділення одного додаткового місця для ТОВ «Дідживан». 28 жовтня 2021 року регулятор ухвалив рішення про переоформлення ліцензії ТОВ «Дідживан» (логотип «УНІАН») у зв'язку зі зміною багатоканальної телемережі з МХ-4 на МХ-3. З огляду на долучення цієї програми ліцензію ТОВ «Зеонбуд» на МХ-3 також переоформлено 8 грудня 2021 року.

Розблокування на законодавчому рівні процедури оголошення конкурсів на мовлення активізувало розвиток місцевих мультиплексів. Так, окрім 11 місцевих цифрових каналів, мовлення на яких було запущено торік, 2022 року місцеві цифрові канали почнуть транслювати свої програми у 36 населених пунктах 14 областей. У 16 населених пунктах – Житомирі, Миколаєві, Калуші, Коломиї (Дебеславцях), Стримбі Івано-Франківської області, Львові, Самборі Львівської області, Доброславі (Зориновому) Одеської області, Горішній Вигнанці, Кременці, Лозовій, Тереховлі, Шумську Тернопільської області, Хмельницькому, Волочиську, Славуті Хмельницької області – ресурс мереж місцевих каналів буде заповнено повністю (по 3 програми в кожному). У 4-х населених пунктах – Первомайську Миколаївської області, Одесі, Охтирці Сумської області, Скадовську Херсонської області визначено по 1 переможцю на каналах і оголошено повторні конкурси на вільні 2 цифрові програми в кожному з них.

1 грудня 2021 року оголошено ще один конкурс на цифрове місцеве мовлення, що передбачає можливість розвитку локального мовлення у 7 населених пунктах. Сюди увійшли вільні канали, які вже виставлялися на попередній конкурс, у населених пунктах Апостоловому, Васильківці, Павлограді, Перещепиному, П'ятихатки Дніпропетровської області, Лозовій Харківської області, Умані (Полянецькому) Черкаської області, а також нові

прораховані канали у містах Дніпрі, Івано-Франківську і на двох синхронних мережах у 9 населених пунктах Львівської області: Красному, Радехові, Червоному, Бориславі, Новому Роздолі, Підбужі, Рожевому, Старому Самборі, Турці.

Указом Президента України від 18 травня 2021 року № 198/2021 введено в дію рішення Ради національної безпеки і оборони України від 14 травня 2021 року щодо окремих заходів із забезпечення інформаційної безпеки. Національній раді рекомендовано вжити заходів, спрямованих на демонополізацію сфери цифрового телебачення і завершення процесу залучення Концерну РРТ до виконання функцій оператора мережі цифрового мовлення.

Створення державного мультиплексу на базі потужностей Концерну РРТ є одним із шляхів для покращення покриття цифровим телевізійним мовленням областей України, зокрема прикордонних, створення конкурентного середовища на ринку надання телекомунікаційних послуг для потреб цифрового телевізійного мовлення, забезпечення захисту національного телерадіоінформаційного простору. Рішення про створення цифрової багатоканальної телемережі МХ-7 у діапазоні 174–230 МГц Національна рада ухвалила 5 грудня 2019 року, Концерн РРТ визначено оператором мережі. Також затверджено перелік 158 населених пунктів, каналів і потужностей передавачів мережі МХ-7.

За інформацією Концерну РРТ, розбудова загальнонаціональної цифрової мережі МХ-7 і формування пакету програм здійснюватиметься зі станції мультиплексування в м. Києві і не передбачатиме включення регіональних програм в обласних центрах та інших населених пунктах.

Побудова державної цифрової мережі дасть змогу охопити сигналом цифрового телебачення 95 – 98% населення. Незважаючи на проведену підготовчу роботу, через погіршення економічної ситуації, спричиненої зокрема і кризовими явищами внаслідок поширення коронавірусної хвороби COVID-19, Концерну РРТ не вдалося розпочати закупівлю обладнання й будівництво мережі у 2020 році. Відповідна робота стала можливою після ухвалення постанови Кабінету Міністрів України від 11.08.2021 № 826. Нею затверджено Програму підвищення обороноздатності й безпеки держави в частині матеріально-технічного забезпечення побудови загальнонаціональної цифрової багатоканальної телемережі МХ-7.

Очікується, що в межах виконання цієї програми не менш ніж 90% території України буде покрито цифровим телевізійним мовленням. Також буде забезпечено повноцінний доступ до українських теле- і радіопрограм населення, яке проживає у прикордонних регіонах і районах, що межують із тимчасово окупованими територіями.

Реалізацію програми здійснюватиме Концерн РРТ без використання фінансування з державного бюджету шляхом залучення кредитних коштів під державні гарантії на суму, яка не перевищує 490 млн грн. Визначені програмою завдання заплановано виконати до вересня 2022 року.

Наприкінці жовтня 2021 року Концерн РРТ звернувся до Національної ради про отримання висновків ЕМС на цифрові передавачі. Своєю чергою регулятор відповідно до пункту 3 частини сьомої статті 42 Закону України «Про радіочастотний ресурс» попросив УДЦР видати Концерну РРТ висновки щодо електромагнітної сумісності та дозволу на експлуатацію 158 передавачів багатоканальної телемережі МХ-7.

Після надання Концерном РРТ повідомлення про готовність мережі МХ-7 до експлуатації (це має відбутися за п'ять місяців до повноцінного запуску) Національна рада розгляне питання про затвердження відповідних конкурсних умов та оголошення конкурсу на отримання ліцензії на багатоканальне мовлення у цьому державному мультиплексі.

Вивільнення смуг цифрового дивіденду для впровадження технологій мобільного зв'язку

Відповідно до Указу Президента України від 17.05.2019 № 242 «Про забезпечення умов для впровадження системи рухомого (мобільного) зв'язку п'ятого покоління», Указу Президента України від 08.07.2020 № 497 «Про деякі заходи з покращення доступу до мобільного інтернету», розпоряджень Кабінету Міністрів України від 11.11.2020 № 1409-р «Про затвердження плану заходів щодо впровадження в Україні системи рухомого (мобільного) зв'язку п'ятого покоління» і від 18.11.2020 № 1457-р «Про затвердження плану заходів щодо вивільнення смуг радіочастот у діапазонах 790 – 862 МГц, 694 – 790 МГц від радіоелектронних засобів радіомовної служби (телебачення) для впровадження радіотехнології LTE» Національна рада проводить роботу з вивільнення радіочастотного ресурсу України в діапазоні радіочастот цифрових дивідендів від засобів телевізійного мовлення.

Нині смуги I і II цифрових дивідендів задіяні під аналогове телевізійне мовлення та цифрове телевізійне мовлення. Станом на 31 грудня 2021 року під аналогове телевізійне мовлення у смузі I цифрового дивіденду задіяно 12 телеканалів (передавачів), їх використовують 5 телерадіоорганізацій. Із 12 каналів 7 – на територіях з особливим режимом мовлення.

У смузі II цифрового дивіденду під аналогове телевізійне мовлення наразі задіяно 30 телевізійних каналів (передавачів), їх використовують 18 телерадіоорганізацій. Із 30 каналів 16 каналів – на територіях з особливим режимом мовлення (відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 16.12.2020 № 1263 використання радіотехнології «Аналогове телевізійне мовлення» на територіях, що межують з Російською Федерацією і тимчасово окупованими територіями, відновлюється на період до відновлення суверенітету і територіальної цілісності України).

Цифрові канали мовлення у смугах цифрових дивідендів задіяні в багатоканальних телемережах ТОВ «Зеонбуд» (МХ-1, МХ-2, МХ-3, МХ-5), у багатоканальній мережі ТОВ «ТРК «Етер» (МХ-6), в регіональному мультиплексі в Одеській області та локальних мультиплексах.

Загальна кількість задіяних для цифрового мовлення каналів у I цифровому дивіденді становить 24 телевізійних канали (22 канали мультиплексів МХ-1, МХ-2, МХ-3, МХ-5 і 2 канали МХ-6, без урахування території ОРДЛО і тимчасово окупованої території АРК).

У смузі II цифрового дивіденду за підсумками 2021 року налічується 197 телевізійних каналів (155 каналів мультиплексів МХ-1, МХ-2, МХ-3, МХ-5, 19 каналів МХ-6, 21 канал в Одеському регіональному мультиплексі і по 1 локальному мультиплексі у м. Харкові та с. Чонгарі Херсонської області, без урахування території ОРДЛО і тимчасово окупованої території АРК).

Одним із етапів реалізації державної політики щодо розвитку галузі телекомунікацій, відповідно до пункту 9 розпорядження Кабінету Міністрів України від 18.11.2020 № 1457-р «Про затвердження плану заходів щодо вивільнення смуг радіочастот у діапазонах 790 – 862 МГц, 694 – 790 МГц від радіоелектронних засобів радіомовної служби (телебачення) для впровадження радіотехнології LTE», є здійснення Національною радою перевірки розрахунків вартості робіт із вивільнення каналів у смугах цифрових дивідендів загальнонаціональних мереж МХ-1, МХ-2, МХ-3, МХ-5, МХ-6.

Проведення такої перевірки необхідне для отримання об'єктивної інформації і підтвердження або спростування розрахунків вартості робіт із вивільнення каналів у смугах цифрових дивідендів загальнонаціональних мереж МХ-1, МХ-2, МХ-3, МХ-5, МХ-6, наданих Національній раді від ТОВ «Зеонбуд» і ТОВ «ТРК «Етер». Для виконання зазначеного вище пункту Плану заходів Національна рада зробила все необхідне для закупівлі послуг аудиторів для проведення такої перевірки.

Для комплексного розгляду цих питань Міністерство цифрової трансформації України 2021 року ініціювало онлайн-наради з представниками проекту «Підтримка впровадження Угоди про асоціацію між Україною та ЄС» (Association4U), який фінансується Європейським Союзом. Міжнародні фахівці надали консультації щодо вивільнення смуг частот цифрового дивіденду і проведення аудиту відповідних розрахунків, наданих провайдерами програмної послуги, які використовують стандарти DVB-T2/DVB-N. Питання було обговорено в межах імплементації Україною рішення 2017/899/ЄС про використання смуг радіочастот в діапазонах 470 – 790 МГц в ЄС. Відповідно до цього рішення всі країни-члени ЄС мають вивільнити смуги радіочастот у діапазоні 700 МГц для потреб рухомого зв'язку не пізніше ніж 30 червня 2022 року. Як відомо, Угода про асоціацію містить зобов'язання України щодо приведення у відповідність її політики у сфері радіочастотного спектра із відповідною політикою ЄС.

У рамках співпраці Національної ради з Association4U були розроблені відповідні рекомендації, які лягли в основу тендерної документації щодо проведення розрахунків вартості робіт із вивільнення каналів у смугах цифрових дивідендів загальнонаціональних мереж МХ-1, МХ-2, МХ-3, МХ-5 та МХ-6.

У підсумку, 7 липня 2021 року Національна рада уклала з аудиторською компанією ТОВ «Ейч ел бі юкрейн», що визначена за результатами процедури

закупівлі переможцем, тристоронні договори № 1828 про закупівлю послуг для проведення перевірки розрахунків вартості робіт із вивільнення каналів у смугах цифрових дивідендів загальнонаціональних мереж МХ-1 – МХ-3, МХ-5, МХ-6 (у частині загальнонаціональних мереж МХ-1 – МХ-3, МХ-5) і № 1829 про закупівлю послуг для проведення перевірки розрахунків вартості робіт із вивільнення каналів у смугах цифрових дивідендів загальнонаціональних мереж МХ-1 – МХ-3, МХ-5, МХ-6 (у частині загальнонаціональної мережі МХ-6).

Таким чином, АФ ТОВ «Ейч ел бі юкрейн» надала Національній раді звіти про результати перевірки коректності розрахунків вартості робіт із вивільнення каналів у смугах цифрових дивідендів загальнонаціональних мереж МХ-1 – МХ-3, МХ-5, МХ-6, про які далі буде поінформовано Кабінет Міністрів України і Міністерство цифрової трансформації України.

Пунктом 10 Плану заходів передбачено, що Національна рада спільно з Адміністрацією Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації України (далі – Держспецзв'язку) і Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сфері зв'язку та інформатизації (далі – НКРЗІ) має підготувати і подати Кабінетові Міністрів України в установленому порядку пропозиції щодо внесення змін до Порядку залучення додаткових позабюджетних коштів для проведення конверсії радіочастотного ресурсу України у смугах радіочастот загального користування, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 01.08.2007 № 993, з метою проведення конверсії радіочастотного ресурсу України в смугах радіочастот, виділених для потреб телерадіомовлення.

На виконання цього пункту Національна рада створила Міжвідомчу робочу групу з розробки пропозицій до постанови Кабінету Міністрів України від 01.08.2007 № 993 (рішення від 25.02.2021 № 181). До її складу увійшли представники Національної ради, Міністерства цифрової трансформації України та НКРЗІ.

За результатами роботи Міжвідомчої робочої групи напрацьовано зміни до Порядку залучення додаткових позабюджетних коштів для проведення конверсії радіочастотного ресурсу України в смугах радіочастот загального користування. Відповідні пропозиції 7 жовтня 2021 року надіслали до Кабінету Міністрів. Уряд має визначити розробника проекту відповідного нормативно-правового акта для подальшого його винесення на розгляд Кабінету Міністрів України.

2021 року Національна рада брала активну участь в міжнародних онлайн-заходах із проблематики вивільнення смуг I і II цифрових дивідендів від засобів телевізійного мовлення.

Зокрема, низка зустрічей зацікавлених країн Східного партнерства (Вірменія, Азербайджан, Білорусь, Грузія, Молдова та Україна) були присвячені обговоренню тексту Регіональної угоди щодо оптимізації використання радіочастотного спектра. Ці заходи організовано і проведено за підтримки Генерального директорату з питань комунікаційних мереж, контенту та технологій Європейської комісії. Метою цієї угоди є узгодження спільних технічних умов для використання смуги частот 700 МГц і 3.4 – 3.8 ГГц для

потреб рухомої наземної служби (4G/5G) та сприяння країнам у питаннях частотної координації. На цих заходах представники Національної ради неодноразово наголошували на потребі вивільнення смуг 700 і 800 МГц. Інформували про кроки, зроблені в Україні для наближення до технології 5G, і перепони на шляху до звільнення смуг цифрових дивідендів. Зокрема, йшлося про фінансове забезпечення цифрових провайдерів програмної послуги та незацікавленість операторів мобільного зв'язку в компенсації їм витрат. Крім того, під час заходів значну увагу було приділено питанню захисту присвоєнь частот радіомовної служби на перехідний період і подальше використання цифрового телебачення в діапазоні частот 470 – 694 МГц.

3.4. Стан використання багатоканальних кабельних мереж, мереж МІТРС

Станом на 31 грудня 2021 року програмну послугу в кабельних телемережах надають 595 провайдерів програмної послуги, зокрема за технологією IPTV – 226 і за технологією OTT – 1.

У звітному періоді внесено зміни до 188 переліків універсальної програмної послуги. За результатами звернень провайдерів програмної послуги розроблено 23 переліки програм універсальної програмної послуги для нових населених пунктів і 7 переліків – для територіальних громад. Внаслідок переоформлення ліцензії на мовлення додано 1 програму. Вилучено 8 програм у зв'язку з анулюванням ліцензій на мовлення. За результатами конкурсу на отримання ліцензії на багатоканальне мовлення з використанням радіочастотного ресурсу у стандарті DVB-T2 до переліків універсальної програмної послуги додано 4 програми телерадіокомпаній місцевого мовлення та вилучено 2 програми у зв'язку з отриманням ліцензій в інших областях.

Окрім кабельних телемереж, програмна послуга у Вінницькій, Закарпатській, Кіровоградській та Львівській областях надається з використанням телесистем типу «МІТРС» для передачі й ретрансляції телевізійного зображення, передавання звуку, цифрової інформації у багатоканальних розподільчих системах.

Для мешканців окремих міст і областей України, зокрема Києва, Борисполя Київської обл., м. Краматорська Донецької обл., Дніпропетровської, Одеської, Харківської та Чернівецької областей, надання телевізійної програмної послуги за технологією MMDS здійснює ПрАТ «Фарлеп-Інвест», м. Київ.

2021 року, враховуючи розвиток новітніх технологій, далі тривала видача ліцензій на кабельне мовлення за технологією OTT у багатоканальних телекомунікаційних мережах. Відповідні ліцензії у звітному періоді видано ТОВ «Масон ТВ», м. Київ; ТОВ «ТРК «Канал центр», м. Дніпро; ТОВ «Ютревел ТВ», м. Київ, ТОВ «ТРК «Трофей ТВ», м. Київ, ПП «Віва групс», м. Чернівці. Кабельне мовлення за технологією OTT відповідно до 11 ліцензій Національної ради здійснюють 10 телекомпаній.

Слід зауважити, що для 2021 року характерне зменшення кількості провайдерів програмної послуги і розширення абонентської бази внаслідок розгортання кабельних телемереж на територію сусідніх населених пунктів та

охоплення адміністративних районів. Про це свідчать звернення провайдерів до Національної ради щодо збільшення території надання послуг.

Національна рада докладає максимальних зусиль для підтримки ініціатив щодо надання державної підтримки мовникам і провайдерам програмної послуги, які ведуть діяльність на території з особливим режимом мовлення. Таким чином, 2021 року вдалося реалізувати напрацювання для захисту телерадіоінформаційного простору України в районах, що межують з Російською Федерацією. Постановою Кабінету Міністрів України від 20.10.2021 № 1154 передбачено зменшення на 70 відсотків розміру ліцензійного збору для провайдерів програмної послуги, які не використовують радіочастотний ресурс і не надають програмну послугу на всю територію України.

До Комітету Верховної Ради України з питань гуманітарної та інформаційної політики подано на розгляд проєкт Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про телебачення і радіомовлення» (про тимчасове включення програм загальнонаціонального багатоканального (цифрового) мовлення з використанням радіочастотного ресурсу до складу універсальної програмної послуги для забезпечення інформаційної безпеки населення в районі відсічі збройної агресії Російської Федерації).

2021 року на робочій групі з вирішення проблемних питань діяльності провайдерів програмної послуги, яка діє при Національній раді, опрацьовувалися такі теми:

- формування пропозицій до слухань у Комітеті з питань гуманітарної та інформаційної політики на тему «Про забезпечення стабільного українського мовлення на тимчасово окуповані та прикордонні території України»;

- необхідність невідкладної інституційної державної підтримки наземної інфраструктури доступу до українського телебачення на територіях, де шляхом наземного ефірного аналогового та/або цифрового мовлення поширюються програми держави-агресора;

- необхідність врегулювання відносин із громадською спільнотою «Коаліція аудіовізуальних і музичних прав» (КАМП) у частині сплати роялті, а також посилення відповідальності за безліцензійну діяльність у сфері телебачення;

- діяльність деяких сервісів, які в мережі Інтернет пропонують доступ до програм, ретрансляція яких заборонена на території України.

Обговорення цих питань у колі представників регуляторного органу та профільних асоціацій і об'єднань, зокрема Асоціації правовласників і постачальників контенту, Інтернет асоціації України, Спільноти кабельного телебачення України, Телекомунікаційної палати України тощо, мали на меті збалансувати інтереси держави і приватних суб'єктів інформаційної діяльності у сфері телебачення і радіомовлення, а також сприяти подальшому розвитку сфери надання програмних послуг.

3.5. Стан розвитку супутникових каналів мовлення

Станом на 31 грудня 2021 року супутникове мовлення здійснюють 109 телекомпаній і 3 радіокомпанії (Додаток № 8 «Супутникове телевізійне мовлення (2021)» і Додаток № 9 «Супутникове радіомовлення (2021)»). Інформацію щодо кількості кодованих і відкритих для перегляду телеканалів, а також щодо розміщення вітчизняних телерадіопрограм на іноземних супутниках наведено в Додатку № 10 «Доступ до програм та розміщення вітчизняних телерадіопрограм на іноземних супутниках».

У зв'язку з введенням кодованого доступу до основних рейтингових програм супутникового мовлення намітилась тенденція зі збільшення попиту в населення на використання телевізійних програмних послуг від супутникових DTH-платформ. На цей час в Україні 2 провайдери програмної послуги – ТОВ «ВІЖН ТБ», м. Київ (торгова марка «Viasat») і ТОВ «Екстра-ТВ», м. Київ (торгова марка «XTRA TV») – надають можливість доступу до супутникових телерадіопрограм за абонентну плату.

Рішеннями РНБО від 2 лютого 2021 року і від 28 грудня 2021 року «Про застосування персональних спеціальних економічних та інших обмежувальних заходів (санкцій)», які введено в дію Указами Президента України від 2 лютого 2021 року № 43/2021 і від 28 грудня 2021 року № 684/2021, застосовано обмежувальні заходи (санкції) до ТОВ ТРК «112-ТВ», ТОВ «ТРК «Нові комунікації», ТОВ «Новини 24 години», ТОВ «Телепростір» і ТОВ «Тайм Медіа».

4. ПІДСУМКИ ЛІЦЕНЗУВАННЯ

Підсумки ліцензування телерадіомовлення у звітному періоді

Згідно зі статтями 14 і 19 Закону України «Про Національну раду України з питань телебачення і радіомовлення» передбачено ведення Державного реєстру суб'єктів інформаційної діяльності у сфері телебачення і радіомовлення. До нього відповідно до статті 38 Закону України «Про телебачення і радіомовлення» вносяться дані про телерадіоорганізації, що отримали ліцензії на мовлення, ліцензії провайдера програмної послуги або зареєструвалися як суб'єкти інформаційної діяльності.

Дані в Державному реєстрі суб'єктів інформаційної діяльності у сфері телебачення і радіомовлення постійно коригуються у зв'язку з внесенням або вилученням телерадіоорганізацій та провайдерів програмної послуги, враховуються зміни, що вносяться до ліцензій, у тому числі зміни умов діяльності, територіальної категорії мовлення, ліцензійних умов тощо.

Станом на 31 грудня 2021 року до Державного реєстру внесено дані про 1418 телерадіоорганізацій та суб'єктів інформаційної діяльності:

- 1306 телерадіомовних організацій та провайдерів програмної послуги;
- 112 суб'єктів інформаційної діяльності.

Із 1306 ліцензіатів за формою власності 7 – державні, 151 – комунальної власності, 1148 – іншої форми власності.

1) За видами мовлення:

мовників – 760, у тому числі:

- телемовників – 409;
- радіомовників – 400;
- телерадіомовників – 49.

провайдерів програмної послуги – 595 (із них 226 – за технологією IPTV; 1 – за технологією OTT).

2) Залежно від організаційно-технологічних особливостей розповсюдження програм телерадіоорганізації поділяються за такими видами мовлення:

Телемовлення:

- ефірне – 118;
- багатоканальне – 163;
- кабельне – 143 (з них 10 – за технологією OTT);
- супутникове – 109;

Радіомовлення:

- ефірне – 335;
- багатоканальне – 12;
- супутникове – 3;
- проводове – 84.

За звітний рік до Державного реєстру суб'єктів інформаційної діяльності у сфері телебачення і радіомовлення внесено 32 нові телерадіоорганізації і вилучено 115. Ухвалено рішення про державну реєстрацію 6 нових суб'єктів інформаційної діяльності.

Загалом телерадіоорганізаціям і провайдерам програмної послуги було видано і переоформлено 321 ліцензію. Серед них:

ліцензій на мовлення – 249 (з них 158 – переоформлень), у тому числі:

- супутникове – 38 (із них 35 – переоформлень);
- ефірне – 111 (з них 73 – переоформлень);
- кабельне – 38 (з них 25 – переоформлень);
- проводове – 1 (з них 1 – переоформлення);
- багатоканальне телебачення – 55 (з них 18 – переоформлень);
- проводове, ефірне, супутникове, багатоканальне радіомовлення – 6 (з них 6 – переоформлень);

ліцензій провайдера програмної послуги – 72 (з них 27 – переоформлень).

Крім того, було внесено зміни до 662 ліцензій через переоформлення їх додатків. Серед них:

- додатків до ліцензій на мовлення – 554; у тому числі: супутникове – 131; ефірне – 208; кабельне – 45; багатоканальне – 142; проводове – 1; проводове, ефірне, супутникове, багатоканальне радіомовлення – 23; багатоканальне радіомовлення – 4;
- додатків до ліцензій провайдера програмної послуги – 108.

Продовжено строк дії 50 ліцензій мовникам і провайдерам програмної послуги.

За звітний рік відповідно до статті 37 Закону України «Про телебачення і радіомовлення» Національна рада ухвалила 144 рішення про анулювання ліцензій на мовлення і провайдерів програмної послуги. Найпоширенішими причинами анулювання ліцензій, зазначеними у відповідних клопотаннях, були: припинення діяльності, нерентабельність діяльності, скрутний фінансовий стан.

За 2021 рік до регуляторного органу надійшло 1414 заяв від суб'єктів господарської діяльності з питань ліцензування мовлення та провайдерів програмної послуги.

Обсяги ліцензійного збору у 2021 році

Нарахування ліцензійного збору у 2021 році здійснювалося відповідно до Методики розрахунків розмірів ліцензійного збору за видачу або продовження строку дії ліцензії на мовлення, ліцензії провайдера програмної послуги, визначення розміру плати за переоформлення ліцензії та видачу дублікату ліцензії на мовлення, ліцензії провайдера програмної послуги (далі – Методика розмірів ліцензійного збору), яка затверджена постановою Кабінету Міністрів України від 13.04.2011 № 412 (зі змінами).

Важливим у частині нарахування ліцензійного збору є ухвалення змін до цього документа Кабінетом Міністрів України (постанова від 20.10.2021 № 1154). Згідно з її положеннями ліцензіати можуть отримувати зменшення ліцензійного збору для здійснення мовлення або надання програмної послуги у населених пунктах, на території яких здійснювалась антитерористична операція та в адміністративно-територіальних одиницях, в яких шляхом наземного ефірного аналогового мовлення поширюються програми держави-агресора та може здійснюватися тимчасове мовлення, і для районів, що межують із Російською Федерацією.

На підставі рішень, ухвалених Національною радою про ліцензування, був нарахований та фактично сплачений ліцензійний збір за видачу, продовження та переоформлення ліцензій на мовлення та провайдера програмної послуги, а саме:

- надходження від сплати ліцензійного збору за видачу, продовження та переоформлення ліцензії на мовлення становили 42 392,5 тис. грн;
- надходження від сплати ліцензійного збору за видачу, продовження та переоформлення ліцензії провайдера програмної послуги становили 8 075,0 тис. грн. (з них для надання програмних послуг на території проведення ООС виписано 4 рахунки на суму 100,4 тис. грн. і районах, що межують із Російською Федерацією, які зазначені в додатку до постанови Кабінету Міністрів України від 03.08.1998 № 1199 «Про контрольовані прикордонні райони», виписано 5 рахунків на суму 242,5 тис. грн.).

Із загальною структурою надходжень від сплати ліцензійних зборів за видами мовлення можна ознайомитися в Додатку №11 «Структура ліцензійного збору за 2020 – 2021рр.».

Ефірне та багатоканальне мовлення

2021 року було оголошено 7 конкурсів на вільних телерадіоканалах: 4 – ефірне радіомовлення, 3 – багатоканальне телебачення. У звітному році Національна рада підбила підсумки 4 конкурсів, на які загалом було подано 461 заяву від 138 телерадіоорганізацій.

Ухвалення Закону № 1556-IX дало можливість Національній раді проводити конкурси на мовлення під час карантинних заходів. Результати першого конкурсу на мовлення на вільних телеканалах багатоканальних телемереж стандарту DVB-T2 (MPEG 4), оголошеного 12 серпня 2021 року, було підбито 28 жовтня 2021 року. Запропоновані на конкурс канали були прораховані для місцевих телекомпаній для завершення переходу на цифрове мовлення. Загалом на конкурс було виставлено 43 цифрові місцеві канали (125 цифрових програм) у 17 областях України. На конкурс подана 131 заява від 58 суб'єктів інформаційної діяльності. Вимогами до програмної концепції було передбачено обов'язкове розміщення інформаційних, інформаційно-аналітичних і публіцистичних передач місцевої тематики не менше ніж дві години на добу. Обсяг ведення передач українською мовою має відповідати вимогам чинного законодавства, мовлення необхідно здійснювати без ретрансляції програм інших мовників. За результатами конкурсу визначено 37 переможців на 85 цифрових програмах. Ліцензії телерадіоорганізаціям видано строком на 7 років.

Другим важливим конкурсом, який відбувся 4 листопада 2021 року, став конкурс на отримання ліцензії на мовлення з використанням вільних радіоканалів. Єдиним переможцем на 55 FM-частотах у 21 області визначено АТ «Національна суспільна телерадіокомпанія України» з трьома радіоканалами – «Українське радіо» – 21 FM-частота, «Радіо «Промінь» і «Радіо «Культура» по 17 FM-частот. Крім того, на конкурс були подані заяви і від шести місцевих та регіональних мовників. Національна рада при обрані переможця керувалася здатністю претендента найкраще забезпечувати виконання конкурсних умов, наявністю фінансово-економічних, професійно-технічних можливостей, відсутністю упродовж одного року до подачі заяви на конкурс порушень законодавства щодо розкриття інформації про кінцевих бенефіціарних власників і структури власності.

Цей конкурс дав змогу регулятору забезпечити виконання важливого обов'язку щодо розбудови суспільного мовлення та реалізацію Закону України «Про Суспільне телебачення і радіомовлення України» і Плану розвитку національного телерадіоінформаційного простору.

Третій масштабний конкурс на ефірне радіомовлення відбувся 18–19 листопада 2021 року. На нього було запропоновано 109 FM-частот у 97 населених пунктах 22 областей України. У конкурсі брали участь 52 суб'єкти інформаційної діяльності, які звернулися із 243 заявами про видачу ліцензії на мовлення. Регулятор при визначенні переможців конкурсу надав перевагу тим мовникам, які повинні якнайкраще забезпечувати:

- виконання конкурсних умов;
- інтереси виробників національного аудіовізуального продукту;

- інформаційні потреби національних меншин;
- свободу слова;
- надання соціально-важливих програм.

Національна рада визначила переможцями 24 компанії на 84 FM-частотах, у тому числі 32 FM-частоти призначено для АТ «Національна суспільна телерадіокомпанія України», з трьома радіоканалами – «Українське радіо» – 8 FM-частот, «Радіо «Промінь» – 11, «Радіо «Культура» – 13. Також регулятор сприяв тим радіомовникам, які заручилися підтримкою громад, підсиливши свою конкурентоздатність, і дав змогу розвиватися та розбудовуватися кільком мережевим радіостанціям.

Останній конкурс, який відбувся у звітному році, призначався конкретно для розвитку місцевого радіомовлення. На нього було запропоновано 23 FM-частоти у 13 областях. На нього подано 24 заяви від 21 претендента. Національна рада визначила 14 переможців на 16 FM-частотах. При визначенні переможців члени Національної ради звертали увагу на здатність претендента забезпечити виконання конкурсних умов, належне фінансово-економічне забезпечення, дотримання мовного законодавства. Національна рада у цьому конкурсному відборі підтримала мовлення громад, що сприяло переходу проводових радіомовників на FM-частоти.

У період із 1 січня по 31 грудня 2021 року Національна рада розглянула 480 заяв суб'єктів інформаційної діяльності у сфері телебачення і радіомовлення, з яких про видачу ліцензії – 113, переоформлення – 317; продовження ліцензії – 26, клопотання щодо анулювання ліцензії – 24. Також до регуляторного органу надійшло від ліцензіатів 83 заяви про видачу ліцензії на багатоканальне мовлення, 183 заяви – про переоформлення ліцензії на багатоканальне мовлення у зв'язку зі зміною власників та кінцевих бенефіціарних власників, організаційно-правових форм власності, програмних концепцій мовлення, позивних, логотипів, керівних і наглядових органів тощо.

Супутникове мовлення

За звітний період до Національної ради надійшло 5 заяв про видачу ліцензії на супутникове мовлення, про переоформлення – 186 заяв (з них – 6 заяв на супутникове радіо), продовження – 5, анулювання ліцензії на супутникове мовлення – 3. Національна рада розглядала заяви ліцензіатів щодо переоформлення ліцензії на супутникове мовлення у зв'язку зі зміною програмних концепцій мовлення, власників та кінцевих бенефіціарних власників, керівних і наглядових органів, технічних характеристик мовлення тощо.

Кабельне мовлення

Упродовж 2021 року до Національної ради надійшло 20 заяв про видачу ліцензії на кабельне мовлення, з них 6 – на мовлення з використанням технології ОТТ, переоформлення – 67, а також 19 звернень щодо анулювання ліцензії на кабельне мовлення.

Ліцензування кабельного мовлення здійснювалося без конкурсу за реєстраційним принципом відповідно до вимог Закону України «Про телебачення і радіомовлення».

Отримали нові ліцензії на кабельне мовлення 12 суб'єктів інформаційної діяльності. Переоформлення ліцензій на кабельне мовлення відбувалося у зв'язку зі змінами власників, керівника, пов'язаних осіб, докладних характеристик мереж мовлення.

У звітному році є тенденція до зменшення кількості кабельних мовників: 143 суб'єкти порівняно зі 156-ма у 2020 році, попри те, що передбачена позаконкурсна процедура видачі кабельної ліцензії. Відбувається розвиток нових технологій, зокрема, ОТТ, законодавчими документами визначено зменшення розміру ліцензійного збору за видачу ліцензії на мовлення на 70 відсотків для можливості забезпечення населення у сільській місцевості.

Проводове мовлення

Станом на 31 грудня 2021 року налічується лише 84 мовники, що використовують мережі проводового мовлення. Ліцензування цього виду мовлення здійснюється на позаконкурсних умовах, а ліцензії видаються строком на 10 років.

Упродовж звітнього року до Національної ради звернулося 5 ліцензіатів щодо переоформлення ліцензій на мовлення у проводових мережах у зв'язку зі зміною обсягу, сітки мовлення, програмної концепції мовлення, організаційно-технічних характеристик мовлення тощо. Про видачу ліцензії на проводове мовлення ліцензіати до Національної ради 2021 року взагалі не зверталися.

Отже, як і в попередні роки, спостерігається тенденція стрімкого зменшення кількості ліцензіатів проводового мовлення. Підтверджують це 37 клопотань ліцензіатів про анулювання своїх ліцензій. Компанії або взагалі припиняють діяльність проводового мовлення, або ж реорганізуються чи переходять на ефірне і цифрове мовлення. Беручи до уваги зазначене і стан фізично та морально застарілого обладнання мереж проводового радіомовлення, брак ремонтних комплектуючих, уже з 1 січня 2021 року АТ «Укртелеком» ухвалив рішення припинити надання послуг проводового радіо для всіх категорій споживачів у Дніпропетровській, Кіровоградській, Запорізькій, Волинській, Житомирській, Чернігівській, Полтавській та Чернівецькій областях (без обласних центрів), а з 1 квітня 2021 року – у селах Геніївка та Шелудьківка Зміївського району Харківської області. Зважаючи на це, ліцензіати проводового мовлення змушені припинити свою діяльність.

Нині проводове мовлення в Україні втратило свою популярність як засіб комунікації. Оскільки цей процес є незворотнім, і рано чи пізно проводове радіо зовсім зникне з осель українських слухачів, держава має подбати про нову ефективну систему оповіщення населення в умовах надзвичайного стану та під час екологічних, техногенних катастроф та епідемій.

Ліцензування провайдерів програмної послуги

Ліцензування провайдерів програмної послуги здійснюється на позаконкурсних засадах відповідно до вимог Закону України «Про телебачення і радіомовлення» і Положення про порядок видачі ліцензії провайдера програмної послуги, затвердженого рішенням Національної ради від 28.12.2011 № 2979, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 02.03.2012 за № 351/20664 (зі змінами).

Упродовж 2021 року в Національній раді зареєстровано 287 заяв щодо ліцензування провайдерів програмної послуги, із них:

- 44 – про видачу ліцензії;
- 24 – продовження;
- 133 – переоформлення;
- 48 – щорічна перереєстрація загальної концепції добору програм;
- 38 – анулювання.

Загалом кількість провайдерів програмної послуги у 2021 році становить 595.

У звітному році спостерігається тенденція до зменшення кількості провайдерів програмної послуги (2020 року їх налічувалося 643). Це пояснюється тим, що відбувається укрупнення великих гравців (наприклад, компанія «Датагруп», м. Київ, 2020 року придбала провайдера – компанію «Воля»), зменшується кількість компаній, що надають послуги ретрансляції програм. Останні переходять у сегмент провайдерів інтернету. Водночас спостерігається збільшення провайдерів OTT-платформ, проте Національна рада наразі не регулює їх діяльність, хоча створила всі умови для ліцензування таких провайдерів програмної послуги. Зокрема, відповідно до чинних нормативних документів для провайдерів програмної послуги, які використовують технологію OTT, розмір ліцензійного збору за видачу ліцензії провайдера програмної послуги зменшується на 80 відсотків.

Провайдери програмної послуги для надання послуг абонентам використовують аналогову, цифрову та IPTV технології, а також МІТРІС (6 суб'єктів інформаційної діяльності), «Телесело» (1 провайдер), MMDS (5 суб'єктів) і супутникові платформи (2 провайдери). Свою діяльність ведуть далі провайдери програмної послуги ТОВ «Зеонбуд», м. Київ, і ТОВ «Телерадіокомпанія «Етер», м. Київ, які використовують багатоканальні цифрові телемережі.

5. ОФІЦІЙНИЙ МОНІТОРИНГ ТЕЛERAДІОПРОГРАМ. ЗДІЙСНЕННЯ НАГЛЯДОВИХ ПОВНОВАЖЕНЬ

5.1. Інформація про дотримання телерадіоорганізаціями ліцензійних умов, умов ліцензії та вимог законодавства

Проведення тематичних моніторингів програм і передач загальнонаціональних телерадіоорганізацій, розрахованих на дитячу аудиторію

Упродовж березня 2021 року було проведено тематичний моніторинг трансляції загальнонаціональними і супутниковими телерадіоорганізаціями дитячих передач та аудіовізуальних творів, розрахованих на дитячу аудиторію.

За результатами моніторингу 27 загальнонаціональних телерадіоорганізацій зафіксовано збільшення (порівняно з показниками в ліцензіях) трансляції програм і передач, розрахованих на дитячу аудиторію в ефірі 5 телерадіоорганізацій: ТОВ «Телерадіоорганізація «Мульті медіа сервіс» («К1»), ТОВ «Новий канал» («Н»), ТОВ «Телерадіокомпанія «Музика ТВ» («ПІКСЕЛЬ TV»), ПАТ «Телекомпанія «ТЕТ» («ТЕТ»), ТОВ «Уніан ТБ» («ПЛЮСПЛЮС»).

В ефірі 5 телерадіоорганізацій, які не мають ліцензійних зобов'язань щодо трансляції дитячих передач та аудіовізуальних творів, розрахованих на дитячу аудиторію, зафіксовано трансляцію такого контенту. Зокрема, це ТОВ «Музичне телебачення» («ZOOM»), ТОВ «Телеканал «К2» («К2»), ТОВ «Телерадіокомпанія «Україна» («НЛО.TV»), ПАТ «Телеканал «Інтер» («ІНТЕР»), ТОВ «Телекомпанія «Кіно ТВ» («Ентер-фільм»).

Крім того, в ефірі двох програм НСТУ («UA:КУЛЬТУРА» і «UA:Перший») у вихідний день зафіксовано зменшення (порівняно з показниками в ліцензіях) трансляції програм і передач для дитячої аудиторії.

Моніторинг 15 програм загальнонаціональних радіокомпаній зафіксував збільшення (порівняно з показниками в ліцензіях) обсягу трансляції програм і передач для дітей в ефірі трьох радіокомпаній: ДП «Новий обрій» («П'ЯТНИЦА»), ТОВ «ТРК «Столиця» («ПЕРЕЦЬ FM») та НСТУ («Радіо Культура»).

Аналіз телерадіомовлення компаній проводився з урахуванням статті 9 Закону України «Про охорону дитинства», якою передбачено, що діяльність засобів масової інформації має бути спрямованою на задоволення мовних потреб дітей, у тому числі тих, які належать до національних меншин, і частини п'ятої статті 10 Закону України «Про телебачення і радіомовлення», якою передбачено, що телерадіоорганізації здійснюють трансляцію фільмів та/або передач, які не є їхнім власним продуктом, лише державною мовою, за винятком фільмів і передач (крім дитячих та анімаційних), створених до 1 серпня 1991 року.

Під час моніторингу загальнонаціональних телерадіоорганізацій з'ясовано, що трансляція дитячих передач та аудіовізуальних творів відбувається лише державною мовою.

Результати моніторингу засвідчили, що дитячі передачі різних категорій і жанрів в ефірі загальнонаціональних телерадіоорганізацій здебільшого виходять у ранковий прайм-тайм – із 6:00 до 09:00.

Серед позитивних тенденцій цього року можна назвати такі:

- більшість дитячих передач транслюються у час, зручний для дитячої аудиторії – після 6 години ранку;
- збільшено обсяг трансляції аудіовізуальних творів європейського та українського виробництва і значно зменшено обсяг трансляції аудіовізуальних творів російського виробництва.

Негативні тенденції останніх років:

- із 27 загальнонаціональних телерадіоорганізацій передачі для дитячої аудиторії в умовах ліцензії залишилися лише в 7 ліцензіатів;
- обмежене жанрове розмаїття дитячих передач;
- нестача передач для дітей із проблемами слуху та зору;
- упродовж останніх 10 років обсяг трансляції дитячих передач та аудіовізуальних творів в ефірі загальнонаціональних телерадіоорганізацій постійно зменшується;
- із 15 програм загальнонаціональних радіомовників передачі для дитячої аудиторії в умовах ліцензій залишилися лише в 4 ліцензіатів: ПрАТ «Радіокомпанія «Гала» («Країна ФМ»), ДП «Новий обрій» («РАДИО ПЯТНИЦА»), ТОВ «Телекомпанія «Столиця» («ПЕРЕЦЬ ФМ»), НСТУ («Радіо Культура»).

Якісне забезпечення інформацією дітей в Україні залишається актуальною проблемою, розв'язання якої лежить у площині реформування державної підтримки виробництва телерадіопродукту для цієї категорії населення і вдосконалення законодавства України.

Проведення цільових моніторингів щодо обсягу національного і європейського аудіовізуального продукту

У травні – червні та грудні 2021 року було проведено моніторинги 28 загальнонаціональних телерадіоорганізацій щодо дотримання ними вимог частин четвертої і восьмої статті 28 Закону України «Про телебачення і радіомовлення» (обсяг національного і європейського аудіовізуального продукту) та частини першої статті 9 цього Закону (обсяг національного аудіовізуального продукту).

До програм українського виробництва було зараховано передачі і фільми, вироблені юридичними та/чи фізичними особами України, у тому числі і власні програми, передачі та фільми.

До програм європейського виробництва було віднесено передачі і фільми, вироблені/створені однією або кількома юридичними особами-резидентами держав, що ратифікували Європейську конвенцію про транскордонне телебачення.

Також до програм європейського виробництва віднесено передачі і фільми, створені на замовлення юридичних осіб-резидентів держав, що ратифікували

Конвенцію, за умови, що безпосереднім виробником таких передач і фільмів є особи-резиденти цих держав.

Передачі і фільми, створені на замовлення або за участі однієї або кількох юридичних осіб-резидентів держави, визнаної Верховною Радою України державою-агресором та/або державою-окупантом, відповідно до положень частини четвертої статті 28 зазначеного Закону не зараховуються до передач європейського чи українського виробництва.

Результати моніторингу підтвердили, що загальнонаціональні телерадіоорганізації відповідних законодавчих вимог не порушували.

Дотримання радіомовниками норм щодо ведення програм і обсягу пісень українською мовою

Відповідно до статті 9 Закону України «Про телебачення і радіомовлення» частка пісень державною мовою в ефірі радіокомпаній має становити не менше ніж 35% загального обсягу пісень, а також не менше як 35% у кожному проміжку часу між 07.00 та 14.00 і між 15.00 та 22.00. Мова ведення передач державною мовою має становити не менше ніж 60%.

Частина третя статті 9 Закону України «Про телебачення і радіомовлення» також передбачає, що при здійсненні радіомовлення телерадіоорганізації, які поширюють музичні твори, серед яких частка пісень офіційними мовами Європейського Союзу відповідно до умов ліцензії становить не менше як 60% загального обсягу пісень, поширених протягом доби, а також не менше як 60% загального обсягу пісень, поширених у кожному проміжку часу між 07.00 та 14.00 і між 15.00 та 22.00, повинні забезпечувати частку пісень державною мовою не менше ніж 25% загального обсягу пісень, поширених протягом доби, а також не менше ніж 25% загального обсягу пісень, поширених у кожному проміжку часу між 07.00 та 14.00 і між 15.00 та 22.00.

На виконання цих вимог Національна рада упродовж 2021 року проводила постійні моніторинги програм загальнонаціональних, регіональних та місцевих радіостанцій. Для оптимізації показників під час моніторингу визначався обсяг (частка) україномовних пісень від загальної кількості від загального хронометражу пісень.

За результатами моніторингу ознак порушення законодавства щодо частки звучання державної мови, визначеної частиною другою статті 9 Закону України «Про телебачення і радіомовлення» в ефірі загальнонаціональних радіомовників не зафіксовано. Детальна інформація про результати моніторингу загальнонаціональних радіостанцій відображена в Додатку № 12 «Результати моніторингу ефіру загальнонаціональних радіомовників в частині обсягу пісень українською мовою та ведення передач державною мовою відповідно до законодавства за 2021 рік».

За недотримання визначеної норми закону на регіональному та місцевому рівні 2020 року до двох радіомовників регулятор застосував санкцію «стягнення штрафу» – ТОВ «Телерадіокомпанія «Сімон», м. Харків, і ТОВ ТРК «Арта плюс»,

м. Ізюм Харківської обл. Розмір штрафу відповідно до статті 72 цього Закону становить 5% суми ліцензійного збору.

Моніторинг телекомпаній щодо дотримання обсягу мовлення державною мовою

У січні – лютому, квітні – травні, червні, жовтні та грудні 2021 року було проведено моніторинг ефіру 28 загальнонаціональних телекомпаній щодо дотримання норм статті 10 Закону України «Про телебачення і радіомовлення». До частки передач та/або фільмів, виконаних державною мовою, під час моніторингу було віднесено:

- передачі та/або фільми, які повністю озвучено чи дубльовано державною мовою;
- передачі, ведення яких здійснювалось державною мовою.

Крім того, було визначено фактичні обсяги передач і фільмів за ознаками мовної ідентифікації у часовому проміжку із 7 до 22 години: україномовні передачі (повністю озвучені чи дубльовані державною мовою), російськомовні передачі (передачі та фільми, які озвучені чи дубльовані російською мовою, а також такі, що субтитровані українською мовою).

Відповідно до частини другої статті 10 Закону України «Про телебачення і радіомовлення» в загальному тижневому обсязі мовлення телерадіоорганізацій загальнонаціональної категорії мовлення передачі та/або фільми, виконані державною мовою, мають становити не менше як 75% загальної тривалості передач та/або фільмів (або їх частин) у кожному проміжку між 07:00 та 18:00 і між 18:00 та 22:00.

Також згідно з частиною четвертою статті 10 цього Закону телерадіоорганізації забезпечують частку передач новин державною мовою в обсязі не менше як 75% загальної тривалості всіх передач новин, поширених телерадіоорганізацією в кожному проміжку часу між 07:00 та 18:00 і між 18:00 та 22:00.

Детальна інформація про результати моніторингу загальнонаціональних телеканалів відображена в Додатку № 13 «Результати моніторингу ефіру загальнонаціональних телеканалів в частині мовлення українською мовою відповідно до вимог законодавства за 2021 рік».

Для місцевих мовників закон визначає, що в загальному тижневому обсязі мовлення передачі та/або фільми, виконані державною мовою, мають становити не менше ніж 60 відсотків загальної тривалості передач та/або фільмів (або їх частин) у кожному проміжку часу між 07.00 та 18.00 і між 18.00 та 22.00. Національна рада упродовж року провела 344 моніторинги (понад 34 тисячі годин ефіру) мовлення супутникових, регіональних і місцевих телекомпаній (всього – 173 ліцензіати) стосовно виконання ними законодавчих вимог щодо мови аудіовізуальних (електронних) засобів масової інформації. За результатами проведених тижневих моніторингів ознак порушень квот, визначених статтею 10 Закону України «Про телебачення і радіомовлення», в ефірі регіональних і місцевих телевізійних мовників не зафіксовано.

Водночас до Національної ради надійшло звернення громадянина А. Смоля, в якому заявник скаржився на порушення ТОВ «Наша Прага» і ТОВ «Наш 365» вимог чинного законодавства щодо обсягів передач, виконаних державною мовою, зокрема в період із 08.07.2021 по 14.07.2021 у проміжку часу між 18.00 та 22.00. За результатами моніторингу ефіру ТОВ «Наша Прага» (супутникове мовлення, логотип «Максі-ТВ») і ТОВ «Наш 365» (супутникове мовлення, логотип «НАШ») у проміжку часу з 18:00 до 22:00 зафіксовано ознаки порушення:

1) частини другої статті 10 Закону України «Про телебачення і радіомовлення» (у загальному тижневому обсязі мовлення телерадіоорганізацій загальнонаціональної і регіональної категорій мовлення, які відповідно до ліцензій здійснюють ефірне та/або багатоканальне (цифрове) мовлення з використанням радіочастотного ресурсу, передачі та/або фільми, виконані державною мовою, мають становити не менше як 75 відсотків загальної тривалості передач та/або фільмів (або їх частин) у кожному проміжку часу між 07.00 та 18.00 і між 18.00 та 22.00). Телерадіоорганізації, які відповідно до ліцензії, виданої Національною радою, здійснюють супутникове мовлення та програми яких ретранслюються провайдером програмної послуги в багатоканальних телемережах більш як однієї області, в цілях застосування цієї статті прирівнюються до телерадіоорганізацій загальнонаціональної категорії мовлення та зобов'язані дотримуватися вимог, встановлених абзацом першим цієї частини), а саме:

- в ефірі телеканалу ТОВ «Наша Прага» передачі, виконані державною мовою, становили 8,68% (2 год 25 хв);
- в ефірі телеканалу ТОВ «Наш 365» передачі, виконані державною мовою, становили 8,71% (2 год 26 хв).

2) абзацу 3 частини п'ятої статті 10 Закону України «Про телебачення і радіомовлення» (фільми та/або передачі, трансляція яких допускається недержавною мовою відповідно до абзацу другої частини п'ятої статті 10 цього Закону, субтитруються державною мовою), а саме: в ефірі телеканалу ТОВ «Наша Прага» і ТОВ «Наш 365» передачі власного виробництва у повторі трансливалися не державною мовою без субтитрування державною мовою.

Рішеннями Національної ради від 30.09.2021 №№ 1323 і 1324 ТОВ «Наша Прага» і ТОВ «Наш 365» було призначено позапланові безвизні перевірки, результати яких станом на 31.12.2021 Національна рада ще не розглянула.

Моніторинг гендерного балансу

2021 року Національна рада запровадила новий тематичний моніторинг дотримання гендерного балансу в медіа. Було проведено аналіз медіапродукту двох жанрів – телевізійних новин і реклами. Ці моніторинги показали реальний стан справ із гендерною рівністю і поширенням стереотипів в ефірах українських мовників. Мета започаткування і проведення таких моніторингів – сприяти телерадіоорганізаціям у виявленні випадків недотримання гендерного балансу в ефірі, що дасть змогу враховувати їх і в подальшому уникати проявів сексизму,

ейджизму, інших негативних стереотипних підходів та дискримінації при підготовці різноманітних передач. Це, своєю чергою, має поліпшити ситуацію в суспільстві.

Національна рада проводила ці моніторинги, користуючись спеціально розробленою методологією «Гендерний моніторинг каналів телебачення України». Вона була створена з ініціативи регуляторного органу кандидаткою соціологічних наук, доценткою кафедри соціології Національного університету «Києво-Могилянська академія» Тамарою Марценюк у співпраці з фахівцями Національної ради та за підтримки Національного демократичного інституту (НДІ) і Посольства Швеції в Україні.

Цю методологію схвально оцінили європейські медіаексперти, а Європейська платформа регуляторних органів (EPRA) визнала її як одну з кращих практик у цій сфері й поширила в базі регуляторів і стейкхолдерів платформи. Телерадіокомпанії мають змогу самостійно проводити аналіз власного мовлення, застосовуючи відповідні методологічні рекомендації: (<https://cutt.ly/WIuBad5>).

Такі моніторинги залишаються актуальними і для наступних періодів, адже українське суспільство багато в чому й далі залишається гендерно незбалансованим. Рівень відповідальності, який мають брати на себе медіа, у цьому контексті є надзвичайно високим, бо саме ЗМІ відіграють активну роль у формуванні думок і створенні гендерних стереотипів сучасності.

Гендерний моніторинг теленовин

Моніторинг телевізійних новин досліджував новинні передачі, що транслювалися у вечірній прайм-тайм 5 липня 2021 року в ефірі загальнонаціональних телеканалів. На той час із 28 загальнонаціональних телеканалів України новинні передачі були в ефірі 11-ти з них: «ІНТЕР» (передача «Подробиці»), «1+1» (передача «ТСН»), «Україна» (передача «Сьогодні»), «Україна 24» (передача «Сьогодні. Новини»), «НТН» (передача «Свідок»), «UA: Перший» (передача «Новини»), «Прямий» (передача «Репортер»), «Еспресо» (передача «Новини»), «СТБ» (передача «Вікна»), «ICTV» (передача «Факти»), «5 канал» (передача «Час новин. Підсумки»).

За результатами моніторингу були отримані дані щодо гендерно-вікового різноманіття в новинних передачах на загальнонаціональних телеканалах.

Абсолютні цифри, виражені у відсотках, свідчать про те, що на 11 телеканалах у новинних випусках беззаперечно перевага була надана категорії населення віком 36 – 60 років. У більшості випадків (на 7 каналах із 11, а це 64%) перевага надається присутності чоловіків цієї вікової категорії населення.

Середній показник присутності жінок віком 36 – 60 років у новинних передачах становив 27%, чоловіків – 45%, а середній показник залучення до новинних передач жінок і чоловіків у віковій категорії 36 – 60 років становив 63%, тоді як реальна частка населення України у цій категорії становить 36%.

Одночасно категорії населення віком до 18 років (діти) та 60+ на 10 телеканалах із 11-ти (90%) представлені показниками, які можна порівняти зі

статистичною похибкою більше, ніж з реальною віковою структурою українського населення.

На телеканалах «Еспресо», «ПРЯМИЙ», «НТН» вказану вікову категорію населення не було представлено взагалі, а на каналах «5», «ICTV» не було представлено в сюжетах новин жінок вікової категорії 60+.

Середня частка залучення жінок і чоловіків категорії 60+ виявилась у новинних передачах приблизно паритетною і становила 1,9% та 2,1% відповідно.

Аналогічна ситуація простежується із залученням до виробництва новинних передач вікової категорії населення до 18 років. Частка населення України до 18 років становить 18%, а середня частка присутності їх у новинних передачах – 2,3%.

Ситуація для вікової категорії 36 – 60 виглядає діаметрально протилежною. Саме на цю категорію припадає абсолютна більшість фактів залучення до виробництва новинних передач – 78,7%. Проте гендерна складова цієї категорії демонструє значну (більше ніж у два рази) перевагу чоловіків: 55,2% проти 23,5%.

Позитивним винятком стала передача «Вікна» на телеканалі «СТБ», оскільки у цій передачі частка залучення людей віком 60+ максимально наблизилася до реальних статистичних показників частки населення України віком 60+: 20% у цій новинній передачі проти 23% загальної кількості населення.

Використання фемінітивів

Проведений моніторинг 11 загальнонаціональних телеканалів показав позитивну динаміку – стрімке зростання використання фемінітивів у новинах. Із загальної кількості сюжетів (151) у 46, а це 30% було зафіксовано вживання фемінітивів. І лише на 2 каналах їх не було («Еспресо» і «ПРЯМИЙ»).

Особливий прогрес у використанні фемінітивів слід відзначити на телеканалах: «UA: Перший» – 71% сюжетів новин; «СТБ» – 42%; «1+1» – 39%; «5 канал» – 31%.

На двох телеканалах «НТН» та «ІНТЕР» було зафіксовано приклади непаритетної мови в умовах, коли вживання фемінітивів вважалось би доцільним.

Різновиди вжитих фемінітивів на телеканалах можна переглянути в Додатку № 14.

Експерти(ки) і кореспонденти(ки)

Результати моніторингу засвідчили низьку активність залучення експертів та експерток до створення новинних передач. Загалом лише 20 сюжетів новин містили експертний коментар – 14% загальної кількості.

Новини на телеканалах «Еспресо», «НТН» і «ПРЯМИЙ» взагалі були створені без залучення експертів та експерток. Співвідношення експертів і експерток ставило 67% проти 33%.

Жінки-експертки були присутні в новинних передачах на таких телеканалах: «1+1», «5 канал», «Інтер», «UA: Перший», «СТБ», «Україна 24».

Розподіл тем, які були прокоментовані експертками й експертами здебільшого виглядав традиційно «стереотипним». Експертки коментували відпочинок і туризм, дитячий відпочинок, погоду і екологію, психологічні питання; експерти – економіку, безпеку, злочини та юридичні питання, міжнародну політику. Проте зафіксовано й приклад нестереотипних егалітарних ролей, коли на телеканалах «ІНТЕР» та «UA: Перший» транслювалися сюжети в новинних передачах із коментарем експертів щодо судової реформи в Україні.

Також моніторинг показав збільшення кількості жінок-ведучих і кореспонденток у новинних передачах: ведучими новинних передач були переважно жінки 7 (63%) проти 4 (37%) чоловіків, а жінок-кореспонденток і жінок-авторок сюжетів новинних передач також було вдвічі більше: 57 (67%) жінок проти 28 (33%) чоловіків.

При цьому гендерний баланс щодо кількісного співвідношення кореспонденток і кореспондентів спостерігався на телеканалах «ICTV» та «ІНТЕР». Не було зазначено кореспондентів(-ок) і авторів(-ок) сюжетів новин на телеканалах «Еспресо» та «Прямий», що унеможливило їх гендерну ідентифікацію, тому загальні результати було прораховано без статистичних показників цих каналів.

Гендерні стереотипи

Під час моніторингу в новинних передачах було зафіксовано поширення таких гендерних стереотипів:

1) толерування журналістом насильства проти жінок – спостерігалось в одному із сюжетів новин;

2) ейджизм: перевага надається ведучим (жінкам, чоловікам) у віковій категорії 35+. Лише зафіксовано один випадок, де ведучому було 60+, взагалі відсутні жінки-ведучі 60+;

3) недоцільне використання гендерно-нетолерантної лексики з образливим потенціалом;

4) висвітлення певної тематики як то військова, економічна, здійснювалося ведучими-чоловіками, а учасниками/експертами були військові-чоловіки та економісти-чоловіки. Натомість теми, пов'язані з домашнім господарством, відпочинком, висвітлювалися жінками-кореспондентками за участі жінок;

5) маргіналізація приватного життя чоловіків. Були наявні сюжети, де інтерв'ю брали лише у жінок, при цьому ігноруючи чоловіків, які одночасно з жінками займалися цією ж діяльністю. У такий спосіб створювалося враження, що така діяльність для чоловіків не є формою їх самореалізації у приватній чи публічній сферах.

Гендерний моніторинг телереклами

У квітні 2021 року було проведено моніторинг 200 рекламних телероликів, які транслювалися в ефірі 27 загальнонаціональних телерадіокомпаній України, стосовно дотримання гендерних стандартів і наявності гендерних стереотипів.

Результати моніторингу зафіксували, що найчастіше головними героями роликів телереклами були молоді жінки (29%), другий за кількістю показник –

молоді чоловіки (19%). Крім того, зафіксовано використання обрисів жіночого тіла або його частин для привернення уваги до рекламованого продукту, (наприклад у рекламі морозива «Каштан» обриси жіночого тіла порівнюються з формою морозива).

Варто зауважити, що реклама певних товарів має чітко виражені гендерні стереотипи. Результати моніторингу дали змогу з'ясувати, що йдеться насамперед про товари, розраховані здебільшого на жіночу аудиторію, а саме:

- ліки/вітаміни;
- продукти харчування/безалкогольні напої;
- тіло і зовнішній вигляд, сфера краси.

Рекламна продукція засвідчила стереотипний поділ гендерних ролей: для жінок головними соціальними ролями є сімейні (77% рекламних роликів), для чоловіків – професійні (23% рекламних роликів).

Моніторинг також засвідчив тенденцію щодо гендерно асиметричної репрезентації змісту праці в телерекламі: жіноча праця має виконавчий, обслуговувальний характер (експресивна сфера діяльності), чоловіча праця – творча, керівна (інструментальна сфера).

Голос за кадром (той, який не належить героям і героїням, не пісня) у 57% рекламних роликів належав чоловікам і був голосом експерта, навіть коли йшлося про сфери, більш притаманні жінкам.

Аналіз результатів моніторингу роликів телереклами в ефірі загальнонаціональних телерадіокомпаній продемонстрував наявність ознак гендерного дисбалансу:

- найчастіше в роликах показують молодих жінок, яких використовують для привернення уваги до рекламованої продукції;
- жінок часто показано знервованими, заклопотаними такими проблемами як брудний посуд або невіпрана білизна, натомість чоловіки у приватній сфері побуту і сім'ї виступають у ролі експертів.

5.2. Наглядова діяльність і перевірки Національної ради

2021 року Національна рада провела 93 планові перевірки компаній, у яких минув рік від дня видачі ліцензії, і 63 перевірки, пов'язані із завершенням строку дії ліцензії. Загалом проведено 156 планових і 143 позапланові перевірки.

Керуючись Планом розвитку національного телерадіоінформаційного простору, планові перевірки провайдерів програмної послуги упродовж звітного періоду Національна рада не проводила. Позапланові перевірки проводилися у зв'язку з порушеннями ліцензіатами вимог законодавства та/або умов ліцензій, у тому числі за результатами моніторингів телерадіопрограм.

За результатами розгляду результатів перевірок, проведених на підставі моніторингів телерадіопрограм, ухвалено 120 рішень про застосування санкцій у зв'язку з порушенням умов ліцензій і вимог чинного законодавства. Із них 84 рішення – про застосування санкції «оголошення попередження», 26 – «стягнення штрафу», 17 – «звернення до суду про анулювання ліцензії» (окремі

рішення містять дві санкції: «оголошення попередження» і «стягнення штрафу»).

Типовими порушеннями, за які Національна рада застосувала санкції до телерадіокомпаній, були:

- розпалювання національної, расової чи релігійної ворожнечі та ненависті;
- невиконання умов ліцензії в частині програмної концепції;
- відсутність у передачах інформації про автора і виробника;
- недостатня частка пісень державною мовою у радіомовленні;
- недотримання Правил ведення мовлення на теле- і радіоканалах у дні трауру (скорботи, жалоби) та дні пам'яті;
- порушення Закону України «Про рекламу».

Упродовж звітного періоду ухвалено 15 рішень щодо результатів перевірок провайдерів програмної послуги. До 5 провайдерів застосовано санкцію «оголошення попередження».

Типовими порушеннями у діяльності провайдерів програмної послуги були:

- ретрансляція програм, що не входять до Переліку іноземних програм, зміст яких відповідає вимогам Європейської конвенції про транскордонне телебачення і законодавства України;
- порушення загальної концепції програм для ретрансляції;
- незабезпечення можливості отримання абонентами програм універсальної програмної послуги у всьому обсязі.

Порівняння кількості рішень щодо санкцій, застосованих у 2017 – 2021 роках

Рік	Загальна кількість перевірок	Санкції			Загальна кількість санкцій	Частка санкцій у загальній кількості перевірок
		Оголошення попередження	Подання до суду про анулювання ліцензії	Штраф		
2017	380	99	19	35	153	40,2%
2018	295	88	8	30	126	42,7%
2019	266	76	5	17	98	36,8%
2020	215	58	2	10	70	32,5%
2021	299	84	17	26	127	42,47%

Санкцію «оголошення попередження» за поширення програм, які не входять до Переліку іноземних програм, зміст яких відповідає вимогам Європейської конвенції про транскордонне телебачення і законодавства України (порушення частини другої статті 42 Закону України «Про телебачення і радіомовлення»), вжито до 4-х провайдерів програмної послуги: ФОП Анділахая О.А., м. Костянтинівка Донецької обл., ПП «Дельта», м. Курахове Донецької обл., ТОВ «Павутина.нет», м. Київ, ТОВ «Утелс», м. Київ.

Штрафні санкції за ретрансляцію іноземних програм, щодо яких Національна рада ухвалила рішення, що їх зміст не відповідає вимогам законодавства України, застосовані не були.

Протягом звітнього періоду санкцію «оголошення попередження» за порушення Правил ведення мовлення на теле- і радіоканалах у дні трауру (скорботи, жалоби) та дні пам'яті було застосовано до 19-х ліцензіатів.

Упродовж 2021 року за порушення рекламного законодавства, зокрема пункту «е» частини першої статті 59 Закону України «Про телебачення і радіомовлення», санкцію «оголошення попередження» було застосовано до 4-х ліцензіатів: КП «Регіональна ТРК «Регіон-Донбас», м. Краматорськ Донецької обл., ПП «Орбіта сервіс», смт Петрове Кіровоградської обл., ТОВ ТРК «Кабельні телевізійні мережі», м. Олександрія Кіровоградської обл., ТОВ «АРС магна продакшн», м. Київ.

За поширення інформації, яка містила заклики до розв'язування агресивної війни або її пропаганди та/або розпалювання національної, расової чи релігійної ворожнечі й ненависті, санкції «стягнення штрафу» Національна рада застосувала до ПП «НТА – незалежне телевізійне агентство», м. Львів; ТОВ «Наша Прага», м. Київ та ТОВ «Новини 24 години», м. Київ; ТОВ «ТРК «Нові комунікації», м. Львів; ТОВ «ТРК «112-ТВ», м. Київ; ТОВ «Наш 365», м. Київ; ТОВ «ТРК «Інтеррадіо», м. Київ.

Національна рада 2021 року загалом ухвалила 26 рішень про застосування санкції «стягнення штрафу» до ліцензіатів на загальну суму 2 910 795,81 грн, у тому числі за поширення інформації, яка містила заклики до розв'язування агресивної війни або її пропаганди та/або розпалювання національної, расової чи релігійної ворожнечі й ненависті.

Станом на кінець 2021 року ТОВ «ТРК «Нові комунікації», м. Львів, не виконало рішення Національної ради від 12.02.2021 № 127, від 13.05.2021 № 583; ТОВ «ТРК «112-ТВ», м. Київ, не виконало рішення Національної ради від 12.02.2021 № 130, від 27.05.2021 № 688; ТОВ «Наш 365», м. Київ, не виконало рішення Національної ради від 28.04.2021 № 483, від 28.04.2021 № 484, від 27.05.2021 № 684, від 27.05.2021 № 685, від 10.06.2021 № 719, від 10.06.2021 № 720, від 02.09.2021 № 1196; ТОВ «Новини 24 години», м. Київ, не виконало рішення Національної ради від 28.04.2021 № 511, від 27.05.2021 № 689; ТОВ «Наша Прага», м. Київ, не виконало рішення Національної ради від 19.08.2021 № 1165, від 02.09.2021 № 1241, від 02.09.2021 № 1242, від 30.09.2021 № 1329, від 04.11.2021 № 1639 щодо сплати штрафу, що призвело до несплати штрафів на загальну суму 2 420 533,75 грн.

З огляду на вимоги частини третьої статті 106 Конституції України, пункту а) частини першої статті 59 Закону України «Про телебачення і радіомовлення» Національна рада звернулася до ліцензіатів із застереженням щодо необхідності провадити свою діяльність з урахуванням вимог рішення РНБО від 02.02.2021 «Про застосування персональних спеціальних економічних та інших обмежувальних заходів (санкцій)», що було введено в дію Указом Президента України від 2 лютого 2021 № 43/2021. Цим рішенням визначено список юридичних і фізичних осіб, до яких державою Україна строком на 5 років застосовуються санкції, що полягають в анулюванні або зупиненні дії ліцензій та інших дозволів, одержання яких є умовою для провадження певного виду

діяльності, забороні користування радіочастотним ресурсом України. До списку осіб, щодо яких застосовано санкції, зокрема увійшли ТОВ «Аріадна ТВ», ТОВ «Новий формат ТВ», ТОВ «Лідер ТВ», ТОВ «ТВ Вибір», ТОВ «Партнер ТВ», ТОВ «Телерадіокомпанія «112-ТВ», ТОВ «Новини 24 години», ТОВ «Нові комунікації».

Упродовж 2021 року за порушення мовних квот при здійсненні телевізійного мовлення і невиконання вимог, встановлених статтею 10 Закону України «Про телебачення і радіомовлення», санкції «стягнення штрафу» було застосовано до ТОВ «Чернівецький промінь», м. Чернівці, і ТОВ «ТРК «Студія 1+1», м. Київ.

Серед радіомовників за порушення мовних квот у частині трансляції пісень державною мовою санкції «стягнення штрафу» було застосовано до ТОВ «Телерадіовидавнича компанія «Комра», м. Київ, ТОВ «ТРК «Сімон.», м. Харків, і ТОВ ТРК «Арта плюс», м. Ізюм Харківської обл.

Тимчасові відступи від умов програмної концепції або інших умов ліцензії

Законом України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо державної підтримки сфери культури, креативних індустрій, туризму, малого та середнього бізнесу у зв'язку з дією обмежувальних заходів, пов'язаних із поширенням коронавірусної хвороби COVID-19» було запроваджено низку змін до законодавства, що регулюють правовідносини у сфері телебачення і радіомовлення.

Зокрема, відповідно до пункту другого частини третьої розділу II цього Закону ліцензіати в разі неможливості виконання ними визначеної ліцензією програмної концепції або інших умов ліцензії мають негайно звернутися до регулятора з листом про тимчасовий відступ від умов програмної концепції або інших умов ліцензії.

Після завершення карантинних та інших обмежувальних заходів в Україні ліцензіати мають дотримуватися програмної концепції, визначеної умовами ліцензії, та всіх вимог, встановлених законом.

2021 року до регулятора надійшло 28 листів від ліцензіатів із клопотаннями про тимчасовий відступ від умов програмної концепції мовлення або інших умов ліцензії:

- 26 телерадіокомпаніям було дозволено тимчасово відступити від програмної концепції мовлення;
- 1 телерадіокомпанії було надано лист-роз'яснення про необхідність дотримуватися вимог законодавства при зверненні до регулятора з листом про тимчасовий відступ від умов програмної концепції або інших умов ліцензії;
- 1 телерадіокомпанія відкликала свого листа про тимчасовий відступ від умов програмної концепції.

Якщо ліцензіат матиме намір повернутися до виконання умов ліцензії у всьому обсязі, він повинен звернутися до Національної ради з відповідною заявою. 2021 року до повноцінного виконання умов ліцензії повернувся один мовник – ТОВ «Телерадіокомпанія «ТВ-7» із м. Маріуполя Донецької області.

Позасудове скасування санкції «оголошення попередження»

23.03.2021 набула чинності оновлена редакція Положення про скасування санкції «оголошення попередження», застосованої Національною радою за порушення умов ліцензії та/або законодавства України телерадіоорганізаціями і провайдерами програмної послуги. Це Положення визначає порядок позасудового скасування санкції «оголошення попередження», яка застосовується Національною радою до телерадіоорганізацій і провайдерів програмної послуги.

Керуючись цим регуляторним актом, Національна рада у звітний період розглянула заяви про скасування санкцій і ухвалила рішення про:

1) скасування санкції «оголошення попередження» 4 компаніям – (Міськрайонній радіостудії «Ромен», м. Ромни Сумської обл.; ТОВ «ТРК «Зеніт», м. Курахове Донецької обл.; ТРК КТ «Ідеал» у формі ПП, м. Ромни Сумської обл.; ДП «Новий обрій», м. Київ;

2) відмову у скасуванні санкції через визначені цим Положенням причини:

- ліцензіат є системним порушником – 2 компанії – ТОВ ТРК «Академ TV», м. Суми, і ТОВ «Медіа група «Надія», м. Київ;

- порушення, за яке застосовано санкцію, не було припинено ліцензіатом у строк, визначений рішенням Національної ради – ТОВ «Стар медіа ТБ», м. Київ;

- до закінчення строку дії ліцензії залишилось менше як один рік – ТОВ «Тотвельд», м. Київ;

- із часу застосування Національною радою відповідної санкції минуло менше ніж один рік – 4 компанії – ТОВ «ТРК «Нові комунікації», м. Львів; ТОВ «Воля-кабель», м. Київ; ТОВ «Телевізійна компанія «Атлант-СВ», м. Київ; ТОВ «ТРК «Здоров'я», м. Одеса).

Також відповідно до встановленого порядку розгляду заяв про скасування санкції «оголошення попередження» 7 заяв було повернено заявникам без їх розгляду на засіданні Національної ради – ТОВ «Новини 24 години», м. Київ; ТОВ «ТРК «МТВ-плюс», смт Мирне Мелітопольського р-ну Запорізької обл.; ТОВ «ТРК «Україна», м. Маріуполь Донецької обл.; ТОВ «Архат», м. Маріуполь Донецької обл.; ТОВ «ТРК «Нові комунікації», м. Львів; ТОВ «ТРК «Шансон», м. Київ; ТОВ «Дані-теплоцентр», м. Балаклія Харківської обл., оскільки застосовані Національною радою санкції стосувалися порушень частини другої статті 6 і статті 62 Закону України «Про телебачення і радіомовлення».

Новою редакцією Положення про скасування санкції «оголошення попередження», застосованої Національною радою за порушення умов ліцензії та/або законодавства України телерадіоорганізаціями і провайдерами програмної послуги передбачено автоматичне скасування санкцій у разі, якщо було ухвалено рішення про продовження терміну дії ліцензії, щодо якої було визначено санкції. Тому 19 заявникам Національна рада надіслала листи-роз'яснення про автоматичне скасування санкцій.

5.3. Ретрансляція телепрограм іноземних мовників

Перелік іноземних програм, зміст яких відповідає вимогам Європейської конвенції про транскордонне телебачення і законодавства України у звітному періоді поповнився 12 програмами.

Загалом, наприкінці 2021 року до його складу входило 185 програм переважно пізнавального, дитячого, музичного та розважального форматів, які перебувають під юрисдикцією 22 країн.

94,05% – це програми Європейського Союзу. Мовники решти країн, окрім ЄС і СНД, становлять лише 5,37% (вони походять із Китаю, Кореї, Туреччини, Канади, Ізраїлю, США).

Основними мовами іноземних програм є англійська – 40 мовників, російська – 21, російсько-англійська – 54. Французька мова повністю або частково наявна у 21 програмі, 10 програм ведуть мовлення польською мовою, у 22 іноземних мовників наявна україномовна звукова доріжка.

У рамках спільних заходів Національної ради і правоохоронних органів щодо захисту інформаційної безпеки представниками Національної ради в областях проводилася перевірка готелів, баз відпочинку, розважальних закладів стосовно ретрансляції іноземних програм, показ яких тимчасово призупинений на території України ухвалами Окружного адміністративного суду м. Києва і рішеннями Національної ради. За звітний період було зафіксовано 5 фактів ретрансляції телевізійних каналів, які тимчасово обмежені для перегляду на території України: кафе «Смак» (с. Нестерварка Вінницької області), готель «Prima Villa» (м. Вінниця), готельно-ресторанний комплекс «Вогник» (сmt Кирилівка Запорізької області), готельно-ресторанний комплекс «Шале» (м. Житомир), апарт-готель «5 каменів» (с. Ясіня Закарпатської області). У всіх цих випадках проведено відповідну роз'яснювальну роботу, ретрансляцію каналів було припинено, а порушників попереджено про незаконність такої ретрансляції. Під час повторних перевірок порушень не зафіксовано.

Також представником Національної ради в Луганській області у рамках заходів із протидії загрозам державній безпеці України в інформаційній сфері спільно з представниками правоохоронних органів припинено діяльність ФОП із надання послуг кабельного телебачення без відповідних дозвільних документів. На порушника складено адміністративний протокол і вилучено телекомунікаційне обладнання. Внаслідок вжитих заходів заблоковано трансляцію на території сmt Троїцького Сватівського р-ну Луганської області 3 заборонених російських телеканалів і 17 каналів, які не входять до Переліку іноземних програм, зміст яких відповідає вимогам Європейської конвенції про транскордонне телебачення та законодавства України.

У співпраці Головного управління поліції у Житомирській області та представника Національної ради у цій області припинено діяльність провайдера програмної послуги, який працював без відповідної ліцензії Національної ради у с. Висока Піч Житомирського району.

5.4. Виконання загальнонаціональними телерадіоорганізаціями законодавства України у сфері захисту суспільної моралі, використання позначок класифікації відеопродукції

У березні 2021 року було проведено моніторинг загальнонаціональних телерадіокомпаній для перевірки дотримання законодавства у сфері захисту суспільної моралі, дотримання умов державних прокатних посвідчень і рішення Національної ради від 10.03.2016 № 306 (zareєстроване в Міністерстві юстиції України 12 квітня 2016 року за № 541/28671), яким було внесено зміни до Системи візуальних позначок з індексом кіновідеопродукції залежно від аудиторії, на яку вона розрахована, затвердженої рішенням Національної ради від 08 лютого 2012 року № 117, zareєстрованим у Міністерстві юстиції України 24 лютого 2012 року за № 307/20620.

Під час моніторингу не було зафіксовано порушень, пов'язаних із порядком демонстрування і розповсюдження фільмів, передбаченим державними прокатними посвідченнями Державного агентства України з питань кіно.

Усі фільми, які транслювалися в ефірі загальнонаціональних телеканалів у період моніторингу, супроводжувалися візуальними позначками з індексом кіно-, відеопродукції залежно від аудиторії, на яку вона розрахована. Фільми, які згідно з прокатними посвідченнями мали індекси «ДА» і «ЗА», демонструвалися без супроводу позначки, що передбачено зазначеним рішенням.

Перед трансляцією соціальних проєктів «Від пацанки до панянки» (ТОВ «Новий канал»), «Легенди карного розшуку», «Легенди бандитської Одеси», «Свідок», «Випадковий свідок» (ТОВ «Телестудія «Служба інформації» («НТН»)), «Стосується кожного» (ПрАТ «Телеканал «Інтер» («ІНТЕР»)), «Слідство ведуть екстрасенси» (ТОВ «Телеканал СТБ» («С – Можливо все!»)), «Речовий доказ», «Бандитська Одеса», «Випадковий свідок», (ТОВ «Телеканал «Мега» («М»)), «Єврочекін», «Реальна містика», т/с «Закон і порядок», «П'ята варта», «Міста» (ТОВ Телерадіокомпанія «Україна» («Індиго TV»)) були наявні плашки із текстовим попередженням щодо змісту передачі; позначок глядацької аудиторії під час трансляції передач не було.

5.5. Дотримання телерадіоорганізаціями вимог законодавства про рекламу

Моніторинг загальнонаціональних телерадіоорганізацій щодо виконання вимог Закону України «Про рекламу» в частині трансляції спонсорства і порядку розповсюдження реклами на телебаченні й радіо

Відповідно до абзацу 3 частини першої статті 70 Закону України «Про телебачення і радіомовлення» Національна рада забезпечує виконання вимог Закону України «Про рекламу» щодо спонсорства і порядку розповсюдження реклами на телебаченні й радіо. Крім того, відповідно до статті 13 Закону України «Про Національну раду України з питань телебачення і радіомовлення» до наглядових повноважень Національної ради належить контроль за дотриманням ліцензіатами вимог законодавства України щодо реклами і спонсорства у сфері телерадіомовлення.

У період із 31 грудня 2020 року до 1 січня 2021 року включно Національна рада здійснила тематичний моніторинг 26 програм загальнонаціональних телекомпаній і 15 програм загальнонаціональних радіокомпаній щодо виконання вимог рекламного законодавства щодо спонсорської інформації з використанням знаків, під якими випускається алкогольна продукція.

Рекламу і спонсорську інформацію про алкогольні напої було зафіксовано в ефірі таких телеканалів: «1+1», «2+2», «ТЕТ», «XSPORT», «Мега», «М1», «Новий», «СТБ», «ICTV», «ZIK», «K2», «ZOOM», «Індіго TV», «НЛО TV», «Україна», «Інтер», «НТН», «К1», «Ентер-фільм».

Рекламу і спонсорську інформацію про алкогольні напої було зафіксовано в ефірі таких радіостанцій: «Радио Пятница», «Перець FM», «Країна ФМ», «Ретро ФМ», «Наше радіо», «Радио Шансон», «Мелодія FM», «Русское радио», «ХІТ ФМ», «Радио Культура», «Люкс ФМ».

У більшості телеканалів обсяги спонсорської інформації алкоголю значно перевищують за кількістю і хронометражем обсяги реклами алкоголю. Докладна інформація відображена в Додатку № 15 «Співвідношення обсягів реклами та спонсорської інформації алкоголю в ефірі загальнонаціональних теле- і радіомовників». Головною перевагою спонсорства над рекламою є те, що для розміщення і показу спонсорської інформації немає часових обмежень в ефірі протягом усієї доби. Спонсорська комунікація залишається головним маркетинговим інструментом для просування алкогольної продукції на телебаченні та радіо.

Порівнявши результати моніторингів обсягів реклами і спонсорської інформації алкоголю за 2020 і 2021 роки, можна відзначити тенденцію до збільшення обсягу такої інформації в ефірі теле- і радіокомпаній. Детальна інформація відображена в Додатку № 16 «Обсяги реклами та спонсорської інформації алкоголю у 2020 – 2021 рр. в ефірі загальнонаціональних теле- і радіомовників».

За результатами моніторингу встановлено, що всі загальнонаціональні теле- і радіокомпанії України, моніторинг яких був проведений у період з 31.12.2020 по 01.01.2021 включно, дотримувалися порядку розміщення реклами і спонсорської інформації про алкогольні напої відповідно до вимог рекламного законодавства України і Рекомендацій щодо спонсорства з використанням знаків для товарів та послуг, під якими випускаються алкогольні напої.

Моніторинг загальнонаціональних телерадіоорганізацій щодо виконання вимог Закону України «Про рекламу»

Частиною першою статті 9 Закону України «Про рекламу» визначено, що реклама має бути чітко відокремлена від іншої інформації, незалежно від форм чи способів розповсюдження, таким чином, щоб її можна було ідентифікувати як рекламу.

Відповідно до частини першої статті 13 цього Закону на телебаченні час мовлення, відведений на рекламу і телепродаж, не може перевищувати 15% (9 хвилин) протягом кожної астрономічної години фактичного

мовлення. Частиною другою статті 13 закону України «Про рекламу» визначено, що на радіо час мовлення, відведений на рекламу, не може перевищувати 20% (12 хвилин) протягом кожної астрономічної години фактичного мовлення.

Згідно із частиною сьомою статті 5-1 Закону України «Про рекламу» передбачено, що трансляція телепродажу, яка здійснюється не спеціалізованими з телепродажу каналами, у вигляді окремої програми та/або передачі (телемагазину) повинна мати безперервну мінімальну тривалість 15 хвилин. Максимальна кількість таких програм та/або передач (телемагазинів) протягом астрономічної доби на не спеціалізованих із телепродажу каналах мовлення не може перевищувати восьми, а загальна тривалість їх трансляції не повинна перевищувати трьох годин на добу.

Упродовж квітня і серпня 2021 року було проведено моніторинг 27 програм загальнонаціональних телекомпаній та 14 програм загальнонаціональних радіостанцій щодо виконання вимог Закону України «Про рекламу».

Порушень норм Закону України «Про рекламу» в частині обсягу реклами і телепродажу (телемагазину) в ефірі загальнонаціональних телерадіоорганізацій не зафіксовано.

5.6. Звернення громадян і запити на отримання публічної інформації

Національна рада повністю виконує положення Законів України «Про доступ до публічної інформації» та «Про звернення громадян».

У звітному році до регуляторного органу надійшло 754 письмових звернень громадян. Найактуальнішою була тема посилення інформаційного захисту держави від негативного впливу пропаганди, дезінформації і мови ворожнечі, які використовуються країною-агресором для ведення гібридної війни.

На початку року значну кількість звернень спричинило рішення РНБО від 2 лютого 2021 року «Про застосування персональних спеціальних економічних та інших обмежувальних заходів (санкцій)», введене в дію Указом Президента України, яким було передбачено застосувати персональні спеціальні економічні та інші обмежувальні заходи (санкції) до низки юридичних осіб, зокрема ТОВ «Телерадіокомпанія «112-ТВ» (логотип «112 УКРАЇНА»); ТОВ «Новини 24 години» (логотип «NEWSONE»); ТОВ «ТРК «Нові комунікації» (логотип «Z ZIK»). Здебільшого дописувачі висловлювали свою підтримку таким заходам, нарікаючи на зміст програмного наповнення згаданих телеканалів. Вони наводили приклади конкретної інформації, трансляція якої може, на їхню думку, завдати шкоди безпеці держави.

Пов'язаним із цією темою є питання дотримання телерадіоорганізаціями законодавчих норм щодо обсягів державної мови в ефірі. Значна кількість звернень, які надійшли до Національної ради, стосувалася використання державної мови при трансляції фільмів.

Незмінно в полі зору глядацько-слухацької аудиторії було також питання особистісної безпеки та захисту від інформації, що містить елементи насилля і

жорстокості. Дописувачів особливо турбував можливий негативний вплив такого телевізійного контенту на дитячу і підліткову аудиторію.

Серед листів про зміст програмного наповнення телеэфіру можна також виділити низку звернень із наріканням на брак трансляції в телеэфірі футбольних матчів та інших популярних спортивних передач.

У звітному періоді помітно збільшився обсяг листів громадян з інформацією про можливе недотримання компаніями норм рекламного законодавства.

Традиційно порушуються в листах телеглядачів питання діяльності провайдерів програмної послуги, окрім незмінної теми вартості послуг, стурбованість дописувачів викликала ситуація із вилученням деякими провайдерами низки вітчизняних телеканалів із пакета послуг.

Торік особливої гостроти набула тема кодування супутникових телеканалів – тоді про це надійшло більше трьохсот листів. Наразі це питання достатньо з'ясоване і лише час від часу з'являється в листах дописувачів. А от тема впровадження цифрового мовлення не втратила своєї актуальності й до нині. Як і раніше, зміст скарг стосувався неякісного прийому сигналу, відсутності прийому цифрових програм у цілому в деяких районах або тимчасової відсутності певних програм.

Низка звернень – і їх розгляду було приділено особливу увагу – стосувалася питань незадовільного покриття українським телерадіомовленням прикордонних регіонів і районів, що межують із тимчасово окупованими територіями.

Якщо розглядати надходження звернень у розрізі регіонів, то найбільш активними дописувачами були жителі столиці, які в цілому надіслали 230 звернень. Значна кількість листів була отримана і з Дніпропетровської (69), Львівської (57) та Харківської (47) областей.

2021 року до Національної ради надійшло 93 запити на отримання публічної інформації від юридичних і фізичних осіб.

Як і в попередні періоди, насамперед запитували копії документів за результатами діяльності регуляторного органу: рішень Національної ради, протоколів засідань, порядків денних засідань, фінансових звітів тощо. Також зміст запитів стосувався контактних даних телерадіоорганізацій, які внесено до Державного реєстру суб'єктів інформаційної діяльності у сфері телебачення і радіомовлення, статистичних даних про діяльність телерадіоорганізацій, інформації щодо структури власності, наданої телерадіоорганізаціями і провайдерами програмної послуги тощо.

Не всі листи, оформлені як запити на отримання публічної інформації, є інформаційними запитами за своїм змістом. У такому разі громадянам надаються відповідні роз'яснення і надсилається відповідь згідно з вимогами Закону України «Про звернення громадян».

Відповіді на всі запити було надано вчасно, згідно зі статтею 20 Закону України «Про доступ до публічної інформації».

Інформація про надходження і стан виконання запитів регулярно оприлюднюється на офіційному веб-сайті Національної ради.

У цілому робота щодо опрацювання звернень громадян і запитів на отримання публічної інформації є сталою, безперебійною, ґрунтується на максимальному забезпеченні зворотного зв'язку.

6. ЗАКОНОДАВЧІ ЗМІНИ І НОРМОТВОРЧА РОБОТА НАЦІОНАЛЬНОЇ РАДИ

Попри те, що проблемні питання медіагалузі не отримали торік комплексного законодавчого вирішення, 2021 рік все ж таки приніс позитивні зрушення. Відновлення можливості проводити конкурси на мовлення чекала не лише Національна рада, а й насамперед індустрія. Закон України «Про внесення змін до деяких законів України щодо забезпечення незалежності Національної ради України з питань телебачення і радіомовлення», що набув чинності 21 липня, розблокував призупинену на період встановлених у державі карантинних заходів процедуру проведення конкурсів на мовлення. Відтак Національна рада оголосила 7 конкурсів для телевізійних і радіомовників і до кінця 2021 року підбила підсумки чотирьох із них.

Цей Закон також удосконалив процедуру подання кандидатур на посади членів Національної ради, передбачивши можливість створення Президентом України конкурсної комісії для проведення відбору кандидатів, оновив положення щодо вимог до членів Національної ради, їхніх прав та обов'язків, врахував гендерну складову, визначив норми щодо оплати праці працівників апарату регуляторного органу тощо. Крім того, Закон визначив, що тимчасовий відступ від умов ліцензії у період дії карантинних заходів, не може перевищувати 35 відсотків загального обсягу мовлення компанії, визначеного ліцензією.

Певні зміни були внесені і до Закону України «Про Суспільне телебачення і радіомовлення», вони дали змогу усунути колізії в питанні призначення та звільнення членів Наглядової ради НСТУ депутатськими фракціями і групами.

З метою напрацювання нових положень, які б відповідали викликам сучасності й допомогли усунути наявні нині в Законі України «Про телебачення і радіомовлення» неточності, Національна рада 2021 року працювала над низкою питань, що стосуються інформаційної безпеки, виборчого процесу, рекламної діяльності телерадіоорганізацій тощо.

На виконання положень частини третьої статті 10 Закону України «Про запобігання загрозам національній безпеці, пов'язаним із надмірним впливом осіб, які мають значну економічну та політичну вагу в суспільному житті (олігархів)», регулятор розробив проєкт Порядку проведення перевірки ділової репутації покупця (потенційного покупця) засобу масової інформації. До цієї роботи було залучено й інші державні органи – Антимонопольний комітет України, Міністерство юстиції України, Міністерство фінансів України, Державну податкову службу України, участь яких передбачена відповідно до

розпорядження Уряду. Після публічних консультацій та узагальнення пропозицій громадськості цей документ буде доопрацьовано і затверджено рішенням Національної ради.

Також Національна рада розробила проєкт Правил титрування та/або перекладу на українську жестову мову матеріалів передвиборної агітації з використанням електронних (аудіовізуальних) засобів масової інформації. Він має значною мірою поліпшити доступ людей із порушеннями зору і слуху до таких матеріалів. У проєкті враховано пропозиції, висловлені Українським товариством глухих, до якого регулятор звертався за консультаціями.

2021 року були внесені зміни до Правил ведення мовлення телерадіоорганізаціями у дні трауру (скорботи, жалоби) та дні пам'яті. Ними враховано різноманітність форматів мовлення ліцензіатів, а також особливості телевізійного та радіомовлення тощо. У звітному періоді було розроблено і затверджено Порядок формування Переліку програм іноземних телерадіоорганізацій, що ретранслюються. Він окреслює процедуру звернення до Національної ради і розгляду нею заяви про внесення програми іноземної телерадіоорганізації до цього Переліку, підстави та механізм внесення і вилучення програм із нього, порядок оновлення інформації тощо. Загалом цей акт дасть можливість забезпечити трансляцію на території України тих програм іноземних телерадіоорганізацій, які відповідають вимогам Європейської конвенції про транскордонне телебачення і законодавства України.

Також регулятор оновив Положення про скасування санкції «оголошення попередження». У ньому конкретизовано порядок подання ліцензіатами заяви про скасування цієї санкції, визначено чіткі підстави для відмови, перелічено випадки, коли заяву про скасування санкції Національна рада не розглядає тощо.

Крім того, регулятор переконаний, що законодавчого узгодження потребують норми Законів України «Про кінематографію» і «Про телебачення і радіомовлення», зокрема стосовно поняття «учасник фільму». Наявна нині колізія у цьому питанні, з одного боку, дає змогу телерадіоорганізаціям транслювати фільми до 1991 року випуску, а з другого боку, забороняє показ на телебаченні будь-яких фільмів за участі артистів, внесених до Переліку осіб, які створюють загрозу національній безпеці. Виявляючи під час моніторингу ефірів телерадіокомпаній трансляцію фільмів за участі таких осіб, Національна рада невідкладно інформувала Державне агентство України з питань кіно, аби чинні державні посвідчення на право розповсюдження та демонстрування таких фільмів були анульовані. Наразі Держкіно призупинило видачу державних посвідчень щодо фільмів, вироблених та/або вперше оприлюднених до 1991 року, за участі осіб із Переліку.

Спільно з іншими державними органами фахівці Національної ради працювали ще над низкою законопроектів, а саме: «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України (щодо заборони виготовлення та поширення інформаційної продукції, спрямованої на пропагування дій держави-агресора)», «Про місцевий референдум», «Про захист послуг умовного доступу», «Про внесення змін до Закону України «Про телебачення і радіомовлення» (про

тимчасове включення програм загальнонаціонального багатоканального (цифрового) мовлення з використанням радіочастотного ресурсу до складу універсальної програмної послуги для забезпечення інформаційної безпеки населення в районі відсічі збройної агресії Російської Федерації), «Про внесення змін до Кодексу України про адміністративні правопорушення щодо захисту послуг, що надаються із застосуванням системи умовного доступу».

7. СТАН ДОТРИМАННЯ ВИМОГ ЗАКОНОДАВСТВА ЩОДО УЧАСТІ ІНОЗЕМНОГО КАПІТАЛУ В СТАТУТНИХ КАПІТАЛАХ ТЕЛЕРАДІООРГАНІЗАЦІЙ ТА ВИМОГ ДО УСТАНОВЧИХ І СТАТУТНИХ ДОКУМЕНТІВ ТЕЛЕРАДІООРГАНІЗАЦІЙ, ЗАСНОВНИКІВ (ВЛАСНИКІВ) ТЕЛЕРАДІООРГАНІЗАЦІЙ; ОЦІНКА СТАНУ КОНКУРЕНЦІЇ І РІВНЯ МОНОПОЛІЗАЦІЇ ТЕЛЕРАДІОІНФОРМАЦІЙНОГО РИНКУ

Телерадіоорганізаціями і провайдерами програмної послуги у 2021 році були дотримані вимоги законодавства щодо участі іноземного капіталу в статутних капіталах телерадіоорганізацій і вимоги до установчих та/або статутних документів. Усі подані до Національної ради документи на видачу, продовження ліцензії на мовлення та провайдера програмної послуги перевірялися регуляторним органом на дотримання вимог статті 12 Закону України «Про телебачення і радіомовлення».

Відповідно до вимог цієї норми закону в Україні забороняється засновувати і брати участь у телерадіоорганізаціях або провайдерах програмної послуги:

органам державної влади та органам місцевого самоврядування, юридичним особам, які вони заснували, на усіх рівнях ланцюга володіння корпоративними правами телерадіоорганізації або провайдера програмної послуги, якщо рішення про їх створення або положення про них не передбачає повноважень засновувати телерадіоорганізації або провайдерів програмної послуги;

юридичним особам та фізичним особам-підприємцям, зареєстрованим в офшорних зонах, перелік яких затверджений Кабінетом Міністрів України, а також особам без громадянства;

фізичним і юридичним особам, які є резидентами держави, визнаної Верховною Радою України державою-агресором або державою-окупантом, а також юридичним особам, учасниками (акціонерами) яких є такі юридичні або фізичні особи, на усіх рівнях ланцюга володіння корпоративними правами телерадіоорганізації або провайдера програмної послуги і кінцевим вигодоодержувачам;

політичним партіям, профспілковим, релігійним організаціям та юридичним особам, які вони заснували, на всіх рівнях ланцюга володіння корпоративними правами телерадіоорганізації або провайдера програмної послуги;

громадянам, які за вироком суду відбувають покарання у місцях позбавлення волі або визнані судом недієздатними.

Кінцевим бенефіціарним власником (контролером) провайдера програмної послуги багатоканальної телемережі у стандарті DVB-T, DVB-T2, іншому стандарті передавання телевізійного зображення з використанням радіочастотного ресурсу для цілей цифрового наземного мовлення може бути лише громадянин України. Юридичним особам і фізичним особам-підприємцям, зареєстрованим в офшорних зонах, перелік яких затверджений Кабінетом Міністрів України, а також особам без громадянства забороняється брати участь у провайдері програмної послуги багатоканальної телемережі у стандарті DVB-T, DVB-T2, іншому стандарті передавання телевізійного зображення з використанням радіочастотного ресурсу для цілей цифрового наземного мовлення на усіх рівнях ланцюга володіння корпоративними правами.

Участь іноземних фізичних та/чи юридичних осіб у статутному капіталі телерадіоорганізацій і провайдерів програмної послуги регулюється Законом України «Про телебачення і радіомовлення».

Установчі та/або статутні документи суб'єкта господарювання, який має ліцензію на мовлення або претендує на отримання такої ліцензії, мають передбачати створення у складі органів його управління спеціального наглядового органу (редакційної ради тощо), половина складу якого призначається засновниками або власниками телерадіоорганізації, а половина обирається творчим колективом телерадіоорганізації.

Недотримання зазначених вище вимог є підставою для недопущення відповідної телерадіоорганізації до конкурсу на видачу ліцензії на мовлення, відмови їй у видачі і продовженні ліцензії на мовлення, а також для відмови у видачі та продовженні ліцензії провайдера програмної послуги.

У Державному реєстрі суб'єктів інформаційної діяльності у сфері телебачення і радіомовлення відображена інформація про ліцензіатів Національної ради, що мають іноземний капітал, а також про кінцевих бенефіціарних власників ліцензіатів. Проте чинне законодавство і надані ним повноваження не дають можливості Національній раді повною мірою дослідити правдивість поданої інформації про структуру власності телерадіоорганізацій і провайдерів програмної послуги, наявність у них іноземних інвестицій та про визначених кінцевих бенефіціарних власників. Особлива увага приділяється структурам власності тих ліцензіатів, які мають у своєму складі іноземних фізичних та/або юридичних осіб.

Національна рада в межах компетенції та в установленому чинним законодавством України порядку забезпечує і сприяє конкуренції у діяльності телерадіоорганізацій усіх форм власності. Окремі норми Закону України «Про телебачення і радіомовлення» спрямовані на захист економічної конкуренції. Так, відповідно до статті 8 цього Закону закріплено, що жодна фізична або юридична особа не має права контролювати в будь-який спосіб, у тому числі через вплив на формування управлінських та/або наглядових органів телерадіоорганізацій або шляхом здійснення контролю власника, більше ніж 35

відсотків загальних обсягів відповідного територіального телерадіоінформаційного ринку – загальнонаціонального, регіонального, місцевого. Контроль за дотриманням суб'єктами інформаційної діяльності законодавства про захист економічної конкуренції і недопущення ними недобросовісної конкуренції здійснюють органи Антимонопольного комітету України. Один суб'єкт господарювання може мати лише одну ліцензію на наземне ефірне мовлення в кожному територіальному сегменті телерадіоінформаційного ринку – загальнонаціональному, регіональному, місцевому.

8. СТАН ВИКОНАННЯ ЛІЦЕНЗІАТАМИ ВИМОГ ЩОДО РОЗКРИТТЯ ІНФОРМАЦІЇ ПРО КІНЦЕВИХ БЕНЕФІЦІАРНИХ ВЛАСНИКІВ (КОНТРОЛЕРІВ), ПОВ'ЯЗАНИХ ОСІБ ТА СТРУКТУРУ ВЛАСНОСТІ

Відповідно до статті 12, частини другої статті 59, частини дев'ятої статті 40 Закону України «Про телебачення і радіомовлення», Порядку подання телерадіоорганізаціями та провайдерами програмної послуги інформації про структуру власності та відповідних форм документів телерадіоорганізацій та провайдерів програмної послуги (затверджено рішенням Національної ради від 21 січня 2016 року № 2, зареєстровано Міністерством юстиції України від 17 лютого 2016 року № 251/28381), суб'єкти інформаційної діяльності у сфері телебачення і радіомовлення щороку до 31 березня подають до Національної ради звіт за попередній (звітний) рік діяльності про свою структуру власності.

У зв'язку із запровадженням у країні карантину до законодавчих актів України 2020 року було внесено низку змін, у тому числі до Закону України «Про телебачення і радіомовлення».

Законом України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України, спрямованих на забезпечення додаткових соціальних та економічних гарантій у зв'язку з поширенням коронавірусної хвороби (COVID-19)» Верховна Рада України постановила внести зміни до Закону України «Про телебачення і радіомовлення», доповнивши розділ X «Прикінцеві положення» пунктом 3² такого змісту: «Тимчасово, на період здійснення заходів, спрямованих на запобігання виникненню та поширенню коронавірусної хвороби (COVID-19), порушення строків, встановлених частинами другою – третьою статті 59 цього Закону щодо подачі звітів за попередній (звітний) рік діяльності, не є порушенням цього Закону. При цьому такі звіти мають бути подані телерадіоорганізаціями у строк, що не перевищує 30 днів із дати завершення карантину, встановленого Кабінетом Міністрів України з метою запобігання поширенню на території України коронавірусної хвороби (COVID-19)».

Наразі карантин у країні не завершено. Період подачі звітної інформації про структуру власності відповідно до законодавчих змін триває.

Станом на 31.12.2021 до Національної ради звітну інформацію за попередній рік подали 1013 ліцензіатів.

9. МІЖНАРОДНЕ СПІВРОБІТНИЦТВО

Національна рада упродовж року успішно використовувала технології онлайн-взаємодії з міжнародними партнерами для ефективного розширення знань і компетенцій керівництва і персоналу регулятора, формування практик і навичок з регулювання медіасфери, які відповідатимуть обраному курсу європейської та євроатлантичної інтеграції.

Зокрема Національна рада провадила міжнародну діяльність, представляючи Україну в галузевих комітетах Ради Європи, регіональних організаціях, поглиблюючи співробітництво з інституціями Європейського Союзу, здійснюючи активний обмін досвідом у рамках міжнародних і регіональних платформ.

Налагодження двосторонніх контактів у традиційному форматі співробітництва було обмежено через карантинні обмеження, що діють у світі. Однак, незважаючи на це, вдалося реалізувати плани щодо встановлення взаємовідносин із регуляторним органом з питань медіа Республіки Вірменії. Це втілювалося у підписання Меморандуму про співробітництво у сфері регулювання телерадіомовлення між Національною радою та Комісією з питань телебачення і радіо Республіки Вірменія. Меморандум був підписаний у рамках візиту офіційної делегації України до м. Єревану (Вірменія) для участі у Восьмому засіданні Спільної міжурядової українсько-вірменської комісії з питань економічного співробітництва.

Голова Національної ради Ольга Герасим'юк із 2015 року виконує представницькі функції у роботі Керівного комітету Ради Європи з питань медіа та інформаційного суспільства (CDMSI) і безпосередньо відповідає за виконання зобов'язань України щодо співпраці в міжвідомчих робочих органах РС. Таким чином, упродовж року національні інтереси держави відстоювалися, зокрема, при формуванні стандартів Ради Європи щодо принципів управління медіа і комунікацією, протидії мові ненависті, визначенні пріоритетів контенту, що становить суспільний інтерес, впливу цифрових технологій на свободу вираження поглядів, виборчої комунікації і висвітлення в медіа виборчих кампаній.

У рамках партнерського співробітництва зі спільним проєктом ЄС і Ради Європи «Європейський Союз та Рада Європи працюють разом для підтримки свободи медіа в Україні» значні зусилля були спрямовані на реалізацію ініціатив щодо залучення досвіду для гармонізації медіазаконодавства України з правовими нормами ЄС і впровадження європейських стандартів у практику регулювання сфери медіа, що мають бути реалізовані на виконання зобов'язань України в рамках Угоди про асоціацію між Україною та ЄС.

2021 року Національна рада отримала можливість долучитися до процесів розробки комплексної «мапи» і формування пропозицій щодо національної стратегії протидії мові ворожнечі в рамках ще одного спільного проєкту Європейського Союзу і Ради Європи – «Вдосконалення доступу до правосуддя через позасудові механізми відшкодування збитків потерпілим від дискримінації, злочинів на ґрунті ненависті та мови ворожнечі в країнах Східного партнерства».

Одна з важливих ініціатив регулятора була реалізована за підтримки Національного демократичного інституту (США) в рамках започаткованого Швецією проєкту «Сприяння рівності та протидія дискримінації». Так, на початку року Національна рада отримала спільно напрацьований інструмент для моніторингу гендерних питань у медіа – методологію гендерного моніторингу каналів телебачення України, яку можна використовувати і для саморегулювання медіа з метою уникнення гендерних стереотипів і сексизму.

Відкриту підтримку довгоочікуваної реформи у вітчизняній сфері медіа члени Національної ради висловлювали під час міжнародних заходів. Зокрема переконливі думки про необхідність нового медійного закону були висловлені під час численних заходів:

- «Регулювання медіа в Україні: діалог для пошуку спільної формули»;
- тристоронній вебінар ЄС–НАТО–Україна «Протидіємо дезінформації в Україні разом: Яка в цьому роль для ЄС та НАТО?»;
- публічне обговорення «Значення суспільного мовника: як забезпечити його незалежність та фінансову сталість»;
- MediaForShe Конгрес від ООН «Жінки: роль медіа у досягненні гендерної рівності»;
- Стокгольмська конференція зі свободи медіа в регіоні Організації з безпеки та співробітництва в Європі (ОБСЄ);
- експертний круглий стіл Представника ОБСЄ з питань медіа «Роль незалежних національних органів регулювання медіа у відновленні довіри до ЗМІ»;
- конференція Ради Європи для міністрів, відповідальних за медіа та інформаційну політику;
- конференція Ради Європи високого рівня «Штучний інтелект та майбутнє журналістики»;
- Всеукраїнський форум «Україна 30. Культура. Медіа. Туризм» тощо.

Для підготовки до участі в роботі Всесвітньої конференції радіозв'язку 2023 року (ВКР-23) Міжнародного союзу електрозв'язку Національна рада у складі урядової робочої групи проводила роботу з представлення і відстоювання інтересів України щодо використання та розподілу смуг радіочастот згідно з відповідними пунктами порядку денного ВКР-23. Ця робота, зокрема, відбувалася в рамках участі у засіданнях проектної групи D (PTD) Робочої групи з питань підготовки до Всесвітньої конференції зв'язку 2023 року (CPG23) Європейської конференції адміністрацій зв'язку (CEPT), а також у Форумі

зацікавлених сторін країн Східного партнерства з підготовки до укладання регіональної угоди з питань роумінгу (RRA) і регіональної угоди з питань спектра (RSA).

У складі Урядової делегації в рамках участі в додатковому засіданні з проблематики людського виміру ОБСЄ, присвяченому свободі медіа та гендерній рівності, активно відстоювалися інтереси і права України в інформаційній сфері, кричуще порушення яких відбувається у зв'язку з військовою агресією Російської Федерації.

Упродовж року Національна рада підтримувала постійні контакти з Європейською платформою регуляторних органів (EPRA). Традиційний формат щорічних засідань Платформи 2021 року було змінено на формат серії вебінарів і подкастів, доступних для членів EPRA. Актуальна тематика заходів охопила питання протидії мові ворожнечі, налагодження комплексної взаємодії регуляторних органів із питань медіа, підвищення рівня медіаграмотності як рушійної сили у протидії дезінформації і фейкам, важливості належного функціонування суспільного мовлення як осередку суспільної довіри до медіа і регулювання діяльності платформ спільного доступу до відео.

З Асоціацією цифрового радіо «WorldDAB» триває постійна співпраця й обмін актуальною інформацією щодо розвитку цифрового радіо у стандарті DAB/DAB+. Вимушено оновлений формат проведення заходів дав змогу Національній раді долучитися до участі в саміті WorldDAB 2021 року і розширеній серії вебінарів, організованих асоціацією спільно з Азійсько-Тихоокеанською спілкою мовлення (ABU). Це також сприяло ознайомленню з експертними оглядами нинішньої ситуації з розгортання та впровадження цифрового ефірного радіомовлення в законодавчому, регуляторному, технічному і комерційному вимірах.

Важливим майданчиком для ознайомлення з аналітичними матеріалами впливу вимог нового загальноєвропейського законодавства на аудіовізуальну сферу Європи стала для Національної ради Європейська аудіовізуальна обсерваторія Ради Європи. Представники Національної ради долучилися до роботи міжнародної конференції «Оновлене законодавство щодо цифрових послуг» і низки експертних вебінарів, проведених в онлайн-форматі, щодо авторського права й пакета законів про цифрові ринки і цифрові послуги, прозорості модерування контенту в соціальних мережах, ефективних механізмів протидії дезінформації та регулювання платформ відео на замовлення.

Платформою для багатостороннього обговорення актуальних проблем довіри до медіа у розрізі кризи здоров'я і кризи демократичних цінностей були офіційні заходи Всесвітньої конференції з питань свободи преси ЮНЕСКО. Ресурси для роздумів і формування стратегічного бачення ролі медіарегулятора у впровадженні медіаграмотності забезпечила участь у заході високого рівня «Грамотні громадяни в медіа та інформації: Думайте критично, клікайте мудро!», відеоконференції «Роль органів судової влади та міжнародного співробітництва у просуванні безпеки журналістів», онлайн-курсі щодо міжнародних стандартів свободи слова, а також серії вебінарів коаліції «The

Media & Learning Association» і «Nordicom» щодо актуальних проєктів медіаграмотності у Польщі, Греції, Ірландії, Італії та Франції.

Загалом за 2021 рік у рамках міжнародної співпраці Національна рада взяла участь у 81 заході за участі 110 працівників регулятора, з яких 67 – жінки і 43 – чоловіки (деталізована таблиця нижче).

Міжнародні заходи за участі Національної ради за 2021 рік

  	Загалом заходів	Загалом учасників	Чоловіки	Жінки
Рада Європи	12	41	25	16
Європейський Союз	3	5	2	3
Спільно РЄ та ЄС	14	110	43	67
ЮНЕСКО	4	20	7	13
ООН	2	12	1	11
EPRA*	9	4	2	2
ОБСЕ	5	10	5	5
СЕПТ**	2	3	3	-
WorldDAB***	5	4	2	2
НАТО	1	4	-	4
NordMedia****	5	2	-	2
НДІ*****	2	23	11	12
Інші	17	34	12	22
Загалом	81	110	43	67

* EPRA – Європейська платформа регуляторних органів

** СЕПТ - Європейська конференція адміністрацій зв'язку

*** WorldDAB - глобальна галузева некомерційна організація, що відповідає за визначення стандартів сімейства Eureka-147, яка охоплює стандарти цифрового радіо DAB (Digital Audio Broadcasting) і DAB+

**** NordMedia – цифрова платформа експертів з питань медіа та комунікацій

***** НДІ - Національний демократичний інститут (США)

10. ЗАВДАННЯ І ПРІОРИТЕТИ ДІЯЛЬНОСТІ НА 2022 РІК

2022 року Національна рада працюватиме у напрямках, визначених Планом розвитку національного телерадіоінформаційного простору:

У частині захисту вітчизняної телерадіоінформаційної сфери

- Планується збільшення території охоплення сигналом програмами суспільного мовлення, розбудова місцевого радіомовлення, зокрема у прикордонних районах областей України, сприяння забезпеченню мовлення українських телерадіокомпаній на територіях Донецької, Луганської областей і територію Автономної Республіки Крим.

- Національна рада здійснюватиме контроль і нагляд за використанням радіочастотного ресурсу України на території проведення ООС із урахуванням вимог чинного законодавства.

У частині впровадження цифрового телерадіомовлення

- 2022 року завершиться перехід місцевих аналогових телемовників на цифровий стандарт мовлення. Аналогове мовлення працюватиме лише на територіях, що межують з Російською Федерацією і тимчасово окупованими територіями. Завдяки отриманню нових частотних присвоєнь відбуватиметься розбудова регіонального цифрового телевізійного мовлення.

- Розпочнеться робота з уведення в дію нової загальнонаціональної цифрової телемережі МХ-7 на базі потужностей державного оператора Концерну РРТ. На виконання Указу Президента від 18 травня 2021 року, яким уведено в дію рішення РНБО України від 14 травня 2021 року «Щодо окремих заходів із забезпечення інформаційної безпеки», мережа буде створена за рішенням Національної ради у 158 населених пунктах України. Після отримання інформації від Концерну РРТ щодо завершення технічної побудови мережі Національна рада повинна затвердити конкурсні умови й оголосити конкурс на мовлення у цьому мультиплексі.

- Триватиме робота з вивільнення смуг частот цифрових дивідендів від засобів телевізійного мовлення провайдерами багатоканальних телемереж ТОВ «Зеонбуд» і ТОВ «ТРК «Етер» з метою виконання відповідних указів Президента України та розпоряджень Уряду щодо впровадження й розвитку мереж мобільного зв'язку новітніх поколінь.

У частині ліцензування мовлення

- Національна рада далі сприятиме ліцензіатам, які через складощі, пов'язані з поширення коронавірусної хвороби COVID-19, не матимуть змоги дотримуватися програмної концепції і вчасно поінформують Національну раду про тимчасовий відступ від умов програмної концепції або інших умов ліцензії з обґрунтуванням причин та обсягу вимог, що не можуть бути ними дотримані, в порядку, визначеному Законом № 692-IX.

- Національна рада активно сприятиме ліцензіатам у разі виникнення в них проблем із дотримання ліцензійних вимог у частині програмної концепції завдяки проєкту «Media Change Ukraine» щодо обміну контентом між телекомпаніями на час дії карантину. Відповідний проєкт мав успішні результати у 2020 – 2021 роках.

- Наступним завданням для розвитку «Media Change Ukraine» 2022 року буде співпраця з дистриб'юторськими компаніями. Це обумовлено тим, що від регіональних мовників є запит на художні фільми і серіали як національного, так і іноземного виробництва. Наразі проблема полягає в тому, що бюджетів регіональних мовників недостатньо для співпраці з великими дистриб'юторськими компаніями. Виходом із ситуації можуть стати спеціально сформовані пакети на художні телевізійні фільми й серіали за визначеною ціною саме для регіональних мовників. Також 2022 року буде організовано й проведено черговий цикл медіатренінгів для учасників цього проєкту.

- Національна рада оголосить конкурси на вільні частоти, які наразі перебувають у резерві. Освоєння нових частот дасть змогу Національній раді

реалізувати свої повноваження щодо організації і перспектив розвитку телерадіомовлення, а саме розвитку мереж звукового мовлення, зокрема суспільного мовлення і мовлення громад, розвитку мовлення на прикордонних територіях України.

- Реалізовуватимуться заходи з розширення функціоналу програмного забезпечення для ведення Державного реєстру суб'єктів інформаційної діяльності у сфері телебачення і радіомовлення та забезпечення взаємодії Національної ради з ліцензіатами (створення електронного кабінету користувача, ведення бази даних ліцензійних справ, електронний документообіг та комунікація з ліцензіатами, взаємодія реєстру із зовнішніми системами, в тому числі реєстрами інших державних органів).

У частині проведення моніторингу телерадіопрограм і виконання наглядових повноважень

- Регулятор здійснюватиме моніторинг телерадіомовлення щодо виконання вимог мовного законодавства і квот європейського продукту, ґрунтовний аналіз ліцензійної діяльності вітчизняних загальнонаціональних, регіональних, місцевих мовників за умови відповідного фінансування з метою максимального територіального охоплення каналами, мережами мовлення і телемережами кожної з територіальних категорій, запровадження цифрового мовлення і відповідного технологічного переоснащення діючих каналів та мереж мовлення, для об'єктивної оцінки стану мовлення ліцензіатів і його доцільності у кожному територіальному сегменті телерадіоінформаційного простору.

- Регулятор аналізуватиме телерадіоінформаційний простір і співвідношення форматів мовлення для створення інформаційного профілю регіонів. Планується підготовка і проведення соціологічних досліджень щодо визначення інформаційних потреб населення з метою урізноманітнення змістового наповнення телерадіоінформаційного простору України з урахуванням отриманого профілю регіонів.

У частині міжнародної співпраці

- Національна рада розширюватиме співпрацю з Радою Європи, Європейським Союзом та з міжнародними і регіональними організаціями з питань медіарегулювання, надалі братиме участь у заходах міжнародних платформ із актуальної для регулятора проблематики.

У частині впровадження європейських стандартів у вітчизняне законодавство

- Національна рада у співпраці з Верховною Радою України, Радою Європи, галузевими і громадськими об'єднаннями сфери медіа, Громадською радою, що діє при Національній раді, й далі працюватиме над новим законом про медіа задля найшвидшого впровадження європейських стандартів у регулювання медійної галузі і виконання Україною зобов'язань, взятих у рамках Угоди про асоціацію України та Європейського Союзу.

ДОДАТКИ

Додаток № 1

Розподіл частотних присвоєнь між трьома загальнонаціональними каналами ефірного радіомовлення НСТУ

Розподіл частотних присвоєнь між програмами суспільного радіо (відповідно до виданих ліцензій на ефірне радіомовлення):

Програма	Загальна кількість частот (FM, УКХ, СХ)	Кількість частот на тимчасово окупованих територіях (АРК, ОРДЛО)	Кількість частот на території України, за винятком тимчасово окупованих територій (АРК, ОРДЛО)
«Українське радіо»	250	27	223
«Радіо «Промінь»	122	19	103
«Радіо «Культура»	104	4	100
Разом	476	50	426

Розподіл частотних присвоєнь суспільного радіо за діапазонами хвиль:

Діапазон/програма	«Українське радіо»		Радіо «Промінь»		«Радіо «Культура»	
	Кількість частот за ліцензією	З них на території АРК і ОРДЛО	Кількість частот за ліцензією	З них на території АРК і ОРДЛО	Кількість частот за ліцензією	З них на території АРК і ОРДЛО
FM (87,5 – 108 МГц)	225	18	84	3	74	-
УКХ (65,8 – 74 МГц)	18	7	35	13	25	-
СХ (0,525 – 1,605)	7	2	3	3	5	4
Разом	250	27	122	19	104	4

FM-мережа суспільного радіо:

№ з/п	Область	Населений пункт	«Українське радіо»	Радіо «Промінь»	Радіо «Культура»
1	Вінницька	Великий Митник	96,2		
2	Вінницька	Вінниця	88,6	100,3	100,9
3	Вінницька	Гайсин	102,5		
4	Вінницька	Іллінці	107,5		
5	Вінницька	Крижопіль	106,7		
6	Вінницька	Могилів-Подільський	104,2	99,5	
7	Вінницька	Муровані Курилівці	106,1		
8	Вінницька	Немирів	102,0		
9	Вінницька	Ободівка	105,1		
10	Вінницька	Піщанка			104,1
11	Вінницька	Погребище	105,8		
12	Вінницька	Тульчин	105,5		
13	Вінницька	Чернівці	102,4		

14	Вінницька	Чечельник	107,5		
15	Вінницька	Ямпіль	101,8		
16	Волинська	Горохів	106,5	105,2	
17	Волинська	Камінь-Каширський	105,8		
18	Волинська	Ковель	91,8	103,9	88,1
19	Волинська	Кортеліси	88,9		
20	Волинська	Луцьк	88,3	107,3	101,9
21	Волинська	Любешів	107,8		105,2
22	Волинська	Нововолинськ	100,3	101,6	
23	Волинська	Олика	89,1		
24	Волинська	Цумань	100,4		
25	Волинська	Шацьк	101,5	97,4	
26	Дніпропетровська	Дніпро	87,5	104,8	88,1
27	Дніпропетровська	Жовті Води	88,9		
28	Дніпропетровська	Кривий Ріг	90,4	98,7	90,0
29	Дніпропетровська	Нікополь	106,0	101,2	95,6
30	Дніпропетровська	Орли	99,2		
31	Дніпропетровська	Павлоград	104,2	100,9	107,1
32	Донецька	Краматорськ	102,2	100,3	
33	Донецька	Маріуполь	107,3	103,2	90,4
34	Донецька	Покровськ	98,8		
35	Житомирська	Баранівка	88,1		
36	Житомирська	Бердичів	107,1		
37	Житомирська	Брусилів	92,1		
38	Житомирська	Вільшанка	99,1		
39	Житомирська	Ємільчине			97,1
40	Житомирська	Житомир	103,4	105,6	90,6
41	Житомирська	Любар	102,9		
42	Житомирська	Народичі		98,1	
43	Житомирська	Новоград-Волинський	89,3		103,2
44	Житомирська	Овруч (Дубовий Гай)	104,2	94,1	
45	Житомирська	Олевськ	100,2		101,9
46	Житомирська	Попільня	89,9		
47	Житомирська	Романів			105,8
48	Житомирська	Ружин	96,7		
49	Житомирська	Хоршів			99,6
50	Закарпатська	Біловарці	105,7		
51	Закарпатська	Великий Березний	104,3		

52	Закарпатська	Добрянське	100,5		
53	Закарпатська	Красна	104,6		
54	Закарпатська	Міжгір'я	106,6		
55	Закарпатська	Мукачево	97,3		
56	Закарпатська	Нижні Ворота	105,0		
57	Закарпатська	Нижній Студений	107,7		
58	Закарпатська	Рахів	102,2	91,9	
59	Закарпатська	Ужгород (Холмець)	107,2	103,0	93,6
60	Закарпатська	Хуст (Рокосово)	101,2		106,8
61	Запорізька	Більмак	102,3		
62	Запорізька	Бердянськ	88,4	104,4	90,1
63	Запорізька	Дніпрорудне		103,4	
64	Запорізька	Запоріжжя	103,7	106,2	87,8
65	Запорізька	Мелітополь	107,7	89,2	
66	Запорізька	Оріхів	100,1		
67	Запорізька	Приморськ		89,4	99,5
68	Запорізька	Токмак	90,2	103,9	99,8
69	Івано-Франківська	Верховина	103,6		101,7
70	Івано-Франківська	Івано-Франківськ	100,4	88,8	91,0
71	Івано-Франківська	Калуш	100,1	90,2	
72	Івано-Франківська	Косів	100,6		
73	Івано-Франківська	Мала Тур'я			106,6
74	Івано-Франківська	Яремче	100,2	104,0	
75	Київська	Березань	92,6		
76	Київська	Біла Церква	106,8	91,9	106,2
77	Київська	Богуслав (Дибинці)	88,1		101,8
78	Київська	Іванків	95,4		
79	Київська	Кагарлик	90,8		
80	Київська	Київ	105,0	97,2	97,6
81	Київська	Славутич	106,6		
82	Київська	Тетіїв	102,9		104,7
83	Київська	Яготин			93,5
84	Кіровоградська	Благовіщенське	107,7	104,0	90,9
85	Кіровоградська	Гайворон	106,0		107,2
86	Кіровоградська	Добровеличківка	90,7		
87	Кіровоградська	Долинська	104,9		
88	Кіровоградська	Кропивницький	91,2	88,7	91,8

89	Кіровоградська	Новомиргород	89,4		
90	Кіровоградська	Новоукраїнка	104,8		89,8
91	Кіровоградська	Олександрія (Андріївка)	87,6	101,2	105,7
92	Кіровоградська	Петрове	105,5		
93	Кіровоградська	Світловодськ	99,2		94,8
94	Кіровоградська	Смоліне	101,2		
95	Кіровоградська	Голованівськ		97,4	
96	Луганська	Біловодськ	99,1		
97	Луганська	Білокуракине	103,1		
98	Луганська	Білолуцьк	102,4	105,4	
99	Луганська	Зоринівка	101,2	99,3	
100	Луганська	Лисичанськ			101,5
101	Луганська	Марківка	101,6		
102	Луганська	Старобільськ	100,6		
103	Львівська	Бориня	90,0		
104	Львівська	Борислав	93,9		
105	Львівська	Броди	104,0		
106	Львівська	Верхнє	91,1		
107	Львівська	Доброміль	105,6		92,5
108	Львівська	Задільське	91,8		
109	Львівська	Козьова	105,3		
110	Львівська	Красне	100,2		
111	Львівська	Лімна	104,1		
112	Львівська	Львів	103,3	102,5	103,9
113	Львівська	Новий Розділ	92,2		
114	Львівська	Підбуж	88,7		
115	Львівська	Підгородці	105,7		
116	Львівська	Сколе	103,3		
117	Львівська	Славське	100,4		
118	Львівська	Старий Самбір	100,5		
119	Львівська	Турка	106,9		
120	Львівська	Червоне	102,8		
121	Львівська	Червоноград	98,5		
122	Львівська	Ясениця	91,4		
123	Миколаївська	Вознесенськ	92,6		
124	Миколаївська	Красне		105,7	
125	Миколаївська	Миколаїв	92,0	88,8	100,1
126	Миколаївська	Первомайськ	105,9		92,2

127	Миколаївська	Снігурівка		94,0	
128	Одеська	Березівка	105,0	104,2	
129	Одеська	Білгород-Дністровський		97,2	93,9
130	Одеська	Болград	105,7	96,1	
131	Одеська	Велика Михайлівка	104,5		
132	Одеська	Вилкове	107,6		
133	Одеська	Захарівка	102,1		
134	Одеська	Кам'янське	103,3		
135	Одеська	Кодима	102,6		
136	Одеська	Миколаївка	106,3		
137	Одеська	Одеса	91,4	88,5	
138	Одеська	Петровівка	100,2		
139	Одеська	Подільськ (Вестерничани)	103,6		
140	Одеська	Рені	105,9	97,8	
141	Одеська	Саврань		106,8	
142	Одеська	Сарата	107,8		
143	Одеська	Тарутине	99,2		
144	Полтавська	Гадяч	103,1	105,9	102,1
145	Полтавська	Гребінка	101,4		
146	Полтавська	Іскрівка	101,0		98,9
147	Полтавська	Карлівка	106,2		
148	Полтавська	Красногорівка	106,3	105,2	104,2
149	Полтавська	Кременчук	105,4 / 100,9*	96,6	99,6
150	Полтавська	Лелюхівка	107,4		
151	Полтавська	Лохвиця	105,5		
152	Полтавська	Лубни	100,1	102,6	98,2
153	Полтавська	Миргород		92,6	
154	Полтавська	Переліски	102,5		106,5
155	Полтавська	Полтава	101,8	100,0	89,5
156	Рівненська	Вараш		101,1	
157	Рівненська	Дубровиця	106,6	99,5	105,3
158	Рівненська	Зарічне	103,8	104,9	
159	Рівненська	Копань	102,9		
160	Рівненська	Корець	107,2		
161	Рівненська	Кургани	104,0		
162	Рівненська	Острог		107,8	
163	Рівненська	Рівне (Антопіль)	87,8	103,0	99,2

164	Сумська	Білопідлля	91,6		91,1
165	Сумська	Велика Писарівка	98,7		
166	Сумська	Дружба	90,4		
167	Сумська	Кириківка			92,7
168	Сумська	Конотоп	104,6		
169	Сумська	Лебедин	104,8		
170	Сумська	Миропідлля	101,0		
171	Сумська	Нова Слобода	107,2		
172	Сумська	Охтирка	88,9		
173	Сумська	Охтирка		99,6	
174	Сумська	Порохонь		91,4	
175	Сумська	Суми	88,1	91,3	
176	Сумська	Тростянець	104,1		
177	Сумська	Чернацьке	106,4		
178	Сумська	Шостка	107,8	106,9	105,3
179	Тернопільська	Бережани	103,2		
180	Тернопільська	Бучач (Підзамочок)	102,7		
181	Тернопільська	Горішня Вигнанка	101,9		
182	Тернопільська	Кременець	107,9		
183	Тернопільська	Тернопіль (Лозова)	87,7	101,5	94,4
184	Тернопільська	Шумськ	101,6		91,4
185	Харківська	Великий Бурлук	105,4	99,1	
186	Харківська	Зачепилівка	103,7	91,3	
187	Харківська	Зміїв			103,3
188	Харківська	Ізюм	102,5	106,5	
189	Харківська	Кегичівка	104,3	87,7	
190	Харківська	Красноград	107,6	100,4	
191	Харківська	Краснокутськ	91,5		
192	Харківська	Куп'янськ	105,1	98,9	
193	Харківська	Лозова	106,3		
194	Харківська	Первомайський	102,6		
195	Харківська	Харків	106,1	100,5	91,6
196	Херсонська	Василівка	105,8	95,8	
197	Херсонська	Велика Олександрівка		98,5	91,4
198	Херсонська	Високопідлля	103,0		
199	Херсонська	Генічеськ			101,8
200	Херсонська	Нижні Сірогози		91,7	98,8
201	Херсонська	Новотроїцьке	102,8		

202	Херсонська	Скадовськ	101,7		
203	Херсонська	Херсон	100,6	88,1	105,6
204	Херсонська	Чаплинка		106,4	95,3
205	Херсонська	Чонгар	100,7		
206	Хмельницька	Волочиськ	100,8		
207	Хмельницька	Кам'янець-Подільський	101,5		102,8
208	Хмельницька	Славута	104,4		
209	Хмельницька	Старокостянтинів	104,2		
210	Хмельницька	Хмельницький	104,6	102,1	
211	Черкаська	Буки	106,9		
212	Черкаська	Жашків		105,4	
213	Черкаська	Канів	88,6		
214	Черкаська	Сміла			90,3
215	Черкаська	Тальне	105,2		
216	Черкаська	Умань (Полянецьке)	100,6	102,1	91,1
217	Черкаська	Черкаси	91,4	98,6	88,3
218	Черкаська	Чигирин	101,3		
219	Черкаська	Шпола	105,6		
220	Чернівецька	Новодністровськ	106,6		
221	Чернівецька	Путила	107,0		
222	Чернівецька	Сокиряни			104,7
223	Чернівецька	Чернівці	91,8	105,0	98,3
224	Чернігівська	Варва	104,4		
225	Чернігівська	Загребелля	103,0		
226	Чернігівська	Козелець	88,0		99,6
227	Чернігівська	Короп	101,6		
228	Чернігівська	Корюківка		92,5	
229	Чернігівська	Мена	88,1		
230	Чернігівська	Ніжин	92,2	102,2	90,9
231	Чернігівська	Новгород-Сіверський	101,0		
232	Чернігівська	Прилуки (Білещина)	105,7		98,9
233	Чернігівська	Семенівка	99,5		
234	Чернігівська	Сновськ	103,8		
235	Чернігівська	Тиниця	91,5		
236	Чернігівська	Холми	106,1		101,2
237	Чернігівська	Чернігів	98,2	91,4	88,7

Частоти на тимчасово окупованій території Автономної Республіки Крим і непідконтрольних територіях Луганської області, закріплені ліцензією за НСТУ					
238	АРК	Алупка	103,7		
239	АРК	Генеральське	105,6		
240	АРК	Керч	100,3		
241	АРК	Морське	105,2		
242	АРК	Нікіта	103,7		
243	АРК	Оленівка	102,9		
244	АРК	Паркове	102,9		
245	АРК	Партеніт	100,5	105,4	
246	АРК	Петрівка	104,6		
247	АРК	Привітне	101,3	91,3	
248	АРК	Рибаче	103,8		
249	АРК	Севастополь	90,4		
250	АРК	Сімферополь	100,6		
251	АРК	Стерегуще	103,6		
252	АРК	Форос	105,2		
253	АРК	Чорноморське	101,3	106,5	
254	Луганська	Луганськ	103,6		
255	Луганська	Ровеньки	101,4		
Загальна кількість FM-частот = 383			225	84	74

* у 2022 році «Українське радіо» розпочне мовлення на частоті 100,9 МГц у м. Кременчуці і відповідно припинить мовлення на частоті 105,4 МГц.

Додаток № 2

Суспільне телебачення в аналоговому стандарті на територіях з особливим режимом мовлення та прикордонних територіях

Програма	Кількість частот (каналів) за ліцензією	Кількість частот (каналів) згідно з дозволами на тимчасове мовлення
УЛ: ПЕРШИЙ	29	7
УЛ: ДОНБАС	11	8
УЛ: СУМИ	2	–
УЛ: ХАРКІВ	3	–
УЛ: ЧЕРНІГІВ	3	–
УЛ: ХЕРСОН	2	2
УЛ: КУЛЬТУРА	–	1
УЛ: КРИМ		1
Разом	50	19
69 каналів у 39 населених пунктах		

**Перелік телерадіоорганізацій, що здійснюють загальнонаціональне
ефірне телевізійне мовлення**

№ з/п	Телерадіоорганізація	Логотип	Кількість частотних присвоєнь	
			аналогове	цифрове (DVB-T2)
1	АТ «Національна суспільна телерадіокомпанія України», м. Київ	«UA: ПЕРШИЙ»	93	188
2	АТ «Національна суспільна телерадіокомпанія України», м. Київ	«UA: КУЛЬТУРА»		166
3	ДП «Парламентський телеканал «Рада», м. Київ	«РАДА»		166
4	ТОВ «ТРК «Студія «1+1», м. Київ	«1+1»	8	188
5	ПрАТ «Телеканал «Інтер», м. Київ	«ІНТЕР»	25	188
6	ТОВ «Новий канал», м. Київ	«Н»	17	166
7	ТОВ «ТРК «Україна», м. Маріуполь Донецької області	«УКРАЇНА»	16	188
8	ТОВ «ТРК «Україна», м. Маріуполь Донецької області	«Індиго tv» (комбіноване)		166
9	ТОВ «ТРК «Україна», м. Маріуполь Донецької області	«НЛО.TV»		166
10	ТОВ «Телеканал СТБ», м. Київ	«С-Можливо все!» (комбіноване)	12	166
11	ПрАТ «ТК «ТЕТ», м. Київ	«ТЕТ»		166
12	ТОВ «Телестудія «Служба інформації», м. Київ	«НТН»	3	188
13	ТОВ «Телеодин», м. Київ	«М1»		166
14	Підприємство з іноземними інвестиціями у формі ТОВ «ТРК «НБМ», м. Київ	«5»		166
15	ТОВ «ТРО «Мульти Медіа Сервіс», м. Київ	«K1»	2	188
16	ТОВ «МК ТРК «ICTV», м. Київ	«зображувальне позначення – асиметрична п'ятикутна зірка, яка утворюється з'єднанням ліній різної довжини під різними кутами у кожній точці»	14	189

		та/або «зображувальне позначення – асиметрична п'ятикутна зірка, яка утворюється з'єднанням ліній різної довжини під різними кутами у кожній точці, на контрастному фоні» та/або «комбіноване позначення, яке складається: з зображувального елемента – симетрична п'ятикутна зірка, яка утворюється з'єднанням ліній різної довжини під різними кутами у кожній точці, та з словесного елемента «ІСТV» – виконаного оригінальним шрифтом. Зображувальний та словесний елементи розташовано поруч»		
17	ТОВ «Телеканал «Прямий», м. Київ	«ПРЯМИЙ»	5	167
18	ТОВ «ТРК «Кіно ТВ», м. Київ	«Ентер-фільм»		188
19	ТОВ «Новинна група Україна», м. Київ	«Україна 24 (комбіноване)»		166
20	ТОВ «Музичне телебачення», м. Київ	«ZOOM»		166
21	ТОВ «Телеканал «Мега», м. Київ	«зображення у вигляді стилізованої літери «М» кириличної абетки»		166
22	ТОВ «ТРК «Музика ТВ», м. Київ	«Комбіноване позначення виконано у вигляді малюнку. Словесна частина представлена написом «ПІКСЕЛЬ TV»		166
23	ТОВ «Тотвельд», м. Київ	«XSPORT»		166
24	ТОВ «Телеканал «K2», м. Київ	«K2» (комбіноване)		166
25	ТОВ «Реал істейт-ТВ», м. Київ	«2+2»		166
26	ТОВ «ТРК «Нові комунікації», м. Львів	«Z ZIK»		166
27	ТОВ «Голдберрі», м. Київ	«ЕСПРЕСО»		166
28	ТОВ «Уніан ТВ», м. Київ	«ПЛЮСПЛЮС»		166
29	ТОВ «Корона санрайс», м. Київ	«4» (комбіноване)		166

30	ТОВ «Дідживан», м. Київ	«УНІАН»		166
----	-------------------------	---------	--	-----

Додаток № 4

Перелік телерадіоорганізацій, що здійснюють регіональне ефірне телевізійне мовлення

№ з/п	Телерадіоорганізація	Логотип	Кількість частотних присвоєнь	
			аналогове	цифрове (DVB-T2)
1	ТОВ «ТРК «ІТВ», м. Сімферополь	«ІТВ»	1	17
2	ТОВ «Медіагруп «ФМ», м. Сімферополь	«ТВFM»	3	
3	ТОВ «Чорноморська телерадіокомпанія», м. Київ	«стилізоване зображення сонця на хвилі»	17	1
4	ОА «Вінницька громадська ТРК «Вінниччина», м. Вінниця	«стилізована літера «В» на білому фоні на напис «Вінниччина»		5
5	Міське комунальне підприємство – інформаційно-телевізійне агентство «Віта», м. Вінниця	«комбінований знак, який асоціюється із гербом міста Вінниці і має дві динамічні назви ВІТАТЬ і VITATV»		5
6	ДП «ТРК «Аверс» ВАТ «Корпорація «Аверс», м. Луцьк	«АВЕРС»		21
7	ТОВ «Слово Волині», м. Луцьк	«12 канал»		13
8	ПрАТ «Телевізійна служба Дніпропетровська», м. Дніпро	«34»		12
9	ТОВ «ТРК «Україна», м. Маріуполь Донецької області	«ДОНБАС»	1	7
10	ТОВ «Медіа-проспект», м. Житомир	«СК1»		9
11	ДП ТРК «Мукачево «М-студіо» виробничо-комерційного ТОВ «Продюсер», м. Мукачево Закарпатської області	«MS»		6
12	ПМП «ТРК Данію», м. Ужгород Закарпатської області	«21 УЖГОРОД»		6
13	ТОВ «Запорізька незалежна ТРК «ТВ-5», м. Запоріжжя	«твоя стихія tv5»		6
14	ТОВ «Медіагруп Алекс.ЮА», м. Запоріжжя	«стилізоване зображення – повернута під кутом велика об'ємна літера А у		5

		рамці з підписом латиницею ALEX.UA»		
15	Івано-Франківське обласне телебачення «Галичина», м. Івано-Франківськ	«Галка в короні з печатки Ярослава Осмомисла»		6
16	ТОВ «Телерадіокомпанія РАІ», м. Бурштин Івано-Франківської області	«РАІ»		4
17	ТОВ «Гравіс», м. Київ	«УНІАН ТБ»	1	22
18	ТОВ «Незалежна ТРК «Ірта», м. Сєвєродонецьк Луганської області	«ІРТА»	4	8
19	ТОВ «ТРК «Регіональна телевізійна система», м. Луганськ	«ЛОТv24»	18	9
20	КП «Телерадіокомпанія «Перший західний», м. Львів	«графічне зображення «ПЕРШИЙ ЗАХІДНИЙ» (комбіноване)		3
21	ПрАТ «ТРК Люкс», м. Львів	«24»	3	1
22	ТОВ «Коледж преси та телебачення», м. Миколаїв	«ТАК TV»		5
23	ТОВ ТРК «НІС-ТВ», м. Миколаїв	«35»	1	4
24	ТОВ «Інформаційний телеканал «Репортер», м. Одеса	«РЕПОРТЕР»		9
25	ТОВ «Реноме інет», м. Одеса	«ІНШИЙ»		22
26	ТОВ «Ріак-інформ», м. Одеса	«7»	1	22
27	ТОВ «ТРК «Здоров'я», м. Одеса	«напис літерами червоного кольору «Телеканал «Здоров'є» у стилістиці журналу колишнього СРСР «Здоров'є»		12
28	ТОВ «Телерадіокомпанія «Моя Одеса», м. Одеса	«ДУМСКАЯ.TV»		22
29	ТОВ «Телерадіокомпанія «Південна хвиля-ТВ», м. Одеса	«ЮЖНАЯ ВОЛНА»		22
30	ТОВ «Телерадіокомпанія Клуб-ТВ», м. Одеса	«ODESA LIVE» (комбіноване)		22
31	ТОВ «ТРК «Андсер», м. Одеса	«А1»		22
32	ТОВ ТРК «Нова Одеса», м. Одеса	«1 ПЕРВЫЙ ГОРОДСКОЙ»		22
33	ТОВ «ТРК «Академія», м. Одеса	«АКАДЕМІЯ» (комбіноване)		9
34	ТОВ «ТРК «Град», м. Чорноморськ Одеської області	«ГРАД»	1	7
35	ТОВ «Балінформкомпанія», м. Балта Одеської області	«знак, який складається із стилізованих літер «Б» «І» «К»		10
36	ПП «ТРК «ПіТіВі» м. Полтава	«РТV»		6

37	ТОВ «Останній бастіон», м. Полтава	«ОСТАННІЙ БАСТІОН»		4
38	ТОВ Студія «Місто», м. Полтава	«Ц ЦЕНТРАЛЬНИЙ» (комбіноване)		9
39	ТОВ «ТРК Рівне 1», м. Рівне	«РІВНЕ 1»		4
40	ТОВ «ТРК «Відікон», м. Суми	«V Відікон»		4
41	ТОВ ТРК «Академ TV», м. Суми	«АТV»		5
42	ПП «ТРК «Смайл», м. Тернопіль	«ін тб (комбіноване)»		6
43	ТОВ «TV-4», м. Тернопіль	«4 tv»	1	7
44	ДП «Дитяче телевізійне агентство», м. Хмельницький	«33 КАНАЛ» (комбіноване)		4
45	ТОВ «Про медіа груп», м. Хмельницький	«1 ПОДІЛЬСЬКИЙ»	1	4
46	ТОВ «ТРК «Вікка», м. Черкаси	«ВІККА»		8
47	ТОВ «ТРК «Ільдана», м. Черкаси	«Ільдана»		7
48	ТОВ «Місто ТБ», м. Чернівці	«Місто ТБ» (КОМБІНОВАНЕ)		2
49	ТОВ «Чернівецький промінь», м. Чернівці	«ЧЕРНІВЕЦЬКИЙ ПРОМІНЬ (КОМБІНОВАНЕ)»		2
50	ТОВ «Інформаційне агентство «Медіа- інформ», м. Одеса	«МЕДІАІНФОРМ»		22
51	АТ «Національна суспільна телерадіокомпанія України», м. Київ	«УА: ВОЛИНЬ»		6
52		«УА: ВІННИЦЯ»		5
53		«УА: ДНІПРО»		12
54		«УА: ЖИТОМИР»		9
55		«УА: ЗАКАРПАТТЯ»		6
56		«УА: ЗАПОРІЖЖЯ»		5
57		«УА: КАРПАТИ»		4
58		«УА: КИЇВ»		6
59		«УА: КРОПИВНИЦЬКИЙ»		7
60		«КРИМ»/ «УА: КРИМ»	39	19
61		«УА: ДОНБАС»	19	16
62		«УА: ЛЬВІВ»		4
63		«УА: МИКОЛАЇВ»		5
64		«УА: ОДЕСА»		9
65		«УА: ПОЛТАВА»		10
66		«УА: РІВНЕ»		3
67		«УА: СУМИ»	2	5
68		«УА: ТЕРНОПІЛЬ»		5
69		«УА: ХАРКІВ»	3	6
70		«УА: ХЕРСОН»	2	6
71		«УА: ПОДІЛЛЯ»		4
72		«УА: ЧЕРКАСИ»		8
73		«УА: БУКОВИНА»		2
74		«УА: ЧЕРНІГІВ»	3	7

Перелік телерадіоорганізацій, що здійснюють загальнонаціональне ефірне радіомовлення

№ з/п	Телерадіоорганізація	Позивні
1	АТ «НСТУ», м. Київ	«Українське радіо»
2	АТ «НСТУ», м. Київ	«Радіо «Промінь»
3	АТ «НСТУ», м. Київ	«Радіо «Культура»
4	ДП «Новий обрій», м. Київ	«Радио Пятница»
5	ДП «ТРО «Довіра», м. Київ	«Авторадіо»
6	ПрАТ «РК «Гала», м. Київ	«Україномовне радіо Країна ФМ» (комбіноване)
7	ПрАТ «ТРК «Люкс», м. Львів	«Люкс ФМ»
8	ТОВ «Наше радіо», м. Київ	«Наше радіо»
9	ТОВ «ТРК «Медіа Маркет», м. Київ	«Хіт ФМ»
10	ТОВ «ТРК «Радіо Коханья», м. Київ	«Мелодія FM»
11	ТОВ «ТРК «Радіо-Ера», м. Київ	«Радіо НВ»
12	ТОВ «ТРК «Шансон», м. Київ	«Радіо Шансон»
13	ТОВ «ТРК Клас», м. Київ	«Перець FM», «Стильное»
14	ТОВ «ТРО «Русское радио» – Україна», м. Київ	«Русское Радио»
15	Українська корпорація телебачення і радіомовлення «Ютар», м. Київ	«Kiss FM»

Перелік телерадіоорганізацій, що здійснюють регіональне ефірне радіомовлення

№ з/п	Телерадіоорганізація	Позивні
1	Дочірнє підприємство «ТРК «Центр», м. Сімферополь	«Лидер FM» (комбіноване)
2	ПГО «Громадське радіо» «ТРК «Громадське радіо», м. Київ	«Громадське радіо»
3	ПП «Компанія «Нова хвиля», м. Київ	«Power FM»
4	ПП «ТК «РАІ», м. Бурштин	«РАІ»
5	ПП «ТРО «Софія», м. Херсон	«Люкс ФМ»
6	ПП ТРК «Подільські комунікації», м. Ладизин	«Лада»
7	ПП фірма «Лямін», м. Київ	«Радіо Рокс-Україна»
8	ПрАТ «Студія «Європозитив», м. Київ	«NRJ»
9	ТОВ «Євромузик», м. Київ	«Радіо шансон»
10	ТОВ «Комунікаційне агентство «Сума технологій», м. Харків	«Перець FM»
11	ТОВ «Медіа група «Надія», м. Київ	«Радіо Голос надії»

12	ТОВ «Мюзік радіо», м. Київ	«Легке та спокійне радіо релакс»
13	ТОВ «Ностальжі», м. Запоріжжя	«Мелодія FM»
14	ТОВ «Раді.О», м. Одеса	«Просто Радіо»
15	ТОВ «Радіо FM», м. Київ	«Радіо рокс-Україна»
16	ТОВ «Радіо Тернопіль», м. Київ	«Радіо рокс», «Мелодія FM»
17	ТОВ «Радіо Шарманка», м. Київ	«DJ FM», «Любимое радио»
18	ТОВ «Студія Артекс», м. Сімферополь	«Транс-М-Радіо»
19	ТОВ «Телевізійна компанія «Атлант-СВ», м. Київ	«Радіо Мейдан 102,7 FM», «Радіо Мейдан»
20	ТОВ «Телеканал «Прямий», м. Київ	«Прямий FM»
21	ТОВ «ТРК «52 канал», м. Одеса	«Град»
22	ТОВ «ТРК «Галичина», м. Львів	«FM Галичина»
23	ТОВ «ТРК «Град», м. Чорноморськ	«FM 1 перше радіо»
24	ТОВ «ТРК «Даяна Мастер», м. Київ	«Kiss FM»
25	ТОВ «ТРК «Еммануїл», м. Київ	«радіо Еммануїл»
26	ТОВ «ТРК «ІФ Медіа-Груп», м. Київ	«Радіо Марія»
27	ТОВ «ТРК «Класик Радіо», м. Київ	«Радіо рокс – Україна»
28	ТОВ «ТРК «Контакт», м. Київ	«Радіо Шансон»
29	ТОВ «ТРК «Львівська хвиля», м. Львів	«Львівська хвиля - радіо нашого міста»
30	ТОВ «ТРК «Можливість», м. Слов'янськ	«радіо М»
31	ТОВ «ТРК «Нота», м. Київ	«Best FM»
32	ТОВ «ТРК «Радіо – Санна», м. Одеса	«Радіо Маямі»
33	ТОВ «ТРК Онікс», м. Київ	«Легке та спокійне радіо релакс»
34	ТОВ «ТРК Праймедіа», м. Львів	«Максимум ФМ»
35	ТОВ Незалежна ТРК «ІРТА», м. Северодонецьк	«Ірта»
36	ТОВ ТРК «Арта плюс», м. Ізюм	«радіо клас!»
37	ТОВ фірма «Волинь», м. Київ	«Радіо next»
38	Центральна Телерадіостудія Міністерства Оборони України, м. Київ	«Армія FM – військове радіо»

Додаток № 7

Перелік телерадіоорганізацій, що здійснюють цифрове ефірне радіомовлення у стандарті DAB+

№ з/п	Телерадіоорганізація	Позивні
1	ТОВ «ТРК «ІФ Медіа-Груп», м. Київ	«Радіо Марія»
2	ТОВ «Раді.О», м. Одеса	«Просто радіо»
3	ПП «РК «Супер-Нова», м. Київ	«Радіо Маямі»
4	ТОВ «Консенсус Медіа», м. Київ	«Нуре radio»
5	ПрАТ «РК «Гала», м. Київ	«Україномовне радіо Країна ФМ» (комбіноване)
6	ТОВ «Телеканал «Прямий», м. Київ	«Прямий FM»
7	АТ «НСТУ», м. Київ	«Українське радіо»
8	АТ «НСТУ», м. Київ	«Радіо «Промінь»

9	АТ «НСТУ», м. Київ	«Радіо «Культура»
10	ТОВ «Телевізійна Компанія «Атлант-СВ», м. Київ	«Радіо Майдан»
11	Центральна Телерадіостудія Міністерства Оборони України, м. Київ	«Армія FM – військове радіо»
12	ТОВ «ТРК «Бізнес-радіо», м. Київ	«Бізнес радіо»
13	ТОВ «Українська радіо група», м. Київ	«DJ FM»
14	ПП «Компанія «Нова хвиля», м. Київ	«Power FM»

Додаток № 8

Супутникове телевізійне мовлення (2021 р.)

Супутник	Суб'єкти інформаційної діяльності, які отримали ліцензію на супутникове мовлення		Програма (логотип)	
	№	Назва	№	Назва
Amos 3/7, 4° зах.д.	1.	ТОВ «Телеканал СТБ»	1.	«С - Можливо все!»
	2.	ТОВ «Телеодин»	2.	«М1»
			3.	«М2»
	3.	ТОВ «Бізнес Медіа ЛТД»	4.	«ПЕРШИЙ ДІЛОВИЙ»
	4.	ТОВ «Новий канал»	5.	«Н» (2 канали)
	5.	ПрАТ «ТРК «Люкс»	6.	«24»
	6.	ТОВ «Магнолія-ТВ»	7.	«ЧП.INFO»
	7.	ТОВ «Телемедіагруп»	8.	«МІ» «lady» «TELEVISION»
	8.	АТ «НСТУ»	9.	«УА: ПЕРШИЙ»
			10.	«УА: Крим»
			11.	«УА: КУЛЬТУРА»
			12.	«УА: ДОНБАС»
			13.	«УА: ЗАКАРПАТТЯ»
	9.	ТОВ «Інфо24»	14.	«ТВі»
	10.	ТОВ «Телекомпанія Телевсесвіт»	15.	«ТВС»
	11.	ТОВ «ТРК «Відродження ТБ»	16.	«ТЕЛЕКАНАЛ ВОЗРОЖДЕНИЕ»
	12.	ТОВ «Телекомпанія «Малютко ТВ»	17.	«Малютко - TV»
	13.	ТОВ «Ідана Юкрейн»	18.	«BOUQUETV»
	14.	ТОВ «Міжнародна комерційна ТРК «ICTV»	19.	«*ICTV» (2 канали)
			20.	«ICTV UKRAINE»
	15.	ТОВ «АРС Магна продакшн»	21.	«8 КАНАЛ», «8 CHANNEL»
	16.	КП «ТРК «Перший західний»	22.	«ПЕРШИЙ ЗАХІДНИЙ»
17.	ТОВ «Хмарочос Медіа»	23.	«ОЦЕ» (2 канали)	
18.	КП «Регіональна телерадіокомпанія «Регіон-Донбас»	24.	«Донецчина·TV, ДТВ»	
19.	ТОВ «Дитячий ТК «Ляле»	25.	«LaLe»	
20.	ТОВ «Телевізійна компанія «Атлант-СВ»	26.	«ATR T»	
21.	ТОВ «Телекомпанія «Еко-ТВ»	27.	«ECO TV»	
22.	ТОВ «Слово Волині»	28.	«12 канал»	

	23.	Івано-Франківське обласне телебачення «Галичина»	29.	«Галка в короні з печатки Ярослава Осмомисла»
	24.	ТОВ «ТРК «Прованс»	30.	«PROVENCE»
	25.	ТОВ «Останній бастион»	31.	«Останній бастион»
	26.	ТОВ «Телекомпанія Дженьюїн ТВ»	32.	«GENUINETV»
	27.	ТОВ «Наш 365»	33.	«НАШ»
	28.	ТОВ «ТРК «Інтеррадіо»	34.	«4»
	29.	ТОВ «ТРК «Нові комунікації» (запроваджено обмежувальні заходи (санкції) згідно з рішенням РНБО України та Указом Президента України)	35.	«Z ZIK»
	30.	ТОВ «Телеканал «Прямий»	36.	«ПРЯМИЙ» (2 канали)
	31.	ТОВ «Чорноморська телерадіокомпанія»	37.	«стилізоване зображення сонця на хвилях»
	32.	ТОВ «ТРК «112-ТВ» (запроваджено обмежувальні заходи (санкції) згідно з рішенням РНБО України та Указом Президента України)	38.	«112 Україна»
	33.	ТОВ «Новини 24 години» (запроваджено обмежувальні заходи (санкції) згідно з рішенням РНБО України та Указом Президента України)	39.	«NEWSONE»
	34.	ТОВ «Медіамережі.Одеса»	40.	«ODESA.LIVE»
	35.	Підприємство з іноземними інвестиціями у формі ТОВ «ТРК «НБМ»	41.	«5»
	36.	ТОВ «Тайм медіа» (запроваджено обмежувальні заходи (санкції) згідно з рішенням РНБО України та Указом Президента України)	42.	«ПЕРШИЙ НЕЗАЛЕЖНИЙ»
	37.	ТОВ «Телепростір» (запроваджено обмежувальні заходи (санкції) згідно з рішенням РНБО України та Указом Президента України)	43.	«UKRLIVE»
	-	ТОВ «Телеканал «Прямий»	-	«ПРЯМИЙ»
	-	ТОВ ТРК «112-ТВ» (запроваджено обмежувальні заходи (санкції) згідно з рішенням РНБО України та Указом Президента України)	-	«112 Україна»
	-	ТОВ «Міжнародна комерційна ТРК «ICTV»	-	«ICTV UKRAINE»
	-	ТОВ «ТРК «Нові комунікації» (запроваджено обмежувальні заходи (санкції) згідно з рішенням РНБО України та Указом Президента України)	-	«Z ZIK» (2 канали)

Astra 4A, 5° сх.д.	-	ТОВ «Новини 24 години» (запроваджено обмежувальні заходи (санкції) згідно з рішенням РНБО України та Указом Президента України)	-	«NEWSONE» (2 канали)
	-	Підприємство з іноземними інвестиціями у формі ТОВ «ТРК «НБМ»	-	«5»
	-	ТОВ «Тайм медіа» (запроваджено обмежувальні заходи (санкції) згідно з рішенням РНБО України та Указом Президента України)	-	«ПЕРШИЙ НЕЗАЛЕЖНИЙ» (2 канали)
	-	ТОВ «ТРК «Інтеррадіо»	-	«4»
	-	ТОВ «Телепростір» (запроваджено обмежувальні заходи (санкції) згідно з рішенням РНБО України та Указом Президента України)	-	«UKRLIVE»
	-	ТОВ «Медіамережі.Одеса»	-	«ODESA.LIVE»
	38.	ТОВ ТРК «Студія 1+1»	44.	«1+1»
			45.	«1+1 International» (2 канали)
	39.	ТОВ «Золота середина»	46.	«OBOZREVATEL»
	40.	ТОВ «Тотвельд»	47.	«XSPORT»
	41.	ПрАТ «Телеканал «Інтер»	48.	«Інтер»
			49.	«Інтер +»
	42.	ТОВ «ТС «Служба інформації»	50.	«НТН»
	43.	ТОВ «Гравіс»	51.	«УНІАН» (2 канали)
	44.	ТОВ «Уніан ТВ»	52.	«ПЛЮСПЛЮС»
	45.	ТОВ «ТРК «Корисне ТВ»	53.	«ДАЧА»
			54.	«EPOQUE»
	46.	ТОВ «Мьюзик бокс Україна»	55.	«MUSIC BOX»
			56.	«ФАУНА»
	47.	ТОВ «ТРК «Алма»	57.	«НАУКА»
			58.	«ТЕРРА»
			59.	«О-TV»
	48.	ТОВ «Музичний канал «О-TV»	60.	«КАРАВАН TV»
	49.	ТОВ «Караван-ТВ»	61.	«бігуді»
	50.	ТОВ «Реал Істейт-ТВ»	62.	«КИЇВ»
	51.	КП КМР «Телеканал «Київ»	63.	«ТРОФЕЙ»
	52.	ТОВ «ТРК «Трофей ТВ»	64.	«твоя стихія tv5»
	53.	ТОВ «Запорізька незалежна телерадіокомпанія «ТВ-5»	65.	«BOLT»
	54.	ТОВ «Дорослі канали»	66.	«KVARTAL TV»
	55.	ТОВ «Квартал ТВ»	67.	«Ентер-фільм»
	56.	ТОВ «ТРК «Кіно ТВ»	68.	«FILMUADRAMA»
	57.	ТОВ «Справжні канали»	69.	«М»
	58.	ТОВ «Телеканал «Мега»	70.	«SONATA TV»
	59.	ТОВ «Країна ТВ»	71.	«ПІКСЕЛЬ TV»
	60.	ТОВ «ТРК «Музика ТВ»	72.	«ZOOM»
	61.	ТОВ «Музичне телебачення»	73.	«K1»
	62.	ТОВ «ТРК «Мульті Медіа Сервіс»	74.	«K2»
	63.	ТОВ «Телеканал «K2»	75.	«Україна»
64.	ТОВ «ТРК «Україна»			

		76.	«ФУТБОЛ 1»	
		77.	«Донбас»	
		78.	«Індиго tv»	
		79.	«ФУТБОЛ 2»	
		80.	«ФУТБОЛ 3»	
		81.	«НЛЮ.TV»	
65.	ТОВ «ТРК «Донбас Онлайн»	82.	«Донбас Онлайн»	
66.	ТОВ «Гравіс-Кіно»	83.	«2+2»	
67.	ТОВ «ТРК «Експрес-Інформ»	84.	«5+»	
68.	ПрАТ «Телекомпанія «ТЕТ»	85.	«ТЕТ»	
69.	ТОВ «ТРК «Глас»	86.	«ангел білого кольору із сурмою, розташований у лівому куті телеекрану»	
70.	ТОВ «Наша Прага»	87.	«Максі-ТВ»	
71.	ТОВ «Віжн Медіа»	88.	«Paramount Comedy»	
72.	ТОВ «ТРК Наталі»	89.	«Наталі»	
73.	ТОВ «Телекомпанія «ЮНС»	90.	«UNC»	
74.	ТОВ «Голдберрі»	91.	«ЕСПРЕСО»	
75.	ТОВ «ТРК «Право ТВ»	92.	«ПРАВО TV»	
76.	ТОВ «Солар медіа»	93.	«Сонце»	
77.	ТОВ «Медіа група «Надія»	94.	«Надія»	
78.	ТОВ «Розумні покупки»	95.	«TV sale UKR»	
79.	ТОВ «Ньюс нетворк»	96.	«LIVE»	
80.	ТОВ «Так ТВ центр+»	97.	«ТАК TV»	
81.	ТОВ «Апостроф ТВ»	98.	«Апостроф tv»	
82.	ТОВ «Канон комунікейшн»	99.	«ЗОРЯНИЙ»	
83.	ТОВ «Здорове ТБ»	100.	«36,6 TV»	
		101.	«КусКус»	
84.	ТОВ Студія «Місто»	102.	«Ц ЦЕНТРАЛЬНИЙ» (комбіноване)	
85.	ВМП «Горизонт»	103.	«СВАРОЖИЧИ»	
86.	ТОВ «Рибалка-ТВ»	104.	«РИБАЛКА ТЕЛЕКАНАЛ»	
87.	ТОВ «ТРК «Світло»	105.	«НОВИЙ ХРИСТИАНСКИЙ»	
88.	ПрАТ «Телевізійна служба Дніпропетровська»	106.	«34»	
89.	ТОВ «Телеканал «Є!»	107.	«Є!»	
90.	ТОВ «Телестудія «Астра-ТБ»	108.	КРТ	
91.	ДП «Парламентський телеканал «Рада»	109.	«РАДА»	
92.	ТОВ «Євромедіа Україна»	110.	«Farmer&Argo TV»	
93.	ТОВ «Сіріус медіа продакшн»	111.	«Si SIRIUS»	
94.	ТОВ «Новинна група Україна»	112.	«УКРАЇНА 24» (2 канали)	
95.	ДП «ТРК «Аверс» ВАТ «Корпорація «Аверс»	113.	«АВЕРС»	
96.	ТОВ «ТРК «Міський телеканал»	114.	ТВ-1	
97.	ДП «Мультимедійна платформа іномовлення України»	115.	«ДОМ»	
Eutelsat Ka-Sat 9, 9° сх.д.	98.	ТОВ «Ейчді фешн»	116.	«HDFASHION& LifeStyle»
	99.	ТОВ «Наше медіа»	117.	«#НАШЕ ПЕТРО»

Eutelsat 9B, 9° сх.д.	100.	ТОВ «Стар медіа ТБ»	118.	«STAR cinema»
	101.	ТОВ «Музичний телеканал Юей мьюзік»	119.	«4ever music»
	102.	ТОВ «Музичний телеканал ру м'юзік»	120.	«посмішка чоловічка, поміщена в чотирикутник із округленими кутами з написом EUMUSIC»
	103.	ТОВ «Дитяче телебачення України»	121.	«NIKI kids»
122.			«NIKI junior»	
Hotbird-13, 13° сх.д.	-	ДП «Мультимедійна платформа іномовлення України»	123.	«UA»
Astra 5B, 31,5° сх.д.	-	АТ «НСТУ»	124.	«КРЫМ»
Türksat-3A, 42° сх.д.	-	ДП «Мультимедійна платформа іномовлення України»	-	«UA»
Azerspace-1, 46° сх.д.	104.	ТОВ «Фешн ТВ-Україна»	125.	FASHIONTV
	105.	ТОВ «Телеканал Інрейтинг тіві»	126.	«inRating»
	106.	ТОВ «Ісландія»	127.	«ІСЛАНДІЯ»
	107.	ТОВ «Юкрейніан Фешн Груп»	128.	«UA FASHION TV»
	108.	Підприємство об'єднання громадян (релігійні організації, профспілки) «ТРК «Е-лімпік»	129.	«EQUAL EQUALYMPIC»
	109.	ТОВ «Інформаційне агентство «Правдатут»	130.	«ПРАВДА ТУТ»

Додаток № 9

Супутникове радіомовлення (2021 р.)

Супутник	Суб'єкти інформаційної діяльності, які отримали ліцензію на супутникове мовлення		Програма (позивний)	
Amos 3/7, 4° зах. д.	1	АТ «НСТУ»	1	«Українське радіо»
			2	«Українське радіо»
			3	«Радіо «Промінь»
			4	«Радіо «Культура»
			5	«fm тиса»
			6	«Голос Донбасу»
	2	ТОВ «Атлант-СВ»	7	«Радіо «Мейдан»
Astra 4A, 5° сх. д.	3	ТОВ «Еммануїл»	8	«Радіо «Еммануїл»

Доступ до програм та розміщення вітчизняних телерадіопрограм на іноземних супутниках

Назва супутникового ретранслятора	Країна походження	Кількість каналів
Amos 3/7	Ізраїль	47 ТБ + 7 РМ
Astra 4A	Швеція	88 ТБ +1РМ
Astra 5B	Швеція	1
Eutelsat Ka-Sat 9	Франція	2
Eutelsat 9B	Франція	5
Hot Bird 13°	Франція	1
Azerspace-1	Азербайджанська Республіка	6
Türksat-3A	Турецька Республіка	1
Загалом		151 ТБ + 8 РМ
Відкритих каналів		94 ТБ + 8 РМ
Кодованих каналів		57 ТБ

Структура ліцензійного збору за 2020 – 2021 рр.

№ з/п	Спосіб розповсюдження телерадіопрограм чи передач	Показники за 2020 р.		Показники за 2021 р.	
		Кількість оформлених рахунків (ухвалених рішень)	Сума надходжень (тис. грн)	Кількість оформлених рахунків (ухвалених рішень)	Сума надходжень (тис. грн)
1	Ефірне мовлення	262	16 214,4	336	23 305,2
2	Проводове мовлення	8	16,9	2	4,6
3	Кабельне мовлення	61	1 289,6	84	3 519,8
4	Провайдер програмної послуги	158	54 277,3	176	8 075,0
5	Супутникове мовлення	133	4 769,6	150	6 609,8
6	Цифрове мовлення	92	2 867,4	194	8 953,1

7	Видача дублікатів ліцензій за всіма видами розповсюдження телерадіопрограм	1	2,1	0	0
8	Штрафи щодо неподання (несвоєчасного подання) інформації стосовно прозорості власності (2016 – 2019 рр.)	2	60,0	6	24,0
	Штрафи щодо неподання (несвоєчасного подання) інформації стосовно прозорості власності (за 2021 р.)	0	0	0	0
9	Штрафи за порушення законодавства про телебачення і радіомовлення	8	541,0	12	425,1
	Всього за рік	725	80 038,3	960	50 916,6

Додаток № 12

Результати моніторингу ефіру загальнонаціональних радіомовників в частині обсягу пісень українською мовою та ведення передач державною мовою відповідно до законодавства за 2021 рік

№ з/п	Назва каналу	січень				лютий			
		Обсяг україномовних пісень			Обсяг ведення передач державною мовою	Обсяг україномовних пісень			Обсяг ведення передач державною мовою
		протягом доби	з 07:00 до 14:00	з 15:00 до 22:00		протягом доби	з 07:00 до 14:00	з 15:00 до 22:00	
1	Країна ФМ	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%
2	Українське радіо	100%	-	-	100%	100%	-	-	100%
3	Пятниця	41%	38%	43%	97%	41%	40%	43%	86%
4	Перець ФМ	44%	45%	44%	85%	46%	47%	44%	93%
5	Шансон	40%	42%	40%	78%	41%	44%	42%	78%
6	Наше радіо	43%	42%	39%	100%	41%	38%	40%	80%
7	Ретро	45%	42%	42%	100%	45%	41%	43%	97%
8	Люкс ФМ	43%	40%	43%	99%	43%	38%	44%	100%
9	Радіо «Промінь»	87%	100%	84%	100%	81%	100%	87%	100%
10	Радіо «Культура»	85%	62%	91%	100%	100%	100%	100%	100%
11	Русское радио – Україна	38%	37%	37%	71%	41%	38%	41%	76%
12	Радіо НВ	53%	39%	39%	83%	55%	45%	39%	76%

№ з/п	Назва каналу	березень				квітень			
		Обсяг україномовних пісень			Обсяг україномовних пісень	Обсяг ведення передач державною мовою			Обсяг ведення передач державною мовою
		протягом доби	протягом доби	з 07:00 до 14:00	з 15:00 до 22:00	протягом доби	з 07:00 до 14:00	з 15:00 до 22:00	протягом доби
1	Країна ФМ	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%
2	Українське радіо	100%	100%	-	-	100%	-	-	100%
3	Пятниця	41%	41%	44%	42%	97%	39%	43%	96%
4	Перець ФМ	47%	48%	47%	47%	82%	49%	45%	84%
5	Шансон	39%	39%	39%	39%	97%	41%	38%	86%
6	Наше радіо	42%	41%	36%	38%	100%	38%	39%	100%
7	Ретро	45%	52%	53%	57%	100%	41%	41%	100%
8	Люкс ФМ	44%	44%	44%	42%	100%	45%	43%	100%
9	Радіо «Промінь»	84%	85%	100%	75%	100%	100%	84%	100%
10	Радіо «Культура»	100%	89%	80%	100%	100%	100%	100%	100%
11	Русское радио – Україна	41%	45%	43%	43%	65%	40%	41%	67%
12	Радіо НВ	56%	44%	38%	41%	95%	44%	40%	83%
№ з/п	Назва каналу	травень				червень			
		Обсяг україномовних пісень			Обсяг ведення передач державною мовою	Обсяг україномовних пісень			Обсяг ведення передач державною мовою
		протягом доби	з 07:00 до 14:00	з 15:00 до 22:00	протягом доби	протягом доби	з 07:00 до 14:00	з 15:00 до 22:00	протягом доби
1	Країна ФМ	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%
2	Українське радіо	100%	-	-	100%	100%	-	-	100%
3	Пятниця	47%	49%	56%	92%	41%	42%	40%	85%
4	Перець ФМ	49%	51%	50%	81%	49%	46%	50%	80%
5	Шансон	38%	39%	37%	79%	38%	37%	38%	84%
6	Наше радіо	42%	40%	39%	73%	42%	40%	40%	73%
7	Ретро	45%	43%	42%	99%	46%	46%	43%	98%
8	Люкс ФМ	44%	39%	46%	100%	43%	40%	42%	100%
9	Радіо «Промінь»	91%	100%	80%	100%	98%	100%	100%	100%
10	Радіо «Культура»	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%
11	Русское радио – Україна	42%	42%	40%	72%	43%	43%	38%	77%
12	Радіо НВ	59%	40%	41%	83%	59%	41%	41%	79%
№ з/п	Назва каналу	липень				серпень			
		Обсяг україномовних пісень			Обсяг ведення передач державною мовою	Обсяг україномовних пісень			Обсяг ведення передач державною мовою
		протягом доби	з 07:00 до 14:00	з 15:00 до 22:00	протягом доби	протягом доби	з 07:00 до 14:00	з 15:00 до 22:00	протягом доби
1	Країна ФМ	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%
2	Українське радіо	100%	-	-	100%	100%	-	-	100%
3	Пятниця	42%	42%	41%	89%	42%	42%	41%	96%
4	Перець ФМ	46%	43%	42%	83%	46%	45%	47%	88%
5	Шансон	39%	38%	41%	80%	39%	40%	39%	96%

6	Наше радіо	42%	41%	38%	75%	41%	44%	37%	100%
7	Люкс ФМ	42%	38%	43%	100%	43%	38%	44%	100%
8	Радіо «Промінь»	95%	99%	86%	100%	99%	100%	100%	100%
9	Радіо «Культура»	85%	100%	69%	100%	100%	100%	100%	100%
10	Русское радио – Україна	43%	41%	38%	73%	45%	45%	42%	99%
11	Радіо НВ	64%	39%	40%	74%	58%	39%	40%	78%

№ з/п	Назва каналу	вересень				жовтень			
		Обсяг україномовних пісень			Обсяг україномовних пісень	Обсяг ведення передач державною мовою			Обсяг ведення передач державною мовою
		протягом доби	протягом доби	з 07:00 до 14:00	з 15:00 до 22:00	протягом доби	з 07:00 до 14:00	з 15:00 до 22:00	протягом доби
1	Країна ФМ	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%
2	Українське радіо	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%
3	Пятниця	37%	42%	39%	46%	88%	36%	38%	90%
4	Перець ФМ	47%	45%	45%	44%	76%	52%	45%	77%
5	Шансон	39%	41%	44%	40%	76%	42%	40%	79%
6	Наше радіо	43%	42%	40%	38%	74%	41%	39%	75%
7	Люкс ФМ	42%	43%	39%	43%	100%	40%	40%	100%
8	Радіо «Промінь»	83%	83%	100%	89%	100%	100%	86%	100%
9	Радіо «Культура»	84%	100%	100%	100%	100%	100%	92%	100%
10	Русское радио – Україна	44%	50%	48%	54%	72%	43%	41%	73%
11	Радіо НВ	58%	62%	46%	53%	85%	37%	38%	78%

№ з/п	Назва каналу	листопад				грудень			
		Обсяг україномовних пісень			Обсяг ведення передач державною мовою	Обсяг україномовних пісень			Обсяг ведення передач державною мовою
		протягом доби	з 07:00 до 14:00	з 15:00 до 22:00	протягом доби	протягом доби	з 07:00 до 14:00	з 15:00 до 22:00	протягом доби
1	Країна ФМ	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%
2	Українське радіо	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%
3	Пятниця	38%	37%	39%	90%	41%	44%	41%	89%
4	Перець ФМ	49%	47%	50%	81%	49%	47%	54%	80%
5	Шансон	40%	40%	40%	80%	40%	42%	42%	80%
6	Наше радіо	42%	42%	38%	71%	43%	39%	40%	65%
7	Люкс ФМ	42%	42%	42%	100%	43%	38%	44%	100%
8	Радіо «Промінь»	85%	100%	87%	100%	92%	100%	72%	100%
9	Радіо «Культура»	90%	100%	79%	100%	85%	100%	80%	100%
10	Русское радио – Україна	44%	38%	41%	71%	42%	37%	39%	68%
11	Радіо НВ	58%	38%	40%	88%	56%	37%	39%	84%

Результати моніторингу ефіру загальнонаціональних радіомовників в частині пісень офіційними мовами Європейського Союзу відповідно до умов ліцензії та ведення передач державною мовою відповідно до законодавства:

№ з/п	Назва каналу	січень						лютий							
		Українська мова			Європейські мови			Обсяг ведення передач державною мовою	Українська мова			Європейські мови			Обсяг ведення передач державною мовою
		протягом доби	з 07:00 до 14:00	з 15:00 до 22:00	протягом доби	з 07:00 до 14:00	з 15:00 до 22:00		протягом доби	з 07:00 до 14:00	з 15:00 до 22:00	протягом доби	з 07:00 до 14:00	з 15:00 до 22:00	
1	Мелодія	30%	30%	29%	70%	70%	71%	82%	29%	30%	28%	71%	70%	72%	75%
2	Kiss FM	31%	31%	28%	66%	65%	68%	97%	31%	28%	29%	68%	70%	69%	94%
3	Хіт FM	31%	31%	30%	66%	67%	68%	100%	31%	31%	30%	66%	66%	68%	100%

№ з/п	Назва каналу	березень						квітень							
		Українська мова			Європейські мови			Обсяг ведення передач державною мовою	Українська мова			Європейські мови			Обсяг ведення передач державною мовою
		протягом доби	з 07:00 до 14:00	з 15:00 до 22:00	протягом доби	з 07:00 до 14:00	з 15:00 до 22:00		протягом доби	з 07:00 до 14:00	з 15:00 до 22:00	протягом доби	з 07:00 до 14:00	з 15:00 до 22:00	
1	Мелодія	29%	29%	29%	71%	71%	71%	100%	29%	29%	29%	70%	71%	69%	75%
2	Kiss FM	32%	28%	31%	62%	62%	61%	97%	27%	26%	26%	69%	68%	69%	96%
3	Хіт FM	30%	32%	30%	67%	67%	67%	78%	28%	28%	29%	69%	71%	70%	75%

№ з/п	Назва каналу	травень						червень							
		Українська мова			Європейські мови			Обсяг ведення передач державною мовою	Українська мова			Європейські мови			Обсяг ведення передач державною мовою
		протягом доби	з 07:00 до 14:00	з 15:00 до 22:00	протягом доби	з 07:00 до 14:00	з 15:00 до 22:00		протягом доби	з 07:00 до 14:00	з 15:00 до 22:00	протягом доби	з 07:00 до 14:00	з 15:00 до 22:00	
1	Мелодія	29%	28%	30%	70%	72%	70%	78%	30%	30%	31%	69%	69%	68%	78%
2	Kiss FM	31%	27%	33%	65%	64%	64%	96%	34%	30%	38%	62%	62%	60%	96%
3	Хіт FM	31%	34%	30%	65%	63%	67%	87%	30%	30%	31%	67%	69%	67%	100%

№ з/п	Назва каналу	липень						серпень							
		Українська мова			Європейські мови			Обсяг ведення передач державною мовою	Українська мова			Європейські мови			Обсяг ведення передач державною мовою
		протягом доби	з 07:00 до 14:00	з 15:00 до 22:00	протягом доби	з 07:00 до 14:00	з 15:00 до 22:00		протягом доби	з 07:00 до 14:00	з 15:00 до 22:00	протягом доби	з 07:00 до 14:00	з 15:00 до 22:00	
1	Мелодія	30%	31%	29%	70%	68%	71%	78%	29%	29%	29%	71%	71%	71%	76%
2	Kiss FM	31%	31%	30%	68%	67%	68%	93%	33%	30%	39%	67%	70%	61%	100%

3	Хіт FM	30%	30%	31%	68%	69%	67%	73%	31%	33%	31%	67%	66%	67%	100%
---	--------	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	------

№ з/п	Назва каналу	вересень						жовтень							
		Українська мова			Європейські мови			Обсяг ведення передачі державною мовою	Українська мова			Європейські мови			Обсяг ведення передачі державною мовою
		протягом доби	з 07:00 до 14:00	з 15:00 до 22:00	протягом доби	з 07:00 до 14:00	з 15:00 до 22:00		протягом доби	з 07:00 до 14:00	з 15:00 до 22:00	протягом доби	з 07:00 до 14:00	з 15:00 до 22:00	
1	Мелодія	30%	29%	30%	70%	71%	70%	75%	31%	30%	32%	68%	70%	68%	80%
2	Kiss FM	31%	28%	32%	67%	69%	66%	100%	30%	30%	29%	67%	66%	67%	98%
3	Хіт FM	31%	33%	32%	67%	66%	65%	80%	30%	31%	32%	68%	69%	66%	82%

№ з/п	Назва каналу	листопад						грудень							
		Українська мова			Європейські мови			Обсяг ведення передачі державною мовою	Українська мова			Європейські мови			Обсяг ведення передачі державною мовою
		протягом доби	з 07:00 до 14:00	з 15:00 до 22:00	протягом доби	з 07:00 до 14:00	з 15:00 до 22:00		протягом доби	з 07:00 до 14:00	з 15:00 до 22:00	протягом доби	з 07:00 до 14:00	з 15:00 до 22:00	
1	Мелодія	29%	31%	30%	71%	69%	70%	75%	29%	27%	30%	71%	73%	70%	76%
2	Kiss FM	29%	29%	27%	68%	65%	72%	95%	29%	30%	27%	68%	66%	68%	100%
3	Хіт FM	32%	34%	31%	67%	67%	67%	85%	29%	31%	30%	69%	68%	68%	75%

Додаток № 13

Результати моніторингу ефіру загальнонаціональних телеканалів в частині мовлення українською мовою відповідно до вимог законодавства за 2021 рік

№ з/п	Назва каналу	період моніторингу								
		січень - лютий			квітень - травень			червень		
		з 07 до 22 години	з 07 до 18 години	з 18 до 22 години	з 07 до 22 години	з 07 до 18 години	з 18 до 22 години	з 07 до 22 години	з 07 до 18 години	з 18 до 22 години
1	1+1	86%	82%	96%	79%	79%	77%	83%	82%	85%
2	Україна	75%	75%	75%	78%	79%	75%	78%	76%	85%
3	Інтер	78%	79%	77%	77%	77%	77%	79%	78%	81%
4	СТБ	87%	90%	76%	92%	93%	87%	77%	77%	77%
5	Новий канал	91%	88%	100%	89%	84%	100%	91%	87%	100%
6	ICTV	83%	83%	85%	84%	85%	82%	81%	79%	85%
7	K1	78%	78%	75%	77%	78%	75%	78%	78%	77%
8	UA:ПЕРШИЙ	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%
9	K2	100%	100%	100%	99%	99%	100%	99%	99%	100%
10	5 канал	100%	100%	100%	99%	100%	99%	95%	97%	88%
11	Еспресо	100%	100%	100%	98%	98%	98%	100%	100%	100%
12	НЛЮ	91%	93%	100%	100%	100%	100%	95%	93%	100%

13	Індіго	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%
14	Мега	96%	99%	87%	95%	93%	100%	98%	98%	100%
15	Україна 24	93%	96%	82%	90%	94%	78%	90%	93%	82%
16	М1	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	99%
17	Xsport	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%
18	Рада	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%
19	Прямий	98%	98%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%
20	UA:КУЛЬТУРА	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%
21	НТН	80%	78%	85%	79%	78%	79%	78%	81%	78%
22	ТЕТ	91%	94%	84%	99%	98%	100%	98%	97%	100%
23	2+2	93%	97%	83%	90%	97%	70%	95%	100%	80%
24	ПлюсПлюс	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%
25	ПІКСЕЛЬ TV	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%
26	Ентер фільм	80%	80%	79%	84%	81%	79%	86%	86%	85%
27	Z ZIK	98%	97%	100%	Призупинено мовлення згідно до Указу Президента України №43/2021 від 02.02.2021					
28	4 канал							100%	100%	100%
29	ZOOM	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%

№ з/п	Назва каналу	період моніторингу					
		жовтень			грудень		
		з 07 до 22 години	з 07 до 18 години	з 18 до 22 години	з 07 до 22 години	з 07 до 18 години	з 18 до 22 години
1	1+1	88%	85%	96%	83%	86%	76%
2	Україна	77%	77%	77%	76%	76%	76%
3	Інтер	77%	76%	80%	78%	78%	78%
4	СТБ	89%	91%	82%	87%	89%	80%
5	Новий канал	91%	87%	100%	91%	87%	100%
6	ICTV	80%	78%	87%	80%	79%	83%
7	K1	83%	85%	77%	83%	86%	77%
8	UA:ПЕРШИЙ	100%	100%	100%	100%	100%	100%
9	K2	100%	100%	100%	99%	99%	100%
10	5 канал	99%	99%	99%	96%	98%	93%
11	Еспресо	96%	96%	97%	100%	100%	100%
12	НЛО	90%	86%	100%	96%	94%	100%
13	Індіго	99%	100%	95%	97%	100%	88%
14	Мега	96%	95%	99%	100%	100%	100%
15	Україна 24	97%	100%	89%	96%	99%	89%
16	М1	100%	100%	100%	100%	100%	100%
17	Xsport	100%	100%	100%	100%	100%	100%
18	Рада	100%	100%	100%	100%	100%	100%
19	Прямий	100%	100%	100%	100%	100%	98%
20	UA:КУЛЬТУРА	100%	100%	100%	100%	100%	100%
21	НТН	95%	98%	88%	80%	79%	82%
22	ТЕТ	99%	99%	100%	100%	100%	100%

23	2+2	91%	94%	83%	85%	86%	83%
24	ПлюсПлюс	100%	100%	100%	100%	100%	100%
25	ШКСЕЛЬ TV	100%	100%	100%	100%	100%	100%
26	Ентер фільм	100%	100%	100%	100%	100%	100%
27	4 канал	100%	100%	100%	100%	100%	100%
28	ZOOM	100%	100%	100%	100%	100%	100%

Додаток № 14

Різновиди вжитих фемінітивів на телеканалах

1+1	речниця, контролерка, кондукторка, пресофіцерка, педагогиня, жителька, хормейстерка
5 канал	речниця, волонтерка, координаторка, редакторка, лікарка, менеджерка, експертка
ICTV	авторка, кореспондентка
СТБ	програмістка, юристка, бухгалтерка, менеджерка, соціологиня, синоптиkinя, психологиня, психотерапевтка, керівниця, директорка, журналістка, редакторка, співачка, аматорка, солістка, випускниця, курсантка, депутатки, військовослужбовиці, волонтерки, жителька, очевидиця, представниця уповноваженого, випускниця, адвокатка, інспекторка, клієнтка
ІНТЕР	речниця, експертка, лейтенантка, авторка
UA: Перший	авторка, вчителька, блогерка, заступниця голови комітету, експертка, кореспондентка, офіцерка, представниця, очевидиця
НТН	пресофіцерка, речниця
УКРАЇНА	кореспондентка
УКРАЇНА 24	кореспондентка

Додаток № 15

Співвідношення обсягів реклами та спонсорської інформації алкоголю в ефірі загальнонаціональних теле- і радіомовників

Назва телеканалу	Дата моніторингу	Обсяг спонсорської інформації алкоголю	Обсяг реклами алкоголю
Телемовники			
1+1	31.12.	0:11:08	0:04:07
	01.01	0:04:32	0:01:01
2+2	31.12.	-	-
	01.01	0:05:15	0:03:46
ТЕТ	31.12.	0:07:04	0:05:36
	01.01	0:02:03	0:04:09
XSPORT	31.12.	-	0:02:34
	01.01	-	0:01:07
Рада	31.12.	-	-
	01.01	-	-
	31.12.	-	-

UA: Культура	01.01	-	-
Мега	31.12.	0:22:38	0:07:55
	01.01	0:03:11	0:06:14
Еспресо	31.12.	-	-
	01.01	-	-
M1	31.12.	0:09:33	0:05:59
	01.01	0:03:57	0:02:00
Новий	31.12.	0:08:21	0:04:00
	01.01	0:03:15	0:03:19
5 канал	31.12.	-	0:00:00
	01.01	-	-
СТБ	31.12.	0:08:21	0:04:00
	01.01	0:03:15	0:03:19
ICTV	31.12.	0:01:05	0:02:46
	01.01	0:01:36	0:00:25
ZIK	31.12.	-	0:01:42
	01.01	-	0:02:51
K2	31.12.	0:00:00	0:00:00
	01.01	0:03:09	0:04:39
ZOOM	31.12.	0:16:02	0:05:17
	01.01	0:02:22	0:03:21
Індіго TV	31.12.	0:14:11	0:01:34
	01.01	0:02:29	0:02:38
НЛО TV	31.12.	0:11:47	0:04:20
	01.01	0:01:40	0:02:59
ПРЯМИЙ	31.12.	-	-
	01.01	-	-
Україна	31.12.	0:11:40	0:04:28
	01.01	0:01:44	0:01:15
Україна 24	31.12.	-	-
	01.01	-	-
ІНТЕР	31.12.	0:17:11	1:50:18
	01.01	0:04:23	0:02:14
НТН	31.12.	0:10:00	1:52:12
	01.01	0:01:14	0:03:41
UA: ПЕРШИЙ	31.12.	-	-
	01.01	-	-
K1	31.12.	0:31:46	1:52:12
	01.01	0:02:41	0:03:41
Ентер-фільм	31.12.	0:14:41	0:06:51
	01.01	0:02:24	0:05:06

Радіомовники			
KISS FM	31.12.	0:22:13	0:06:11
	01.01	0:18:45	0:04:41
Радио Пятница	31.12.	0:05:39	-
	01.01	0:00:49	-
Перець FM	31.12.	0:03:52	0:03:09
	01.01	0:00:31	0:01:33
Радіо НВ	31.12.	-	-
	01.01	-	-
Країна ФМ	31.12.	-	-
	01.01	-	-
Радіо Промінь	31.12.	-	-
	01.01	-	-
Ретро ФМ	31.12.	0:06:30	0:02:00
	01.01	0:03:41	0:01:10
Наше радіо	31.12.	0:20:12	0:08:17
	01.01	0:07:36	0:02:29
Хіт ФМ	31.12.	0:08:07	0:14:51
	01.01	0:04:08	0:03:55
Радіо Культура	31.12.	-	-
	01.01	-	-
Русское родіо	31.12.	0:14:25	0:08:10
	01.01	0:07:49	0:07:02
Мелодія ФМ	31.12.	0:01:02	0:20:00
	01.01	-	-
Радіо Шансон	31.12.	0:12:05	0:00:30
	01.01	-	-
Українське радіо	31.12.	-	-
	01.01	-	-
Люкс ФМ	31.12.	0:05:30	0:02:49
	01.01	0:07:28	0:00:30

Обсяги реклами та спонсорської інформації алкоголю у 2020 – 2021 рр. в ефірі загальнонаціональних теле- і радіомовників

Назва телеканалу	Обсяг спонсорської інформації алкоголю			Обсяг реклами алкоголю		
	2020	2021	% зменшення/ збільшення	2020	2021	% зменшення/ збільшення
Телемовники						
1+1	0:25:57	0:11:08	-57	0:02:09	0:04:07	91
	0:02:50	0:04:32	60	0:01:39	0:01:01	-38
2+2	0:05:55	-	-	0:04:50	-	-
	0:02:39	0:05:15	100	0:01:56	0:03:46	100
ТЕТ	0:03:29	0:07:04	103	0:06:52	0:05:36	-18
	0:00:50	0:02:03	146	0:02:22	0:04:09	75
XSPORT	-	-	-	0:00:45	0:02:34	242
	-	-	-	0:00:30	0:01:07	123
Рада	-	-	-	-	-	-
	-	-	-	-	-	-
UA: Культура	-	-	-	-	-	-
	-	-	-	-	-	-
Мега	0:09:13	0:22:38	146	0:03:20	0:07:55	138
	0:06:50	0:03:11	-53	0:04:36	0:06:14	36
Еспресо	-	-	-	0:00:40	-	-
	-	-	-	0:00:10	-	-
М1	0:05:46	0:09:33	66	0:00:45	0:05:59	698
	0:05:38	0:03:57	-30	0:03:13	0:02:00	-38
Новий	0:04:55	0:08:21	70	0:03:34	0:04:00	12
	0:01:50	0:03:15	77	0:02:55	0:03:19	14
5 канал	0:03:23	-	-	0:02:05	0:00:00	-100
	0:07:47	-	-	-	-	-
СТБ	0:06:32	0:08:21	28	0:03:05	0:04:00	30
	0:02:18	0:03:15	41	0:03:00	0:03:19	11
ICTV	0:03:03	0:01:05	-64	0:02:30	0:02:46	11
	0:04:00	0:01:36	-60	0:03:12	0:00:25	-87
ZIK	-	-	-	-	0:01:42	100
	-	-	-	-	0:02:51	100
K2	0:04:23	0:00:00	-100	0:08:38	0:00:00	100
	0:03:04	0:03:09	3	0:05:53	0:04:39	-21
ZOOM	0:10:33	0:16:02	52	0:03:47	0:05:17	40
	0:06:31	0:02:22	-64	0:03:10	0:03:21	6
Індіго TV	0:11:09	0:14:11	27	0:02:05	0:01:34	-25

	0:06:01	0:02:29	-59	0:01:48	0:02:38	46
НЛО TV	0:04:54	0:11:47	140	0:01:44	0:04:20	150
	0:03:53	0:01:40	-57	0:02:15	0:02:59	33
ПРЯМИЙ	-	-	-	0:03:12	-	-
	-	-	-	-	-	-
Україна	0:04:18	0:11:40	171	0:02:02	0:04:28	120
	0:03:21	0:01:44	-48	0:02:41	0:01:15	-53
Україна 24	-	-	-	-	-	-
	-	-	-	-	-	-
ІНТЕР	0:05:35	0:17:11	208	0:02:20	1:50:18	100
	0:04:30	0:04:23	-3	0:01:30	0:02:14	100
НТН	0:04:10	0:10:00	140	0:02:30	1:52:12	100
	0:03:55	0:01:14	-69	0:05:35	0:03:41	100
UA: ПЕРШИЙ	-	-	-	-	-	-
	-	-	-	-	-	-
К1	0:09:00	0:31:46	253	0:02:30	1:52:12	100
	0:03:55	0:02:41	-31	0:05:35	0:03:41	100
Ентер-фільм	0:08:15	0:14:41	78	0:04:30	0:06:51	100
	0:06:40	0:02:24	-64	0:03:05	0:05:06	100
Радіомовники						
Kiss FM	0:15:04	0:22:13	47	0:03:27	0:06:11	79
	0:01:59	0:18:45	845	0:00:49	0:04:41	473
Радио Пятница	0:07:37	0:05:39	-26	0:02:41	-	100
	-	0:00:49	100	-	-	
Перець FM	-	0:03:52	100	-	0:03:09	100
	-	0:00:31	100	-	0:01:33	100
Радіо НВ	0:00:12	-	-100	0:01:08	-	100
	-	-	-	-	-	-
Кайна ФМ	-	-	-	-	-	-
	-	-	-	-	-	-
Радіо Промінь	-	-	-	-	-	-
	-	-	-	-	-	-
Ретро ФМ	-	0:06:30	100	-	0:02:00	100
	-	0:03:41	100	-	0:01:10	100
Наше радіо	0:00:05	0:20:12	24140	0:01:03	0:08:17	689
	-	0:07:36	100	-	0:02:29	100
Хіт ФМ	0:13:55	0:08:07	-42	0:05:57	0:14:51	150
	-	0:04:08	100		0:03:55	100
Радіо Культура	-	-	-	-	-	-
	-	-	-	-	-	-
Русское радио	0:12:41	0:14:25	14	0:06:04	0:08:10	35
	0:02:07	0:07:49	269	0:01:02	0:07:02	581
Мелодія ФМ	0:05:04	0:01:02	-80	0:00:44	0:20:00	2627

	-	-	-	-	-	-
Радіо Шансон	0:05:48	0:12:05	108	-	0:00:30	100
	-	-	-	-	-	-
Українське радіо	-	-	-	-	-	-
	-	-	-	-	-	-
Люкс ФМ	0:08:01	0:05:30	-31	0:02:50	0:02:49	-1
	0:09:45	0:07:28	-23	0:01:02	0:00:30	-52